

SAN JWANMI

JISUKRISTUPA BIDAMBAQ ISKIBRIRQAN

¿Pitaq karqan San Jwanqa? *San *Jwanqam Jisukristupa dusi *apustulninandu suqnin karqan. Manaraq Jisukristuwana purishpaqam, *atun qoch'api piskadukunata piskashpa randikuq, mantiyinikanambaq (Markus 1.19). Chaymandaqam Jisukristuwanna tukuy diya purishpa, ancha allita yach'arqan yumbay milagrunkunata rurashqambaq, kikin ñawingunawan rikashqanrayku. Chaqa payqam *Jakubuwan, Pidruwan chay suq apustul masingunamanda Jisukristuwana masta puriqllapa. Chaymi Jisukristu kruspi wañuykashpam, Jwanda akrarqan, maman *Maryata kwidanambaq (Jwan 19.26-27). Chaymandaqam Jisukristu syiluman riqtinqa, Jwanqa achka runakunata Jisukristupaq yach'achirqan. Chay Jwanqam kay Mushuq Tistamintupi sinku librukunata iskibrirqan: kay libru San Jwanda, 1 Jwanda, 2 Jwanda, 3 Jwanda, Apukalipsistapis. Masta yach'ananchiq Jwambaq liyishunllapa: Matiyu 4.21-22; 17.1-2; Markus 5.37; 14.33-34; Jwan 13.23-26; 20.2-5; 21.7, 20-24; Ichus 1.13; 3.1-6; 4.1-23; 8.14-17; Gálatas 2.9; Apukalipsis 1.9.

¿Pikunapaqmi iskibrirqan kay librutaqa? Jwanqam iskibrirqan Jisukristupi kriyiqkunapaq, mana kriyiqkunapaqpis, Jisukristupi allita kriyinanllapa.

¿Imaraykum iskibrirqan kay librutaqa? Jwanqam kay librutaqa iskibrirqan, yumbay liyiqkuna yach'anambaq: "Jisukristum Dyuspa Churin. Paymi yumbaypaq wañurqan. Chaymi paypi allipta kriyishpa, paywan tukuy tyimpu rinchiqllapa kawsaq", nishpa (Jwan 20.31).

¿Imapaqmi yach'achiwanchiqllapa kay libruqa? Kay librupiqam Jwan ancha yach'achiwanchiq Jisukristupaq.

Jwan 1.1-18 niwanchiqllapa, Jisukristu Dyus kashqambaq, kay pachata rurashpa shamushqambaq.

Jn. 1.19-12.50 niwanchiq, Jisukristu yach'achikushqambaq, achka milagrunkunata rurashqambaq, yumbayninchiq yach'ananchiq: Paymi Dyuspa Churin, nishpa.

Jn. 13.1-17.26 niwanchiq, Jisukristu yach'akuqningunata yach'achikushqambaq.

Jn. 18.1-21.25 niwanchiq, Jisukristu padisishpa, wañushpa, kawsamushqambaq.

Dyuspa Churinmi runapaq tikrakarqan

1 ¹Manaraq kay pacha kaptinmi, suq *Rimaqqqa karqanna. Chay Rimaqqam Dyuspa pullan kashpa, paypis Dyus karqan. ²Qallariypiqam payqa Tayta Dyuswan karqan. ³Chaymandaqam Tayta Dyusqa chay Rimaqwan syluta, kay pachata, tukuy imandinda rurarqan. Chaqa Tayta Dyusqam mana nimatapis sapalanqa rurarqanchu. Ashwanmi chay Rimaqwan tukuy imataqa rurarqan. ⁴Kanan chay Rimaqqam tukuy imata kawsachin. Payqam bidanchiqpaqqa suq Michashina. Chaqa paymi yach'achiwanchiq, allita rurashpa kawsananchiqlapa. ⁵Kay pachapi uchata ruraqkunaqam tutayaqpishina. Piru chay Michashina kaqmi chay tutayaqpi-shina achikchakun, yumbayta yach'achishpa, chay uchakunata ama rurananllapa. Kanan chay uchata ruraqku-naqam chay Michashina kaqta kuntrash-papis, mana atishqallapachu binsiytaqa.

⁶Suq runam ⁷Jwan Shutichikuq shutirqan. Paytam Dyus akrashqa karqan, chay Michashina kaqpaq yach'achikunambaq. ⁷Chaymi chay Jwanqa chay Michashina kaqpaq yach'achikurqan, yumbay uyaqkuna chay Michapi yuyakunanillapa. ⁸⁻⁹Chaqa chay allip Michaqam shamurqan kay munduman, yumbay runakunata yach'achinambaq. Piru Jwanqam mana chay Michachu karqan. Payqam chay Michapaq yach'achikuqla karqan.

¹⁰Chay Rimaq Michaqam kay munduta rurashqa karqan. Chaymandaqam kay munduman shamuptin, runakunaqa mana yach'arqanllapachu: Paymi kay munduta rurashqa, nishpaqa. ¹¹Chaymi akrashqan *nasyunman shamuptinqa, paykunaqa disprisyashpa, mana shumaqtachu ch'ayachirqanllapa. ¹²Piru wakinataqmí payta shumaqta ch'ayachishpa, paypi kriyirqanllapa. Chaymi paykunataqa akrarqan, Tayta Dyuspa wambranguna

kanambaq. ¹³Chaymi paykunaqa chay Rimaqpi kriyishpaqa, mushuqmanda nasishqashina kashqallappa. Chaqa paykunaqam mana mamanmandallachu nasirqan, ni nasirqanllapachu suq runa wambrayuq kanambaqqa. Ashwanmi Tayta Dyus kikin munashqa, paypi kriyishpa, mushuqmanda nasirinambaq, wambrangunana kanambaqlapa.

¹⁴Kanan chay Rimaqqam runapaq tikrakashpa, pullayllapa puriq. Chaymi Taytanchiq Dyuspa chay sapalan Churinda rikarqanillapa ancha allin kaqta, ancha pudirniyuqta. Chaqa payqam ancha kuyawaqninchiq, allip kaqtalla yach'achikurqan. ¹⁵Payapaqmi chay Jwan Shutichikuqqa ancha jwirtita rimashpa, kayshina nirqan:

—Chay kamachikuqpaqmi qamkunata nishurqaqlapa: “Puntatam noqa nasishqa kani. Chaymandaraqmi chay Rimaqqa rin shamuq. Paymi noqamanda mas baliqqa. Chaqa noqa manaraq nasiptiymi, payqa unaymandapacha kawsashqa”, nishpa.

¹⁶Chay ancha kuyawaqninchiq Rimaqmi tukuy imapi kutin kutin yumbayninchiqta ancha yanapawashqa kanchiq. ¹⁷Chaqa Tayta Dyusmi *Muysista akrarqan, liyningunata yach'achiwananchiq. Piru Jisukristutaaqam kach'amurqan kuyawaq-ninchiq, allip kaqtalla Dyuspaq yach'achiwananchiq. ¹⁸Taytanchiq Dyustaaqam mana pipis nima tyimpu rikashqachu. Piru chay ancha kuyashqan sapalan Churinllam, Tayta Dyuspa pullan kawsashpa, kay pachaman shamushspa, niwashqa kanchiq, Taytambaq allipta yach'ananchiq.

**Jwan Shutichikuqmi Jisukristupaq
yach'achikurqan**

(Mt. 3.11-12; Mk. 1.7-8; Lk. 3.15-17)

¹⁹*Isrraylinukunapa awturidarnin-gunam Jirusalinmanda wakin kurakunata, wakin yanapakuqni *libitakuna-

tapis kach'arqanllapa, *Jwan Shutichi-kuqta kayshina tapunanllapa:

—Qamqa, ñima karguyuqmi kangi, yumbayta kayshina yach'achinaykiqa? nishpa.

²⁰Chaymi Jwanqa mana nimata pakashpachu, nirqan:

—Manam noqaqa *Dyus Akrashqan Washadurchu kani, nishpa.

²¹Chaymi chay shamuqkunaqa tapurqanllapa:

—Chayshinaqa ñima karguyuqmi kangi? ñChay unay alma *Eliyaschu kangi? nishpa.

Piru Jwanqam nirqan:

—Manam, nishpa.

Chaymi tapurirqanllapa:

—¿Dyuspaq chay shamanambaq rimaqchu kangi? nishpa.

Jwanqam nirqan:

—Manam paychu kani, nishpa.

²²Chaymi paykunaqa tapurirqanllapa:

—Chayshinaqa ñima karguyuqmi kangi? Niwayllapar, chay kach'amuwaqta ninaypaq, nishpa.

²³Chaymi Jwanqa *Dyuspaq rimaq *Isayiyas iskibrishqanda nirqan:

—Noqam kani chay chuncha lugarkunu-napi kayshina qayakuq: "Bidaykillapata ñandashina shumaqta dirichuta allichayllapa, Siñurninchiqta shumaqta ch'ayachinaykillapa", nishpa.^a

²⁴Chay tapuqkunaqam *fariisyu duktrinayuq kaqkunamanda shamush-qallapa karqan. ²⁵Chaymi nirqanllapa:

—Chayshina Dyus Akrashqan Washadur mana kashpaqa, ni Eliyas kashpaqa, ni Dyuspaq chay suq rimaq kashpaqa, ñimayrakutaq qamqa shutichikungiqa? nishpa.

²⁶Chaymi Jwanqa paykunata nirqan:

—Noqaqam yakuwanlla shutichikuni. Piru suq ancha kamachikuqmi

shamushqa. Payqam qamkunapa ch'awpikipi puriyan. Piru paypaqqam mana yach'angillapachu: Dyus Akrashqan Washadurmi, nishpaqa.

²⁷Noqaqam puntata shamushqa kani.

Chaymandaraqmi payqa shamushqa. Piru noqamandaqam mas pudirniyuq. Chaymi noqaqa mana nimachu kani paypa ñawpambiqa. Chaqa manam balinichu, ni llanqemba watunda paskanaypaq, nishpa.

²⁸Chayshinam Jwandaqa tapurqanllapa, rriyu Jurdamba waq ladu chimban Bitabara lugar shutiqpi. Chaqa chay chimbaqim Jwanqa shutichikuy-karqan.

Jisusmi Dyuspa uñan

²⁹Chaymandaqam qayandinqa, *Jwan Shutichikuqqa Jisusta rikarqan, payman shamuykaqta. Chaymi kayshina nirqan:

—Rikayllapa. Chaypinam *Dyuspa Uñanqa. Paymi kay munduman shamushqa, wañushpa, runakunapa uchangunata pirdunanaambaq.

³⁰Paypaqmi noqaqa niykarqay: "Rinmi shamuq suq runa. Paymi mas pudirniyuq noqamandaqa. Chaqa unay tyimpumandapacham noqa manaraq nasiptiy, payqa kashqana", nishpa.

³¹Manam noqaqa riqsirqaychu. Piru chayshina payta manaraq riqshipismi, noqaqa shamurqay, yakuwan shutichikuq, qamkuna *isrraylinu masiykuna paypaq yach'anaykillapa: Rinnam shamuq, nishpa.

³²⁻³³Chay Jwan Shutichikuqqam nirqambis:

—Dyusmi kach'amuwashpa, yakuwan shutichikunaypaq, kayshina niwarqan:

“*Santu Ispirituyta syilumanda shamuy-kaqta rikashpa, suq runapa sawambi tiyaptinmi, ringi yach'aq: Chay runam

a 1.23 [Isaías 40.3]

Santu Ispirituwān shutichikun”, nishpa. Piru manaraqmi yach’arqaychu: «Pim payqa? nishpa. Piru suq diya Jisusta shutichiykaptiymi, Dyuspa Santu Ispiritun suq palumitashina syilumanda urangumushpa, paypa sawambi tiyarqan.³⁴ Noqa kikiymi chaytaqa rikashqa kani. Chaymi tistigu kani. Chaqa allitam yach’ani: Jisukristum Dyuspa Churin, nishpa.

**Jisusqam punta
yach’akuqningunata akrarqan**

³⁵Qayandinqam chay *Jwan Shutichi-kuqpa ishkay yach’akuqnin paywan chaypi karirqanllapa. ³⁶Chaymi Jwanqa, Jisusta rikashpa pasaykaqta, chay ishkay yach’akuqninda nirqan:

—Rikay, waq runaqaq *Dyuspa Uñan, nishpa.

³⁷Chayshina niptinqam, chay ishkay *yach’akuqninguna uyarqan. Chaymi paykunaqa Jisuspa ikinda rirqanllapa. ³⁸Chaymandaqam Jisusqa ikiman chapakushpa, rikarqan chay ishkay sigiqlikunata. Chaymi payqa tapurqan:

—¿Imatam maskaykangillapa?
nishpa.

Paykunaqam nirqan:

—Yach’achikuq Taytitu, ¿maypitaq tiyangi? nishpa.

³⁹Chaymi paykunataqa Jisusqa nirqan:

—Aku noqawan, tiyashqayta riqsinaykillapa, nishpa.

Chaymi paykunaqa rishpa, rikarqanllapa chay maypi tiyashqanda. Las kwatru di la tardinachi’i chay tiyashqanmanqa ch’ayarqanllapa. Chaymandaqam chaypina paywan tardiyarqanllapa.

⁴⁰Chay ishkay runamandaqam suqninqa karqan Andris. Payqam Simun Pidrupa masan karqan. ⁴¹Chay Andrisqam das rirqan maskaq chay

masan Simunda. Chaymi masanda tarishpaqa, nirqan:

—Misiyastam tarishqallapa kani, nishpa. (Paykunapa rimaynimbiqu “Misiyasqa” ichu “Kristuqa” munan niyta “*Dyus Akrashqan Washadur”, nishpa.)

⁴²Chaymi Andrisqa chay uras masan Simunda apamurqan Jisusman. Chaymi Jisusqa chapashpa, nirqan:

—Qamqam Junaspa churin Simun kangi. Piru kananqam ringi shutiq Sifas, nishpa.

Chay Sifas shutiqqam rimaynimbiqu munan niyta “Pidru”. (Pidruqam munan niyta “rumi”.)

**Jisusmi Filipita, Natanayilta
kumbidarqan, paywan purinanllapa**

⁴³Qayandinqam Jisusqa munarqan riyta *prubinsya Galiliyaman. Chaymandaqam tingunakurqan suq runa Filipi shutiqwan. Chaymi pay kashqanman ch’ayashpa nirqan:

—Aku noqawan, nishpa.

⁴⁴Chay Filipiqam Bitsayda llaqtamanda karqan. Chaymi chay Andrispa, Pidrupa llaqta masin karqan.

⁴⁵Kanan Filipiqam suq runa Natanayil shutiqman rishpa nirqan:

—Tarishqallapanam kani *Dyus Akrashqan Washadurta. Manchu chay unay Muysis librungunapi, *Dyuspaq suq rimaqkunapis librungunapi kayshina iskibirrigan: “Dyus Akrashqan Washadurmi rin ch’ayamuq”, nishpa. Chay Washadurqam Nasarit llaqtamanda. *Jusipa churinmi. Jisusmi shutin, nishpa.

⁴⁶Piru Natanayilmi Filipitaqa nirqan:

—¿Chay llaqta Nasaritmandaqa ima allindaq atinman ch’ayamuya? Manam nimapis, nishpa.

Chayshina Natanayil niptinmi, Filipiqa nirqan:

—Aku rikaq, nishpa.

⁴⁷Chaymi chay Natanayilqa Filipiwan Jisusmanna ch'ayamuykaptin, Jisusqa rikashpa, Natanayilpaq nirqan:

—Kaypinám suq lijitimu *isrraylinu. Payqam ancha kabalta riman. Manam llullakunchu, nishpa.

⁴⁸Chaymi Natanayilqa Jisusta nirqan: —¿Imashinataq riqsiwangi, chayshina niwanaykiqa? nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Manaraq Filipi qayashuptinmi, yura *iguspa warambi kaykaptiki, rikashurqay, nishpa.

⁴⁹Chayshina niptinqam, Natanayilqa nirqan:

—Yach'achikuq Taytitu, qamqam Dyuspa Churin kangi. Qamqam *nasyunninchiq *Isrrayilpa gubyirnun kangi, nishpa.

⁵⁰Chayshina niptinqam, Jisusqa nirqan:

—¿Chay yura iguspa warambi rikashushpa nishuptiychu, noqapiqa yuyakungi? Ringinam rikaq mas ispantaypaq milagrunkunata ruraptiy, nishpa.

⁵¹Chaymandaqam paykunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, noqam *Dyusmanda Shamuq Runa kani. Chaymi qamkunaqa ringillapa rikaq syluta kich'araykaqta. Chaymandaqam ringillapa rikaq Dyuspa anjilningunata, noqamanda syluman riyakaqta, sylumanda noqaman shamuyaqta, nishpa.

Kaná llaqtapim kasamyintu fyista karqan

2 ¹Kimsa diya pasaptinnam, chay *prubinsya Galiliyapa Kaná llaqtambi rurarqanllapa suq kasamyintu fyistata. Chaypim karqan Jisuspa maman. ²Chay fyistamanmi Jisusta, noqaykuna *yach'akuqninda kumbida-warqanllapa. ³Chay fyistapi *binu

ushyakaptinmi, mamanqa Jisusta nirqan:

—Ijitu, ushyakashqanam binunqa. Yanapayri, nishpa. ⁴Chaymi Jisusqa mamanda nirqan:

—Mamita, ¿imaraykutaq chayshinaqa niwangi? Manaraqmi ch'ayamunchu uras, milagrunkunata ruranaypaqqa, nishpa.

⁵Chaymi mamaqna kasaraqkunapa kriyadungunata kayshina nirqan:

—Waway yumbay nishushqanda rurayllapa, nishpa.

⁶Chaypim karqan sayis payaskakuna rumimanda kaq. Chaqa chay *isrraylinukunam yakuta tandaqlapa chay payaskakunapi, *mayllakuna kustumbrinda rurananllapa. Kada payaskam 80 litrus a 100 litruskaman ukukuq.

⁷Chaymi Jisusqa chay kriyadukunata nirqan:

—Chay payaskakunaman undachiyllapa yakuta, nishpa.

Chaymi paykunaqa kasushpa, ancha undachirqanllapa yakuta. ⁸Chaymandaqam chayshina ruraptinllapaqa, Jisusqa paykunata kayshina nirqan:

—Kananqa chay payaskakunamanda ashla surqosha, apashpa, sirbisyukunapa kamachikuqninda qoy, nishpa.

Chaymi chay kriyadukunaqa Jisus nishqanshina rurarqan. ⁹Piru chay sirbisyukunapa kamachikuqninqam mana yach'arqanchu: Maymandam apamunllapa kay binutaqa, nishpa. Kriyadukunallam yach'arqanllapa, paykuna kikin chay payaskamanda surqoshqanllaparayku. Chaqa chay yakuqam binupaqna tikrakashqa karqan. Chaymi chay kamachikuq sirbisyuqa mallishpa, ancha gustashpa, chay kasaraykaqta qayashpa, ¹⁰nirqan:

—iKay binuqam ancha mishki! Yumbay runam kumbidashqanganataqa chay mas ch'aniyuq binuta puntata

qonllapa. Chay allin binuta achkata upyaptinraqmí, chay mana ch'aniyuq binutaqa qonllapa. Piru qamqam ultimupaqrqa kay mas allin binuykitaqa waqaychashqa kangi, nishpa.

¹¹Chayshina prubinsya Galiliyapa Kaná llaqtambim Jisusqa punta milagruta rurarqan, chay binuta rurashpa. Chayta rurashpam, payqa pudirniyuq kashqanda rikachikurqan. Chaymi noqaykuna yach'akuqningunaqa paypi kriyirqayllapa.

¹²Chaymandaqam Jisusqa mamanwan, masangunawan, noqaykuna yach'akuqminwan chay Kaná llaqtamandaqa ura Kapirawun llaqtaman rirqayllapa. Waq Kapirawumbim wakin diyakunata tiyarqayllapa.

Jesusmi Tayta Dyuspa adurana wasinmanda randikuqkunata qatirqan
(Mt. 21.12-13; Mk. 11.15-18; Lk. 19.45-46)

¹³*Paskwa fyista ch'ayaykaptinnam, Jisusqa rirqan Jirusalin llaqtaman.
¹⁴Chaypim runakunata tarirqan *Dyuspa adurana wasimba patyumbi buyiskunata, wishakunata, palumakunata randikuykaqta. Qellayta kambyakuqkunapismi chaypi kambyaykarqanllapa. ¹⁵Chaymi Jisusqa chayta rikashpa, suq chikutita rurashpa, yumbay chay wishakunata, buyiskunata qatirqan Dyuspa adurana wasimba patyunmandaq. Kanan chay qellayta kambyakuqkunapa qellayningunatam sh'ilya sh'ilya pambaman wichukurqan. Mesangunatapismi bularqan. ¹⁶Chay palumata randikuqkunataqam nirqan:

—Chay tukuy imaykikunata kaymanda surqoyllapa. Taytaya wasindaqa ama plasatashinaqa rurayllapachu, nishpa.

¹⁷Chayta rikashpaqam, noqaykuna yach'akuqninga yuyarqayllapa *Dyuspa Santu Librumbi Tayta Dyusta kayshina nishqanda: "Shumaq wasikita noqa ancha kuyashpam, suqkuna disprisyaptin, ancha piñakuni", nishpa.^b

¹⁸Chaymi chay mas kamachikuq *isrraylinukuna Jisusta kayshina nirqanllapa:

—¿Ima milagrutam atingi rurayta, rikashpa, yach'anayllapaqa: Taytanchiq Dyusmi qamta numbrashushqa, paypa kay adurana wasimbi kamachikunayki, nishpaqa?

¹⁹Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:
—Kay wasita limpu bulaptikillapam, noqqaq kimsa diyapilla rurarishaq, nishpa.

²⁰Chayshina Jisus niptinmi, chay kamachikuqkunaqa nirqanllapa:

—Kwarinta y sayis watakunapim Dyuspa kay adurana wasindaqa rurarqanllapa. ¿Chaychu qamqa kimsa diyapilla ringi rurariq? nishpa.

²¹Piru Jisusqam chayshina rimashpaqa, kwirpumbaq rimarqanqa; manam Dyuspa adurana wasimbaqchu.

²²Chaymi wanchiptinllapa, mushuq-manda kawsamuptinqa, noqaykuna yach'akuqninga chay nishqanda yuyarqayllapa. Chaymi noqaykunaqa Dyuspa Santu Librumbi nishqanda, Jisus nishqandapis kriyirqayllapa.

Jesusmi runakunapa shunqonda riqsin

²³Jesusmi Jirusalin *Paskwa fyistapi kashpa, milagrunkunata rurarqan. Chaymi achka runakuna paypi kriyirqanllapa. ²⁴⁻²⁵Piru Jisusqam paykunapiqa mana yuyakurqanchu. Chaqa pay kikinmi riqsirqan yumbaypa shunqonda, ima layakunata yuyaykanllapa, nishpa. Chaymi mana

nisisaryuchu karqan ni pipis ninambaq: Kay runakunaqam kayshina yuyaykanllapa, nishpa.

Jisukristum Nikudimuta yach'achirqan

3 ¹Karqanmi suq *farisiyu duktrinayuq runa Nikudimu shutiq. Payqam *isrraylinukunapa kamachi-kuqnin karqan. ²Chay Nikudimuqam suq tuta Jisusta rishpa watukuq, kayshina nirqan:

—Yach'achikuq Taytitu, yach'anillapam qambaq: Tayta Dyusmi kach'amushushqa, noqaykunata yach'achiwanayki, nishpa. Chaqa Taytanchiq Dyus kach'amushushqa kaptinqam, atingi chay achka milagru-kunata rurayta. Manaqa manam atingimanchu, nishpa.

³Chayshina Nikudimu niptinmi, Jisusqa nirqan:

—Alliptam niyki, suq runa mushuq-manda nasishpam, atin Tayta Dyuswan sylipi kawsaytaqa. Manaqa manam atinchu, nishpa.

⁴Chaymi Nikudimuqa Jisusta kayshina tapurqan:

—¿Imashinataq suq runaqa atinman mushuqmanda nasiriya? Manam ni pipis atinmanchu mamamba pach'anman yaykuriya, mushuqmanda nasinambaqq, nishpa.

⁵Nikudimu chayshina niptinmi, Jisusqa nirqan:

—Alliptam niyki, Tayta Dyuswan tukuy tyimpu pullan kawsanayki, puntata munan yakumanda, *ispiritu-manda nasinayki. ⁶Chaqta yumbay runakuna mamanmanda nasishpaqam, kwirpunda ch'askinllapa. Piru Dyuspa *Santu Ispiritunmi wakingunata yanapan, mushuqmanda nasinambaq, chay Santu Ispirituta kasushpa kawsanallapa. ⁷Chayri ama ispantaychu: "Mushuqmanda nasiriy",

nishuptiyqa. ⁸Chaqta wayraqam tukuy ladumanda wayran. Piru qamkuna uyashpaqam, mana yach'angillapachu: ¿Maymandam shamun? ni ¿maymanmi rin? nishpaqa. Chayshinallam Dyuspa Santu Ispiritunmada nasiqunapis. (Chay Santu Ispirituta mana rikashpapis, yach'anllapa: Paymi yanapawaykan, nishpa.)

⁹Chayshina Jesus niptinmi, Nikudi-muqa mushuqmanda tapurirqan:

—¿Imashinaraq kanqa chay layaku-naqa? nishpa.

¹⁰Chaymi Jisusqa nirqan:

—Isrraylinukunapa yach'achikuqniq kashpapischu, ¿mana yach'angi chaykunata? ¹¹Alliptam niyki, noqaqam yach'ashqayta, rikashqayta yach'achiwicklapa. Piru qamkunaqam mana kriyiwangichu. ¹²Chayshina kay pachapi rikashqaypaq parlachishupti, mana kriyiwashpaqa, ¿imashinataq kriyiwangiman, sylipi rikashqaypaq parlachishuptiyqa? ¹³Manam ni pipis syluman rishpaqa, kutimushqachu. Noqallam *Dyusmanda Shamuq Runa kashpa, sylumandaqa shamushqa kani. ¹⁴Unay tyimpupim chuncha lugarpí *Muysisqa suq kulibrata jirrumanda rurashpa, suq querpi alsarqan. Chayshinallam noqatapis suq kruspi rinllapa alsawaq, ¹⁵noqapi yumbay yuyakuq-kuna ama chinganambaq, ashwan syluman rishpa, tukuy tyimpu kawsanambaqlapa, nishpa.

Dyusqam yumbayta kuyawanchiqlapa

¹⁶Chaqta Tayta Dyusqam kay mundupi yumbay tiyaqkunata ancha kuyashpa, sapalan Churinda kach'amurqan wañunambaq, paypi yumbay kriyikunka ama chingananllapa; ashwan tukuy tyimpu kawsanallapa. ¹⁷Chaymi Tayta Dyus kay munduman Churinda kach'amurqan, yumbayta chay kastigu-

manda washanambaq. Manam kach'amurqanchu, kay mundupi tiyakunata jusgashpa kastigananqa.

¹⁸Chaymi Dyuspa Churimbi yuyakuqkunataqa Taytanchiq Dyusqa mana rinchu chingachiq. Piru paypi mana yuyakuqkunataqam rin chingachiq, sapalan Churimbi mana kriyishqanllaparayku. ¹⁹Chaqqa payqam kay mundumanqa shamushqa, Tayta Dyuspaq yach'achikunambaq. Chaymi suq michashina kashqa. Piru paypi mana kriyikunaqam mana munanllapachu michapishina kawsaytaqa. Chaqa uchangunata mana munashpa dijaytaqa, tutayaqpishina munanllapa kawsayta. Chaymi Taytanchiq Dyusqa paykunata rin kastigaq. ²⁰Chay mana allita ruraqkunaqam mana munanllapachu ni pipis yach'anambaq chay mana alli rurashqambaaqqa. Chaymi chay michashina kaqta ch'lqnishpaqa, mana qemikanchu, ama ni pipis rikashpa yach'anambaq: "Ancha malutam ruraykan", nishpa. ²¹Piru suqkunaqam allip kaqta kasushpa, michapishina purinllapa. Chaymi tukuy runakuna rikashpa yach'anllapa: Taytanchiq Dyus munashqandam ruraykanllapa, nishpa.

Jwan Shutichikuqmi Jisuspaq rimarirqan

²²Chaymandaqam Jisusqa noqaykuna *yach'akuqniwan pullan *prubinsya Judiyaman rirqayllapa. Chaypim suq tyimpupaq kidashpa, runakunata, warmikunata shutichirqayllapa.

²³*Jwan Shutichikuqpismi Inun llaqtapi shutichiykarqan runakunata, warmikunata, chaypi achka yaku kashqanrayku. Chay Inun llaqtaqam Salim llaqtapa ladumbi kidan. ²⁴Chayshinaqam karqan, Jwanda manaraq karsilaptinllapa.

²⁵Chay tyimpupim Jwamba yach'akuqningunaqa suq *isrraylinu masingunawan suq layata suq layata anyanakurqanllapa:

—Tayta Dyusqam munan kayshina mayllakunanchiq, ama uchayuqkuna kananchiqllapa, nishpa.

²⁶Chaymandaqam Jwamba wakin yach'akuqningunaqa rirqanllapa payta niq:

—Yach'achikuq Taytitu, rriyu Jurdamba chimbambim suq runa qamwan pulla karqan. Chay runapaqmi niwarqaykillapa: "Paytaqam Taytanchiq Dyus kach'amushqa", nishpa. Kananqam chay runaqa achkatana shutichiykan. Achka runakuna, warmikunapismi paytana sigiykanllapa, nishpa.

²⁷Chayshina yach'akuqninguna niptinllapaqam, Jwanqa nirqan:

—Tayta Dyus suq runata yanapaptinqam, imatapis atin rurayta. Manaqa manám. ²⁸Qamkuna kikikim uyawashqallapa kangi, noqa nishupti: "Manam noqaqa *Dyus Akrashqan Washadurchu kani. Ashwanmi Taytanchiq Dyus kach'amuwashqa, chay Washadurninchiqmada mas puntata shamenaypaq", nishpa. ²⁹Kay kumparasyumbaq yuyayllapa: Suq runa kasarashpaqam, ancha kushikushpa riman. Chaymi chay runapa mas kuyashqan kumpafirumbis uyashpa, ancha kushikun. Jisusqam chay kasaraq runashina. Noqa chay runa kasaraqpa mas kuyashqan kumpafirun kani. Chaymi achka runa Jisusta siiptinqa, ancha kushikuni. ³⁰Chaymi mas alli kanman, noqata dijawashpa, paytana masta signambarqillapa.

Kayshinam Dyusmanda Shamuq Runa

³¹Chay runa syilumanda shamuqqam tukuy runakunamanda mas baliq. Piru suq runa kay pachamandalla shamuqqam kay pachapalla. Chaymi kay pachapa kusasningunapaq yach'achikun. Piru chay syilumanda

kaqqam yumbay runakunamanda mas pudirniyuq. ³²Chaymi payqa sylipi rikashqanda, uyashqanda yach'achikun. Piru tukuy chaykunata yach'achiptimbismi, ancha achka runakuna mana kriyinllapachu paytaqa. ³³Piru paypi kriyiqkunaqam allita yach'anllapa: Tayta Dyusqam mana llullakunchu. Chaqa pay nishqanqam tukuy ima allip, nishpa. ³⁴Taytanchiq Dyusqam Churinda sylumanda kach'amushpa, *Santu Ispiritunda qon, tukuy imapi ancha allita yanapanan. Chaymi payqa Tayta Dyus rimashqandalla yach'achikun. ³⁵Tayta Dyusqam Churinda ancha kuyan. Chaymi paypa makimbi rurashqa tukuy runakunata, warmikunata, tukuy ima kaqta, yumbayta kamachinambaq. ³⁶Chay-raykum Taytanchiq Dyuspa Churimbi yuyakuqkunaqa tukuy tyimpu rinllapa kawsaq. Piru paypi mana yuyakuya munaqkunaqam mana rinllapachu tiyaq sylipiqa. Ashwanmi Tayta Dyusqa ancha rin kastigaq paykunataqa, nishpa.

**Jisusmi prubinsya Samaryamanda kaq
warmiwan parlarqan**

4 ¹*Farisiyu duktrinayuqkunam yach'arqanllapa: Chay Jisusqash *Jwan Shutichikuqmada mas achka runakunata shutichiyan, yach'achiyan, nishpa. ²Piru manam Jisus kikinchu shutichikurqanqa. Ashwan noqaykuna *yach'akuqningunam shutichikurqayqa. ³Chaymi Jisusqa chay farisiyukuna parlashqanda yach'ashpa, (noqaykuna yach'akuqningunata apawashpa), *prubinsya Judiyamanda lluqshirqanna, prubinsya Galiliyamanna rinambaq.

⁴Chay Galiliyaman ch'ayanayllapaqam, prubinsya *Samaryata pasaykarqayllapa. ⁵Chaymi riqshinaqa chay prubinsya Samaryapa

Sikar llaqtanman ch'ayarqayllapa. Chay llaqtaqam kidan chay unay *Jusipa ch'akramba ladumbi. Chay ch'akrandaqam ch'askishqa karqan taytan *Jakubumanda. ⁶Chay Sikar llaqtapim ancha unay tyimpukunapi chay alma Jakubu suq pusuta rurashqa karqan. Chaymi Jisusqa riqshina shaykushpa, chay pusupa ladumbi samarqan. Chay urasqam larrdusinach'i karqan.

⁷⁻⁸Chaymi noqaykuna yach'akuqningqa chay pusupa ladumbi Jisusta dijashpa, chay Sikar llaqtaman rirqayllapa, mikunata randiq. Chaykamanqam suq samaryana warmi Sikarmanda lluqshishpa, chay pusuman rirqan yakupaq. Chaymi Jisusqa chay warmitaqa nirqan:

—Warmsita, qowayri yikituta, nishpa.

⁹Chaymi chay warmiqa nirqan:

—Qam *isrraylinu kashpaqa, cimashinataq noqa samaryana warmitaqa niwangi: “Yakuta qoway”, nishpaqa?

Chaqa isrraylinukunaqam samaryanu kaqkunawanqa mana tandakaqlapachu. ¹⁰Chayshina niptinqam, Jisusqa nirqan:

—Taytanchiq Dyusmi suq ancha shumaq rrigaluta munan qoshuya. Chaymi qam noqata riqsiwashpa: Kay runam Dyusmada shamushqa, nishpaqach'i, kawsachikuq yakuta mañawanaykita qoshunaypaq, nishpa.

¹¹Chayshina Jisus niptinqam, chay warmiqa nirqan:

—Taytitu, kay pusuqam ancha jundu. Manam nimayuqchu kangi, surqonayki chay kawsachikuq yakutaqa. ¹²Qamqam mana mas baliqchu kangi chay punta agwilunchiq Jakubumandaqa, cimanchu? Chaqa paymi qowashqallapa kay pusutaqa. Pay kikinmi wambrangunawan, animalningunapis kay pusumanda yakutaqa upyaqllapa, nishpa.

¹³Chaymi Jisusqa nirqan:

—Kay pusumanda mayqan upyaqqam rin yakunariq. ¹⁴Piru noqa qoshqayta mayqan ch'askiwaqqam, alabis manana rinchu yakunaq. Chaqa chay qoshqayqam shunqombiqa suq pukyushina rin kaq. Chay pukyu layamandam ancha achka yakushina rin lluqshiq, tukuy tyimpu kawsanambaq, nishpa.

¹⁵Chaymi warmiqa nirqan:

—Taytitu, qowayri chay laya yakuta, amana yakunanaypaq, ni kayman shamunaypaq yakupaq, nishpa.

¹⁶Chaymi Jisusqa nirqan:

—Riy apamuy qosaykita, nishpa.

¹⁷Chaymi warmiqa nirqan:

—Manam qosayuqchu kani, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Alliptam niwashqa kangi: “Manam qosayuqchu kani”, nishpaqa. ¹⁸Chaqa sinku kutindam kasarashqa kangi. Piru kananqam chay mushuq runaykiqa mana ni lijitimu qosaykichu. Chaymi allip kaqta niwashqaqa kangi, nishpa.

¹⁹Chayshina niptinqam, chay warmiqa nirqan:

—Taytitu, qamqachumash¹ *Dyuspaq rimaq kangi. Chaymi kayta munani tapushuyta: ²⁰Unay agwiluy samaryanukunam kay altu lumaman shamushpa, Dyusta aduraqllapa. Piru qamkuna isrraylinukunaqam ningillapa: “Jirusalimbilla Dyustaqa adurashunllapa”, nishpa. (Chaymi tapuyki: ¿Mayqan lugarpim mas allin adurananchiq? nishpa.)

²¹Chaymi Jisusqa chay warmita nirqan:

—Warmisita, kay nishushqayta kriyway; Rinmi ch'ayamuq tyimpu, mana ni kay lumaman shamushpa, ni Jirusalinman rishpa, qamkuna Dyusta aduranaykiqa. ²²Qamkuna Samaryamanda kaqkunaqam mana

yach'angillapachu: Pitam aduranillapa, nishpaqa. Piru noqaykuna isrraylinukunaqam yach'anillapa: Pitam aduranillapa, nishpa. Chaqa *Dyus Akrashqan Washadurqam *Isrrayilmanda shamen.

²³Piru kananqam Dyuspi yuyakuqkunaqa tukuy shunqo payta allipta aduranqallapa, paypa *Santu Ispiritun yanapaptin. Chaqa Tayta Dyusqam munan, yumbayniki chayshina paytalla aduranaykillapa. ²⁴Taytanchiq Dyusqam mana kwirpuyuqchu. Ashwanmi suq *ispiritu. Chayri payta aduraqkunaqa mana rikashpapis, tukuy shunqo, tukuy ispiritunwan allipta aduranqallapa, Dyuspa Santa Ispiritun yanapaptin.

²⁵Chaymi chay warmiqa Jisusta nirqan:

—Noqaqam yach'ani: Dyus Akrashqan Washadurmi rin shamuq. Payllam Misiyaspis shutin. Shamushpam, tukuy imata ancha klaruta rin yach'achiwaqninchiq, nishpa.

²⁶Chaymi Jisusqa payta nirqan:

—Noqa qamwan parlaqmi chay Washadurqa kani, nishpa.

²⁷Chaymandaqam noqaykuna yach'akuqniqa Jisus kaykashqanman ch'ayashpaqa, tarirqayllapa suq warmiwan parlaykaqta. Chaymi ancha ispantashpa yuyarqayllapa: ¿Imata munashpam, chay samaryana warmiwanqa parlaykan? ¿Imapaqraq parlaykan? nishpa. Piru manam ni mayqanniyipis almitikarqaychu tapuqqa.

²⁸Chaymandaqam chay warmiqa puyñunda dijashpa, llaqtanman yaykurqan, llaqta masingunata kayshina abisaq:

²⁹—Akullapa rikaq suq runata. Chaqa payqam tukuy ima rurashqayta niwashqa. ¿Manachuraq pay Dyus Akrashqan Washadurqa? nishpa.

³⁰Chaymi llaqta masingunaqa lluqshishpa, shamurqanllapa Jisusman.

³¹Paykuna shamunangamanqam, noqaykunaqa Jisusta kayshina rrugarqayllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, kayta mikuy, nishpa.

³²Piru Jisusqam niwarqanllapa:
—Noqapaqam kan suq laya mikunay. Chaypaqqam mana yach'angillapachu, nishpa.

³³Chaymi noqaykuna suqniy suqniy kayshina parlarqayllapa:

—¿Piraq apamushqa mikunandaqa? nishpa.

³⁴Chaymi Jisusqa noqaykunata niwarqan:

—Taytay Dyusmi tariyayta qowashqa, pay munashqanda ruranaypaq ushyanaykaman. Chay tariyaymi noqapa mikunayshinaqa. ³⁵Qamku-naqam ningillapa: “Ch'usku killaraqmi faltan, syiga tyimpu ch'ayamunambaqqqa”, nishpa, ¿manachu? Piru noqaqam niykillapa, tukuy laduman chapakushpa, intyindiyllapa: Achka runakuna, warmikunam listuna, noqapi yuyakunanllapa. Chaymi suq tarpushtina qarwamushqana kusichananchiqllapa. ³⁶Kusichapi trabajaqqam pagunda ch'askin, ¿manachu? Chayshinallam Dyuspaq yach'achikuqkunapis Dyusminda pagunda rin ch'askiq. Dyuspi kriyikunam chay tandashqan granukanashinaqa. Chay kriyikunkaqam tukuy tyimpu rinllapa kawsaq. Chaymi chay puntata yach'achiqkunaqa, chay ikita yach'achiqkunawan pulla rinllapa kushikuq. ³⁷Chaymi chay unay nishqanshina allipta kayshina niykillapa: “Suqmi tarpukun, suqmi kusichakun”, nishpa. ³⁸Chayshinallam suq runakuna noqapaq puntata yach'achikushpam, tarpuquqshina kashqallapa. Piru kanan qamkuna noqapaq mastu yach'achikuptikim, noqapi kriyiptinlla-

paqam, alabis suq tarpukushqanda qamkunaqa kusichaykangi, nishpa.

³⁹Chay warmiqam llaqta masin samaryanukunawan parlaykarqan, “Chay runaqam tukuy ima rurashqayta niwashqa”, nishpa. Chaymi achka llaqta masinguna Jisuspi kriyirqanllapa.

⁴⁰Chay samaryanukunam shamushpa, Jisusta rrugarqanllapa, chay llaqtambi kidanambaq. Chaymi ishkay diyata chaypi kidarqayllapa. ⁴¹Kanan Jisusta uyashpaqam, mas samaryanukuna paypi kriyirqanllapa. ⁴²Chaymandaqam chay warmitaqa kayshina nirqanllapa:

—Puntatam Jisuspi kriyirqayllapa, qam paypaq niwashqaykirayku. Piru kananqam noqaykuna kikiyna paytaqa uyashqallapa kani. Chaymi mas allitana yach'anillapa: Allibraq payqa yumbaypa *Washadurninchiq, nishpa.

Jisusmi suq kamachikuq runapa churinda kach'akachirqan

⁴³Ishkay diyamandam Jisusqa noqaykunawan chay *prubinsya *Samaryamanda rishpa, prubinsya Galiliyamanna ch'ayamurqayllapa.

⁴⁴Paymi kayshina niwashqallapa karqan: “*Dyuspaq rimaqtaqam kikin llaqta masingunaqa mana rrispitanllapachu”, nishpa. ⁴⁵Piru chay llaqta masin galiliyanukunaqam Jirusalimbi *Paskwa fyistapi kashqallapa karqan. Chaymi Jisus chay fyistapi achka milagrukunata ruraptin, rikashqallapa karqan. Chaymi Galiliyaman ch'ayaptiyllapa, paykunaqa allita ch'ayachiwarqanllapa.

⁴⁶Chaymandaqam Jisusqa noqaykunawan chay prubinsya Galiliyapa Kaná llaqtanmanna kutimurqayllapa. Chay Kanapim Jisusqa yakuta *binupaq tikrashqa karqan. Piru chaypi kaykap-tiyylapam, gubyirnupa suq yanapakuq-nimba churin ancha qeshyaq karqan Kapirnawun llaqtapi. ⁴⁷Chayshina

qeshyaq kaptinqam, chay kamachikuq runaqa Jisuspaq yach'arqan: Judiya-mandash kay prubinsya Galiliyaman ch'ayamushqa, nishpa. Chaymi payqa shamushpa, Jisusta chaypi tarishpa, ancha rrugarqan, Kapirnawunman rinambaq, churinda kach'akachiq. Chaqa churinqam anchayashpa, wañuy-karqanna.

⁴⁸Chaymi Jisusqa payta nirqan:

—Mana rikashpa siñakunata, milagru-kunataqam, mana kriyiqllapachu ringi, nishpa.

⁴⁹Chaymi chay kamachikuq runaqa Jisusta nirqan:

—Taytitu, akur das, wambray ama wañunambaq, nishpa.

⁵⁰Chaymi Jisusqa nirqan:

—Riyna wambraykita rikaq. Payqam kach'akashqana. Mananám rinchu wañuq, nishpa.

Chayraykum chay runaqa Jisus nishqanda kriyishpa, llaqtanmanna nirqan. ⁵¹Yaqqana ch'ayaykaptinqam, kriyadunguna shamurqan chay runata tinguq. Chaymi tingushpaqa, nirqanllapa:

—Churikiqam kach'akashqana.

Mananám rinchu wañuq, nishpa.

⁵²Chaymi kriyadungunataqa tapurqan:

—¿Ima urasmi kach'akarqanqa? nishpa.

Chaymi kriyadungunaqa nirqan:

—Qayna a la una di la tardim jibriqa dijarqan, nishpa.

⁵³Chaymi chay kamachikuq runaqa intyindirqan: Chay urasmi Jisusqa niwarqan: “Churikiqam kach'akashqana. Mananám rinchu wañuq”, nishpa. Chaymi payqa yumbay ayllundin Jisuspina kriyirqanllapa.

⁵⁴Chayshina *prubinsya Judiyamanda kutimushpam, chay milagru rurashqan-wanqa, Jisusqa ishkay milagrutana rurashqa karqan prubinsya Galiliyapiqa.

Jesusmi suq runa wañushqashina kwirpuyuqta kach'akachirqan

5 ¹Chaymandaqam Jisusqa Jirusalin-manna rirqan, llaqta masin *isrray-linukunapa suq fyistanman. ²Chay Jirusalin llaqtapa suq yaykunammi “Wisha pungu” shutin. Chay pungupa ladumbim kan suq pusu. Chay pusuqam *ibriyu rimaypiqa Bitida shutin. Chay pusuqam sinku kurridurniyuq. ³Chay pusupa ladumbim qeshyaqkuna, mana rikakuqkuna, kujukuna, *wañushqashina kwirpuyuqkuna, usurashpa shuyakuykarqanllapa, chay pusupi yaku kuyunangaman. ⁴Chaqa Dyuspa suq anjilninmi tyimpun tyimpun shamushpa, chay pusupi kaq yakuta kuyuchiq. Chaymi mayqan qeshyaq chay pusuman puntata yaykuqqa chay qeshyaynimanda kach'akarqan, ima laya nanayniyuq kashpapis. ⁵Suq runa chay pusupa manyambi kaqmi 38 watas tukuyta qeshyaqlla karqan. ⁶Jisusqam chay runata usuraykaqta rikashpaqa, yach'arqan achka watakunata qeshyaqlla kashqanda. Chaymi tapurqan:

—¿Munangichu kach'akayta? nishpa.

⁷Chaymi chay qeshyaqqa nirqan:

—Taytitu, manam pipis kanchu kay yakuman yaykuchiwanambaq kuyushqan urasqa. Chaymi kada kuyuptin, ñakanaykaman, suqkuna binsiwashpa, das yaykun yakumanqa, nishpa.

⁸Chayshina niptinqam, Jisusqa nirqan:

—Atarishpa, paraykita tandashpa, apashpa, puriyina, nishpa.

⁹Chaymi chayta niptinlla, chay runaqa qeshyaynimanda kach'akashpa, paranda tandashpa, apashpa, rirqanna. Piru chay kach'akachishqan diyaqam *samana diya karqan. ¹⁰Chaymi isrrayli-

nukunapa wakin kamachikuqninqa chay runa kach'akashqata anyarqanllapa:

—Kananqam samana diya. Manam allichu paraykita apanaykiqa, nishpa.

¹¹Chaymi chay runaqa nirqan:

—Kach'akachiwaq kikinmi kamachiwashqa: "Paraykita tardashpa puriyna", nishpa.

¹²Chaymi chay anyaqunaqa tapurqanllapa:

—¿Pitaq kamachishushqa, paraykita tardashpa rinaykiqa? nishpa.

¹³Piru chay runaqam mana yach'larqanchu: Pim kach'akachiwashqa, nishpaqa. Chaqa Jisusqam chay achka runakunamanda das akrakashpa, suq lugarmanna rishqa karqan. ¹⁴Chaymadaqam Jisusqa chay kach'akachishqan runata *Dyuspa adurana wasimbi tarishpa, nirqan:

—Allita uyaway, kaykish kach'akashqana kangi. Piru uchakuntaqa amana rurariychu, ama masta ñakanaykipaq, nishpa.

¹⁵Chayshina Jisusta riqsishpaqam, chay runaqa chay kamachikuqkunaman rishpa, nirqan:

—Jisusmi chay kach'akachiwaqqqa kashqa, nishpa.

¹⁶Chaymi Jisus chayshina samana diyapi rurashqanrayku, chay kamachikuqkunaqa ancha kuntrashpa, yuyarqanllapanana wanchiyta. ¹⁷Piru Jisusqam paykunataqa nirqan:

—Taytay Dyusmi kanangaman tukuy imata kwidaykan. Chayshinam trabajayan. Chayraykum noqapis runakunata kwidashpa, kach'akachishpa trabajaykani, nishpa.

¹⁸Chaya niptinqam, chay kamachikuq israylinukunaqa ashwamba munarqanllapa wanchiyta. Chaqa Jisusqa paykunapa liyninda mana kasushpam, samana diyapi trabajarqan. Kayshinapismi nirqan: "Dyusmi Taytay", nishpa.

Chaymi paykunaqa yuyarqan: Yanqam Dyus tukuykan, nishpa.

Dyuspa Churinmi ancha pudirniyuq

¹⁹Chaymadaqam Jisusqa chay kuntraqkunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, noqa Dyuspa Churin kashpam, mana nimatapis noqa munashqaytaqa ruranichu. Ashwanmi Taytay rurashqanda rikashpa, chay layatalla noqapis rurani. ²⁰Taytayqam kuyawan. Chaymi tukuy ima rurashqan-gunata rikachiwan. Piru mas ispantaypaq kusaskunatam rinkachiqwaq. Chay rikachiwashqanda ruraptiyqam, qamkunaqa ancha ringillapa ispantaq. ²¹Chaqa Taytayqam wañuqkunata kawsachin. Chayshinallam noqapis munashpa, mayqandapis atini kawsachiyta. ²²Taytay Dyusqam mana pitapis jusganchu. Payqam noqata numrawashqa juvis kanaypaq, yumbayta jusganaypaq. ²³Chayshinam numrawashqa, runakuna alabawa-nambaq, payta alabashqanshina. Piru mayqan runa mana baliqpaq riqsiwash-paqam, chay kach'amuwaq Tayta Dyustapis mana baliqpaq riqsiykan.

²⁴Alliptam niykillapa, mayqan runa nishqayta kasuwashpa, kach'amuwaq Taytaypi yuyakushpaqam, tukuy tyimpurin kawsaq. Payqam manana sintinsyaduchu rin kaq, kastigadu kanambaqqqa. Ashwanmi payqa wañunambaq kashqanmanda pasashqana suq laya bidaman, tukuy tyimpur kawsanambaq.

²⁵Alliptam niykillapa, Dyusta mana kasuqkunaqam wañushqa layashina. Piru kay tyimpumandapacham chay wañushqa layakunaqa noqa Dyuspa Churinda rinllapa uyawaq. Uyawashpa kasuwaqkunallam tukuy tyimpurinllapa kawsaq. ²⁶Chaqa Tayta Dyus kikinmi yumbay kawsaqkunata kawsachin. Chayshinallam noqa Churin-

dapis pudirninda qowashqa, kawsachi-kunaypaq.²⁷*Dyusmanda Shamuq Runam kani. Chaymi payqa juyispaq numbrawashqa, runakunata jusganaypaq.²⁸Piru kayta uyashpaqa, ama yuyayllapachu: ¿Imashinaraq kanqa? nishpaqa. Chaqa suq diyam rin ch'ayamuq, wañuqkuna busniyta uyashpa²⁹kawsamananllapa. Kanan allita ruraqkunaqam rin kawsamuq, tukuy tyimpu kawsanambaqlapa. Piru chay mana allita ruraqkunaqam rinllapa kawsamuq, kastigadu kanambaqlapa.

Kaykunam Jisuspaq yach'achiwanchiq

³⁰*Noqaqam sapalitayqa mana nimatapis atinichu rurayta. Ashwan Taytay Dyus niwashqanshinallam jugsakuni. Chaqa chay Taytay kach'amuwaq munashqanshinallam tukuy imata rurani; manam noqa munashqaytaqa. Chaymi ancha kabalta justisyata rurani.³¹Manam noqapa faburniytaqchu rimani. Noqalla faburniyta rimaptiyqach'i, mana balinmanchu.³²Piru suq tistigupismi faburniytaqa riman. Kanan allitam yach'ani chay tistugupaqqqa. Payqam noqapaqaq allip kaqtalla riman, nishpa. (Chaqa chay tistiguqam Taytay Dyus.)³³Kanan qamkunaqam suqkunata kach'arqaykillapa, *Jwan Shutichikuqta tapuq. Chaymi paypis allip kaqta noqapaq rimarqan. Manam llullakurqanchu.³⁴Piru noqaqam mana nisitanichu, runakuna faburniyta rimanambaqqqa. Qamkunallam chayshinaqa yuyangillapa. Chaymi chay Jwan Shutichikuq nishqanda niykillapa, noqapi kriyiptiki, washashunayllapa.³⁵Chay Jwan Shutichikuqqam Dyuspaq allip kaqta yach'achishushpa, qamkunapaqqa suq michashina karqan. Chaymi paymanda yach'akushpaqa, qamkunaqa suq tyimpitupaq kushikushpa kawsarqaykillapa.³⁶'Chayshina Jwan noqapaq yach'achikuptinmi, atingillapa

yach'ayta: Pim Jisukristu, nishpa. Piru Taytay Dyus yanapawaptin tukuy ima munashqanda ruranaypaqqam, mas allita atingillapa yach'ayta: Tayta Dyusmi Jisusta kach'amushqa, nishpa.

³⁷Chaqa Taytanchiq Dyuspismi kach'amuwashpa, noqapaq rimashqa. Piru qamkunaqam chay rimashqandaqa mana uyashqallapachu kangi, ni payta rikashqallapachu kangi.³⁸Kanan pay kach'amuwaptinmi, qamkunaqa noqapiqa mana kriyirqaykillapachu. Chaymi Dyus nishqandaqa mana kasushqallapachu kangi.³⁹Qamkunaqam *Dyuspa Santu Librunmandaqa ancha allita yach'akungillapa, yuyashpa: Chayta yach'akushpam, tukuy tyimpu rinchiq kawsaq, nishpa. Kanan chay Santu Libruta liyishpam, ringillapa yach'akuq noqapaqqa.⁴⁰Piru qamkunaqam mana munangillapachu noqaman shamuya, tukuy tyimpu kawsanaykillapaqa.

⁴¹Manam munanichu, qamkuna alabawanayki. ⁴²Chaqa noqaqam qamkunataqa riqsiykillapa: Dyustaqam mana kuyangillapachu, nishpa.

⁴³Noqaqam, Taytay kach'amuwaptin, paypa rrimplasun shamushqa kani. Piru qamkunaqam mana kasuwangillapachu. Piru suq runa shamushpa, pay munashqandalla yach'achishuptinqam, das kasungillapa.⁴⁴Kanan qamkunapura ancha alabanakungi. Piru manam munangillapachu sapalan Tayta Dyus alabashunanaq. Chayshina kashpaqa, ¿imashinataq ringillapa kriyawaqqa?

⁴⁵Kayta yach'ayllapa: Awnki qamkuna fyirusyawaptikiqam, mana rinichu shimbishuq Taytaypiqa. Ashwanmi *Muysis rin shimbishuqlapa: "Ancha malutam rurashqa kangi", nishpa. Piru qamkunaqam Muysispi ancha yuyakungillapa: Paymi rin yanapawaq, nishpa.⁴⁶Chaymi Muysis iskibrishqanda allipta

kriyishpaqa, noqatapis kriyiwangimanllapa. Chaqa paymi noqapaqqa kayshina iskibrirqan: "Dyusmi *Washadurninchiqta rin kach'amuq", nishpa.⁴⁷ Piru Muysis librungunapi iskibrishqanda mana kriyishpaqam, ɿimashinataq nishushqaytaqa ringillapa kriywaq? nishpa.

Jisusmi 5.000 runakunata qararqan
(Mt. 14.13-21; Mk. 6.30-44; Lk. 9.10-17)

6 ¹Jisusqam chayshina yach'achikushpa, ushyashpaqa, noqaykunawan rirqan chay ancha *atun och'a Galiliyapa suq ladu chimbanman. Chay atun och'a Galiliyallam Tibiryaspis shutiq. ²Chay rishqanmanmi ancha achka runakuna, warmikuna ikinda rirqanllapa. Chaqa Jisukristu qeshyaqkunata kach'akachiptinmi, paykunaqa rikashqallapa karqan. ³Chayshina Jisusta sigiptinllapam, payqa noqaykuna *yach'akuqninwan rirqayllapa suq filaman. Chay filapim tiyarqayllapa samaq. ⁴Chay diyakunapiqam noqaykuna *isrraylinukunapa *Paskwa fyistayllapa ch'ayamuykarqanna. ⁵Kanan Jisusqam rridurninman chapakushpa, rikarqan chay achka runakuna, warmikuna payman shamushqanda. Chaymi Filipita tapurqan:

—¿Maymandam atinchiq tandata randiyta, yumbay kaypi kaqkunata qarananchiqqa? nishpa.

⁶Chayshinaqam nirqan, Filipita mallipanarayku. Piru Jisusqam yach'arqanna: Noqam rini qaraq, nishpa. ⁷Chayshina tapuptinmi, Filipiqa Jisusta nirqan:

—Ni 200 *dinaryukunawan ancha achka tandata randiptinchiqpis, mana aypanmanchu ni ashlita ashlita qarananchiq yumbay kaypi kaqkunata, nishpa.

⁸Chay Simun Pidrupa masan Andris-pismi Jisuspa suq *apustulnir karqan. Paymi kayshina nirqan:

⁹—Kaypim suq wambra sibadamanda sinku tanditayuq, ishkay piskadituyuq. Piru ɿchaysitullaqa aykamir aypanqa kaypi yumbay kaqkunapaqqa? nishpa.

¹⁰Chaymi Jisusqa noqaykuna yach'akuqninda kayshina niwarqanllapa:

—Yumbay kaykunata tiyachiyllapa, nishpa.

Chay lugariqam ancha qewa karqan. Chaymi yumbay chay runakuna, warmikuna, wambrakunaqa chay qewakunapi tiyarqanllapa. Paykunaqam 5.000ch'i ullqokunalla karqan. ¹¹Chay-mandaqam Jisusqa chay wambrapa tanditangunata piskashpa, Dyusman pagikushpa, noqaykuna yach'akuqninda qowarqanllapa, noqaykunana chaypi yumbay kaqkunata qonaypaqlapa. Chayshina rurashpam, chay ishkay piskaditutapis qowarqanllapa, chaypi yumbay kaqkunata qorinayllapa.

¹²Chaymi yumbay mikushpa undaptinllapaqa, noqaykunata niwarqanllapa:

—Subrashqan pidasukunata tandayllapa, ama nimapis qesachakanambaq, nishpa.

¹³Chaymi noqaykunaqa chay sinku tanditakunamanda subrashqan pidasukunata tandalashpaqa, dusi kanastas tukuyta undachirqayllapa.

¹⁴Chayraykum chaypi kaqkunaqa Jisukristu chay milagru rurashqanda rikashpaqa, nirqanllapa:

—Manchu unay tyimpukunapi Tayta Dyus ufrisirqan kach'amuya suq ancha pudirniyuq rimaqta kay munduman. Allibraq kay Jisusqa chay ancha pudirniyuq rimaq, nishpa.

¹⁵Piru Jisusqam kwintata qokarqan: Kay runakunam piskawashpa, amalas rinllapa numbrawaq gubyirnumbaq,

nishpa. Chaymi paykunamanda akrakashpa, suq lumapa sawanman rirqan, chaypi sapalan kanambaq.

Jesusmi yakupa sawanda ch'akip rirqan
(Mt. 14.22-27; Mk. 6.45-52)

¹⁶Amsayaykaptinnam noqaykuna *yach'akuqningunalla chay Galiliya *Atun Koch'aman urangumurqayllapa.
¹⁷Chaymi chay atun qoch'aman ch'ayashpaqa, *yakupi puriq barkupi riykashqayllapa Kapirnawun llaqtaman. [Nuta: Chay Kapirnawunqam chay atun qoch'apa suq ladu chimbambi kargan.] Chay riykashqayllapa urasqam tutana kargan. Piru Jisusqam manaraq noqaykunamanqa shamushqachu kargan. ¹⁸Chayshina riykaptiyllapam, ancha jwirtita wayrarqan. Chaymi chay atun qoch'api yakuqa waqman, kayman maqchi-karqan. ¹⁹Chaymi chay barkupa kumsanan palangunawan sinku ichu sayis kilumitrustana rishqallapa kargay. Chayshina chay atun qoch'apa ch'awpimbi kashpaqam, Jisusta rikarqayllapa, chay yakupa sawanda purishpa, noqaykunaman ch'ayaykaqtana. Chaymi noqaykunaqa ancha mancharqayllapa. ²⁰Piru Jisusqam niwarqanllapa:

—iAmar manchayllapachu; noqam kani! nishpa.

²¹Chaymi noqaykunaqa kushikushpa, Jisusta nirqayllapa:

—Kay barkuman shamuy, nishpa.

Chaymandaqam dasituna ch'ayarqayllapa chay chimba Kapirnawunmanqa.

Achka runakunam Jisusta maskarqanllapa

²²Chaymi qayandinqa chay ancha achka runakuna, warmikuna chay suq chimbapi kidarqanllapa. Jisusta maskashpam, yuyarqanllapa: Chishiqa-

suq *barkulla kaypiqa karqan. Chay barkupiqam Jisuspa *yach'akuqningunalla rirqan. Piru Jisusqam mana rirqanchu, nishpa. ²³Chay tutamandam Tibiryas llaqtamanda wakin barkukuna ch'ayarqan chay 5.000 runakuna mikushqan lugarpa ladunman. Chaypiqam Jisukristu Dyusta pagikushpa, paykunata qarashqa kargan. ²⁴Chaymi chay chimbapi mana tariwashpa ni Jisusta ni noqaykunata, achka runa, warmikunaqa Jisusta maskashpa, chay barkukunapina shamurqanllapa Kapirnawun llaqtamanna.

Jesusmi mikunashina kawsachiwanchiqlapa

²⁵Chay maskawaqkunaqam chay chimba Kapirnawunman ch'ayamushpaqa, chaypi Jisusta tarirqanllapa. Chaymi kayshina tapurqanllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, ¿ima urastaq kaymanqa ch'ayamurqayki? nishpa.

²⁶Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, qamkunaqam sigiwangillapa; piru manam intyindingichu chay milagrukuna rurashqaytaqa. Ashwanmi tandata unda mikushpa sigiwangillapa. ²⁷Amar trabajayllapachu ushyakaq mikunapaqlaqa. Ashwan trabajayllapaqa tukuy tyimpu kawsachikuq mikunapaq. Chay kawsachikuq mikunatam noqa

*Dyusmanda Shamuq Runaqa rini qoshuqllapa. Chaqa Taytanchiq Dyusqam yanapawan, milagrukunata ruranay, yumbayniki yach'anaykillapa: Jisusmi Tayta Dyusmanda shamushqa, nishpa.

²⁸Chayshina niptinmi, paykunata tapurqanllapa:

—¿Imatam atinillapa rurayta, Dyus munashqanda ruranayllapaqa? nishpa.

²⁹Chayshina tapuptinllapaqam, Jisusqa nirqan:

—Tayta Dyusmi kach'amuwashqa, qamkunaman shamunaypaq. Chaymi munan noqapi kriyinaykillapa, nishpa.

³⁰Chayshina niptinmi, paykunaqa tapurqanllapa:

—¿Ima laya milagrutam atingi rurayta, chayta rikashpa, qambi kriyinayllapaqa? Mayá, imatam ringi ruraq? ³¹Chaqqa unay agwilunchiq-kunam chuncha lugarkunapi Dyus kach'amushqan *manaya mikunata mikurqanllapa. Chay mikunapaqmi *Dyuspa Santo Librumbiq kayshina nin: “Taytanchiq Dyusmi syilumanda tandata paykunata qararqan”, nishpa.^c

³²Chaymi Jisusqa nirqan:

—Alliptam niykillapa, *Muysisqam mana qorqanchu agwilunchiqkunata syilumanda shamuq tandataqa. Ashwanmi Taytay Dyusqa paykunata qararqan. Kananmi payqa munan qoshuyta syilumanda shamuq allip kaq tandata. ³³Syilumanda chay kawsachikuq tandaqam suq runa. Chaqqa payqam syilumanda shamushpa, yumbay runakunata tukuy tyimpupaq atin kawsachiya, nishpa.

³⁴Chayshina niptinqam, paykunaqa nirqanllapa:

—Chay laya tandataqar tukuy diya qowayllapa, nishpa.

³⁵Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Noqam kani chay kawsachikuq tandaqa. Chaymi noqapi kriyiqqa mana nunka rinchu mallaqnaq shunqombiqa. Kanan noqapi yuyakuqqam manana nima tyimpu rinchu yakunaqpis shunqombiqa. ³⁶Piru nishushqayshina, qamkunaqpam rikawashpapis, mana kriyingillapachu noqapiqa. ³⁷Piru Taytay qowashqan runakuna, warmiku-

naqam noqapi yuyakunllapa. Chaymi mana pitapis disprisyashpachu, noqapi yumbay yuyakuqkunata shumaqta rini ch'ayachiq. ³⁸Chaqqa noqaqam syilumanda shamushqa kani, Taytay munashqanda ruranaypaq; manam noqa munashqaytachu. ³⁹Tayta Dyus kach'amuwaqmi munan chay qowashqan runakunata allita kwidanaypaq, ama ni suqin chinganambaq. Ashwanmi munan jwisyu diyapi kawsachinaypaq, tukuy tyimpu kawsananllapa. ⁴⁰Chaqqa Taytay kach'amuwaqmi munan mayqambis noqapi yuyakuqtaqa washashpa, tukuy tyimpu kawsachinaypaq. Chaymi noqaqa paykunata rini kawsachimuq jwisyu diyapi, nishpa.

⁴¹Jisukristu yach'achikuptin: “Noqam syilumanda shamuq tandaqa kani” niptinqam, achka *isrraylinukuna piñakushpa, kayshina rimatikurqanllapa:

⁴²—Kay Jisusqam *Jusipa churin. Taytanda mamandaqam riqsinchiq, ¿manachu? Chayshinaqa ¿imaraykum nin: “Syilumandam shamushqa kani”, nishpaqa?

⁴³Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Ama chayshinaqa rimatikuyllapachu.

⁴⁴Manam pipis atinchu pay kikinlla noqapi yuyakuqtaqa. Ashwan Taytay kach'amuwaqmi yanapan runakunata, noqapi kriyinanllapa. Kanan noqapi kriyiqtaqam chay jwisyu diyapiqa rini kawsachiq. ⁴⁵*Dyuspaq rimaqkunapa librungunapiqam kayshina nin: “Dyusqam yumbaya rin yach'achiq”, nishpa.^d Chaymi Taytanchiq Dyusta yumbay uyaqkuna, paymanda yumbay yach'akuqkunaqa noqapi yuyakunllapa.

⁴⁶*Manam pipis Tayta Dyustaqra rikashqachu. Noqa paymanda shamuq-

c 6.31 [Éxodo 16.4; Salmo 78.24-25] d 6.45 [Isaías 54.13]

llam paytaqa rikashqa kani. ⁴⁷Chaymi allipta niykillapa, noqapi yuyakuqqam mushuq bidayuqna, tukuy tyimpupaq kawsanambaq. ⁴⁸Chaqqa noqam kawsachikuq tandaqa kani. ⁴⁹Chay unay agwilunchiqkunaqam chuncha lugarkunapi mikurqanllapa Dyus kach'amushqan *manaya mikunata. Chayshina mikushpapismi, tukuy tyimpuaq mana kawsarqanllapachu. Ashwanmi wañurqanllapa. ⁵⁰Piru syilumanda shamuq tandaqam suq laya. Chaymi kay laya tadata mikuqkunaqa mana wañunqallapachu. ⁵¹Kanan noqam kani chay syilumanda shamushqa kawsachikuq tandaqa. Chaymi mayqan kay tadata mikuqqa tukuy tyimpu rin kawsaq. Kay kwirpuymi chay kawsachikuq tandaqa. Chaymi noqa rini wañuq, runakunata, warmikunata washanaypaq, tukuy tyimpu kawsananllapaqa, nishpa.

⁵²Chay isrraylinukunaqam chayta uyashpaqa, piñakushpa, suqnin suqnin kayshina parlarqanllapa:

—Kay runaqa ćimashinam kwirpundaqa qarawashunllapa? nishpa.

⁵³Chaymi Jisusqa paykunata nirqan: —Alliptam niykillapa, kay kwirpuuya mana mikuptikillapa, yawarniyta mana upyaptikillapaqam, maychikapis mana ringillapachu kawsaq tukuy tyimpupaqqa. ⁵⁴Piru kwirpuuya mikuq, yawarniyta upyaqqam mushuq bidata ch'askin, tukuy tyimpupaq kawsanambaq. Chay mikuqtaqam noqqaqa jwisyu diyapi rini kawsachiq. ⁵⁵Chaqqa kwirpuuyqam allip mikuna; yawarniyqam allip upyana. ⁵⁶Chaymi kwirpuuya mikushpa, yawarniyta upyashpa noqapi yuyakuqqa noqawan kawsan. Noqapismi paywan kawsani. ⁵⁷Chaqqa Taytanchiq Dyusmi kawsan. Paymi kach'amuwashpa, noqatapis kawsachiwan. Chayshinallam kwirpuuya

mikuqtapis noqa rini kawsachiq. ⁵⁸Kay kwirpuymi chay tanda syilumanda shamuqqa. Allita yach'ayllapa: Chay unay agwilunchiqkuna Dyus kach'amushqan manaya mikunata mikushpapismi, mana kawsarqanllapachu tukuy tyimpupaqqa. Ashwanmi yumbay wañurqanllapa. Piru kanan kay qoshushqay tadata mikuqkunaqam tukuy tyimpupaqna rinllapa kawsaq, nishpa.

⁵⁹Jisusqam chayshina yach'achikurqan Kapirnawun llaqtapa *sinaguga wasimbi.

**Jisusqam yach'achikurqan,
tukuy tyimpu kawsananchiqllapa**

⁶⁰Chayshina Jisus yach'achikuptinmi, payta achka sigiqkunaqa suqnin suqnin kayshina parlarqanllapa:

—Manam ni ashlita gustawanchu kay yach'achikushqanqa. Mayá, ćpiraq chay layakunataqa atinman kasuyaqa? nishpa.

⁶¹Piru chayshina uyaritap parlaptinllapapismi, Jisusqa allita yach'arqan. Chaymi chay rimaqkunataqa kayshina tapurqan:

—ćChay nishushqaypaqchu piñakungillapa? ⁶²Noqaqam *Dyusmanda Shamuq Runa kani. Chaymi syiluman kutiriptyi, rikawashpaqa, ćimataraq yuyangimanllapa? ⁶³Dyuspa *Santu Ispiritunllam yumbanda kawsachin. Piru runakunallaqam mana nimatas atinchu kawsachikuyaqa. Chaymi Dyuspaq yach'achiypkillapa, chay nishushqayta kriyiptikillapa, Dyuspa Santu Ispiritun qamkunaman shamushpa, tukuy tyimpupaq kawsachishunanllapa. ⁶⁴Piru wakinnikiqam noqapiqa manaraq kriyingillapachu, nishpa.

Chaqqa qallarishqan diyamandapacham Jisusqa yach'arqanna: Mayqan

runakunam noqapiqa mana rinllapachu kriyiq. Paykunamanda suqninmi noqataqa rin intrigakuwaq, nishpa.

⁶⁵Chaymandaqam nirqambis:

—Chayraykum nishushqallapa kani: “Manam pipis pay kikinllaqa atinchu noqapiqa kriyita. Ashwanmi Taytay Dyus animachiptin, noqapi atin kriyitaqa”, nishpa.

⁶⁶Chaymi chay diyamandapacha paywan achka puriqkunaqa, yach'achikushqanda mana gustash-pachu, paymanda akrakashpa, manana purirqanllapachu paywanqa. ⁶⁷Chaymi noqaykunata dusi *yach'akuqninda tapuwarqanllapa:

—¿Qamkunapischu noqamanda munangillapa akrakayta? nishpa.

⁶⁸Chaymi Simun Pidruqa nirqan:

—Taytitu, qamanda akrakashpaqa, ¿piemannamiri rishaqllapa? Chaqa qamllam yach'achiwangi, suq bidapi tukuy tyimpu kawsanayllapa. ⁶⁹Kay noqaykunaqam qambi yuyakushqallapa kani. Chaqa yach'anillapam: Qam *Dyus Akrashqan Washadurqa kangi. Tayta Dyuspa Churinmi kangi, nishpa.

⁷⁰Chaymi Jisusqa niwarqanllapa:

—Qamkuna dusitam akrashushqallapa kani. Piru suqnikiqam *dyablupaq tikrakashqa kangi, nishpa.

⁷¹Chayshinaqam Jisusqa nirqan *Judas Iskaryutipaq. Chay Judaspa taytanqam Simun shutirqan. [Nuta: Piru manam Simun Pidruhu karqanqa.] Chay Judasmi noqaykunamanda suqniy kashpapis, Jisusta intrigakunambaq karqan.

Jisuspa masangunam mana kriyirqanllapachu paypiqa

7 ¹Chaymandaqam Jisusqa *prubinsya Galiliyapa llaqtangunapilla puriykarqan. Mananam munarqanchu prubinsya Judiyapi

puriytaqa. Chaqa Judiyapiqam *isrraylinukunapa kamachikuqninguna ancha munarqanllapa Jisusta wanchiyta. ²Piru chay diyakunaqam *arkacha wasikuna fyista sirkana karqan. Chaymi chay fyista ch'ayamuykaptinqa, ³Jisuspa masangunaqa payta yanqa nirqanllapa:

—Kay prubinsya Galiliyamandaqa prubinsya Judiyaman riy, milagrunkunata ruraptiki, waqpi qambi kriyikunapis chayta rikananllapa. ⁴Chaqa mas famayuq munashpa kaytaqam, mana balinchu kay kasiriyukunapi pakakushpa, milagrunkunata ruranaykiqa. Ashwanri Jirusalinman riy, yumbay runakunapa ñawpambi chay milagrunkunata ruranayki, nishpa.

⁵Chayshinaqam burlashpa nirqanllapa. Chaqa manam ni masangunapis Jisuspiqa kriyirqanllapachu. ⁶Chaymi Jisusqa masangunata nirqan:

—Tayta Dyus siñalashqan tyimpuyqam manaraq ch'ayamushqachu. Piru qamkunaqam ima diyapis atingillapa Riyta. ⁷Chaqa Dyusta mana kasuqkunaqam qamkuntaqa mana ch'iqnishungillapachu. Piru noqataqam ch'iqnianllapa, mana alli rurashqanganapaq niptyi. ⁸Chayri qamkunalla riyllapa waq fyistamanqa. Manaraqmi Dyus siñalashqan tyimpuyqa ch'ayamushqachu. Chaymi manaraq rinichu riq chay fyistamanqa.

⁹Chayshina masangunata nishpaqam, payqa chay prubinsya Galiliyapilla kidarqan.

Jisusmi rirqan *arkacha wasikuna fyistaman

¹⁰Chay masanguna chay fyistaman riptinqam, Jisuspis uyarpallana (uyarallana) Jirusalinmanqa rirqan.

¹¹Chaymi chay kuntraq *isrraylinukunaqa Jisusta mana tarishpachu, chay fyistapiqa ancha maskarqanllapa:

—¿Maypiraq chay runaqa? nishpa.

¹²Kanan achka runakunaqam

Jisuspaqqqa uyaraplla (uyaralla)

parlaqllapa. Wakinqam niqllapa:

—Jisusqam ancha allin runa, nishpa.

Piru wakinqam niqllapa:

—Chay runaqam mana allinchu.

Chaqa llaqta masinchiqkunatam

ingañayan, nishpa.

¹³Piru Jisuspaq parlaqkunaqam, chay kamachikuqkunata manchashpa, mana nimatas parlarqanllapachu suqkunapa ñawpambiqa.

¹⁴Kanan ch'awpi fyistapina kaptinllapaqam, Jisusqa *Dyuspa adurana wasinman rishpa, chaypi yach'achikurqan. ¹⁵Chaymi chay kamachikuqkunaqa Jisusta uyashpaqa, ispantashqata kayshina nirqanllapa:

—Kay runaqam mana ni suq yach'achikuqwan istudyashqachu. ¿Imashinataq ancha yach'ayniyuqqa? nishpa.

¹⁶Jisusqam paykunata nirqan:

—Kach'amuwaq niwashqandallam yach'achikuni; manam noqa yuyashqaytachu. ¹⁷Chaymi mayqan runa Dyus munashqanda ruraqqa kay nishqaypaqqa atin yach'ayta: ¿Jisusqam Tayta Dyus munashqanda yach'achikuykan ichu pay munashqandalla yach'achikuykan? nishpa. ¹⁸Chaq mayqan runa munashqandalla rimaqqam runa masin alabananraykulla yach'achikun. Piru Taytaymi noqataqa kach'amuwashqa, allip kaqtalla yach'achikunay. Chaymi ancha munani Taytay Dyusta yumban alabananllapa.

¹⁹¿Manachu *Muysisqa Dyuspa liyningunata chay unay agwilunchiqu-nata qorqan? Piru qamkunaqam mana munangillapachu kasuya. ¿Imaraykutaq munangillapa wanchiwaytaqa? nishpa.

²⁰Chaymi chay achka uyaqkunaqa tapurqanllapa:

—¿Pim munan wanchishuytaqa?

*Dyablum lukuyachishushqa, chayshina rimanaykiqa, nishpa.

²¹Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—*Samana diyapi suq byinda ruraptiyqam, qamkunaqa ispantashpa, piñakungillapa. ²²⁻²³Piru kay kumparsyumbi yuyashunllapa: Chay punta agwilunchiqkunam *kwirpumbi chay siñalta rurarqanllapa. Chaymandaqam Muysispis liyimbí nirqan, kwirpunchiqpi chay siñalta rurananchiqllapa. Chaymi chay kustumbrita kumplinaykilla, samana diyapi ullqo wambraykita aychanda kuchushpa, siñalashpaqa, qamkunapis trabajaykangillapa.

Chayshina qamkuna trabajashpaqa, ¿imapaqmi piñakungillapa, suq runata nanayninmanda kach'akachiptyi samana diyapiqa? ²⁴Manaraq allita yach'ashpaqa, ama dasqa jusgayllapachu. Ashwan allita yach'ashpa, jusgayllapa: ¿Allichu chay rurashqanqa ichu mana? nishpa.

¿Jisuschu Dyus Akrashqan Washadur?

²⁵Chayshina Jisus niptinmi, wakin jirusalinirukunaqa kayshina parlarqanllapa:

—¿Manachuraq maskaykanllapa kay runata wanchinanllapa? ²⁶Rikayllapa, yumbaypa ñiawpambim rimaykan. Manam pipis nimata ninchu. ¿Awturi-darkunachuraq yach'anllapa: Allibmi kay Jisusqa *Dyus Akrashqan Washadur, nishpa? ²⁷Piru Jisuspaqqam yach'anchiq: Nasaritmandam shamushqa, nishpa. Piru chay Washadur shamuptinqam, mana pipis yach'anqachu: Maymandam payqa shamun, nishpaqa.

²⁸Jisusqam chayta yach'ashpa, *Dyuspa adurana wasimba patyumbi yach'achikuykashpa, kayshina jwirtita nirqan:

—Qamkunaqam yuyangillapa:
Jisustaqam riqsinchiq. Yach'anchiqmi
maymanda shamushqa, nishpa. Piru
manam alliptaqa yach'angillapachu.
Manam ni riqsingillapachu chay
kach'amuwaqtqa. Chaqa gustuyman-
daqam mana shamushqachu kani.
Ashwanmi suq allip kaqta rimaq
kach'amuwashqa.²⁹Chay
kach'amuwaqtqaqam noqqa allita
riqsini. Chaqa paymandam shamushqa
kani, nishpa.

³⁰Chayshina niptinmi, Jisustaq
munarqanllapa prisuya. Piru
manaraqmi wanchinanllapa urasqa
ch'ayamushqachu karqan. Chaymi mana
pipis almitikarqanchu prisuytaqa.
³¹Kanan achka runakunam paypi
yuyakushpa, kayshina nirqanllapa:
—Manam pipis atinmanchu rurayta
kay Jisus rurashqan milagrunkunataqa.
Chaymi yach'anchiq: Jisukristum Dyus
Akrashqan Washadurqa, nishpa.

Farisiyukunam suldadukunata kach'arqan, Jisusta prisunambaqlapa

³²Chay runakuna uyaraplla (uyaralla)
Jisuspaq chayshina parlaqtinmi, *farisiyu
duktrinayuqkunaqa uyarqan. Chaymi
kamachikuq *isrraylinu kurakuna chay
farisiyukunawan *Dyuspa adurana
wasimba suldadungunata kach'arqanllapa,
Jisusta prisushpa apamunanllapa.

³³Chaymi Jisusqa payta uyaqkunata
nirqan:

—Ashla tyimpullanam qamkunawanqa
rini kaq. Chaymandaqam chay
kach'amuwaqmanna rini kutiriq.³⁴Chaymi
qamkunaqa ringillapa maskawaq. Lukismi
manana ringillapachu tariqaq. Chaqa
waqman riptyqam, mana ringillapachu
atiq ikiyta riytqa, nishpa.

³⁵Chaymi isrraylinukunapa kamachi-
kuqninguna paykunapura kayshina
parlarqanllapa:

—¿Maytanash kay runaqa rinqa, ama
tarinanchiqllapaqa? ¿Akasuchu rin riq
chay shikwa shikwa tiyashqan isrrayli-
nukunaman? Chaqa paykunaqam suq
*nasyungunapi mana isrraylinu
kaqkunawan tiyanllapa. ¿Chayshina-
qachu rinqa, chay furastirkunata
yach'achiq?³⁶¿Imam munan niyta kay
niwashqanchiqqa: “Maskawashpapismi,
mana ringillapachu tariqaq. May
kashqaymanqam mana ringillapachu
atiq shamuytaqa”, nishpa?

Dyuspa Santu Ispiritunmi yakushina yanapawanchiq kawsananchiq

³⁷Chay fyista ushyakanan diyaqam
mas baliq diya karqan. Chay diyaqam
Jisusqa shayashpa, ancha jwirtita
nirqan:

—Mayqan yakunaqqa noqaman
shamunqa upyachinaypaq.³⁸Chaque
*Dyuspa Santu Librumbim kayshina nin:
“Noqapi kriyiqkunapa shunqonman-
daqam kawsachikuq yaku rin lluqshiq”,
nishpa.

³⁹Jisusqam chayshina
yach'achikurqan, intyindinanllapa:
Jisuspi kriyiqkunam Dyuspa *Santu
Ispiritunda rinllapa ch'askiq, nishpa.
Chaqa chay diyakunapiqam Jisus
manaraq syiluman rishqachu karqan,
waqpi llipyanganambaq. Chaymi Dyuspa
Santu Ispiritunqa paykunamanqa
manaraq shamushqachu karqan.

Jisustam wakin sawacharqan; wakinnataqmi kuntrarqan

⁴⁰Chay achka runakunamanda
wakinqam Jisusta chayshina niqta
uyashpa, nirqanllapa:

—Allibraq kay runaqa *Dyuspaq chay
shamunambaq rimaq, nishpa.

⁴¹Wakinqam nirqanllapa:

—Kayqam *Dyus Akrashqan
Washadur, nishpa.

Piru wakinnataqmi nirqanllapa:
—Dyus Akrashqan Washadurqam
mana atinchu kayta chay *prubinsya
Galiliyamandaqa. ⁴²Chaqa *Dyuspa
Santu Librumbiqam nin: “Chay
Washadurqam chay unay gubyirnu
*Dabidpa karu willkan rin kaq. Chaymi
chay Dabidpa kikin Bilin llaqtambi rin
nasiq”, nishpa. [Nuta: Paykunaqam mana
yach’arqanllapachu: Jisusmi Bilin llaqtambim
nasirqan, nishpa.]

⁴³Chaymi chay wakin runakunaqa
Jisuspaqqqa suq layata yuyarqanllapa.
Suqkunanataqmi suq layata yuyarqan-
llapa. ⁴⁴Wakinqam munarqanllapa
prisuya. Piru manam ni pipis
prisurqanchu.

**Kamachikuq isrraylinukunaqam mana
kriyirqanllapachu Jisuspiqa**

⁴⁵Chay suldadu riqkunaqam mana
prisushpachu, kutirqanllapa *isrraylinu
kurakunapa chay kamachikuqningu-
naman, chay *farisiyukunaman. Chaymi
paykunaqa chay suldadukunata
tapurqanllapa:

—¿Imaraykutaq qamkunaqa mana
apamurqaykitchu Jisustaq? nishpa.

⁴⁶Chaymi chay suldadukunaqa nirqan:
—iManam ni mayqan runapis chay
runashinaqa rimashqachu! nishpa.

⁴⁷Chaymi farisiyukunaqa chay
suldadungunaqta nirqanllapa:

—¿Ima, qamkunapischu dijakarqayki-
llapa ingañashunambaq? ⁴⁸Allita
yuyayllapa, noqaykunamandaqam mana
ni suq kamachikuq, ni suq farisiyu chay
runapiqa kriyishqallapachu kani,
¿manachu? ⁴⁹Ashwanmi *Muysispa
liyningunata chay mana yach’aqkunalla
Jisuspiqa kriyinllapa. Chaymi
paykunaqa kundinadu rinllapa kaq,
nishpa.

⁵⁰Piru chay farisiyukunamanda
suqninmi chay Nikudimu karqan.

Payqam suq tuta Jisusman rishqa
karqan tapuq. Chaymi payqa chay
farisiyu masingunata nirqan:
⁵¹—Liyninchiqmi kamachiwanchiq,
amash dasqa pipaq nishunchu:
“Uchayuqmi”, nishpaqa. Ashwanmi
kamachiwanchiq, puntata allita uyanan-
chiq, chayshina yach’ananchiq:
¿Allitachu rurashqa ichu mana? nishpa.

⁵²Chaymi chay suq farisiyukunaqa
nirqanllapa:
—¿Ima qambischu galiliyanu kangi?

*Dyuspa Santo Librunda allita liiyi,
yach’anayki: *Dyuspaq rimaqkunaqam
mana ni pipis Galiliyamandaqa
shamushqachu, nishpa. [Nuta: Piru liiyi
Isaías 9,1ta.]

—⁵³Chayshina nishpaqam, rirqanlla-
pana wasingunaman.

**Suq bandulira warmita piskashpam,
Jisusman apamurqanllapa**

8 ¹Piru Jisusqam *Ulibu lumamanna
rirqan. ²Qayandin tutamandam
*Dyuspa adurana wasinmanna
kutirirqan. Chay diyam ancha achka
runakuna Jisusman tandakarqanllapa.
Chaymi payqa tiyashpa, paykunata
yach’achirqan. ³Chaypi
yach’achikuykaptinmi, wakin *farisiyu
duktrinayuqkuna, *Muysispa liyningu-
nata wakin yach’achikuqkunapis suq
warmita apamurqanllapa Jisusman.
Chay warmitaqam tarishqallapa karqan
suq runa mana rrispitun kaqwan
puñuykaqta. Chaymi yumbaya
ñawpambi rurashpa, ⁴Jisusta
nirqanllapa:

—Yach’achikuq Taytitu, kay
warmitam tarishqallapa kani suq runa
mana rrispitun kaqwan puñuykaptin.
⁵Muysispa liyimbicqam nin, kay laya
warmikunata rumikunawan sitashpa,
wanchinanchiq. Mayá, qamqa ¿imatam
ningi? nishpa.

⁶Chayshinaqam yanqa tapurqanllapa, imapi pandaptin, chaypaq tumbashpa dimandanallapa. Chaymi Jisusqa pambaman kumurashpa, allpapi didunwan iskibrirqan. ⁷Piru paykuna kutin kutin tapuptinllapaqam, kumuray-kashqanmanda alsakashpa, nirqan:

—Mayqanniki mana nima uchayuq kaqri puntata sitay kay warmitaqa, nishpa.

⁸Chayshina nishpaqam kumurarirqan, allpapi iskibrinambaq. ⁹Chayshina Jisus niptinqam, chay runakunaqa, uchayuq kashpa, penqakushpa, suqniñ suqniñ rirqanllapa. Puntataqam chay mayurkuna rirqanllapa. Chaymandaqam chay mas wambra runakunapis rirqanllapa. Chaymi chay warmillana kidarqan Jisuspa ñawpambi. ¹⁰Chaymandaqam Jisusqa alsakarishpa, chay warmitallana rikarqan. Chaymi tapurqan:

—¿Maypinataq chay dimandashuqkunaqa? ¿Mananachu pipis kan, shimbishunanqa? nishpa.

¹¹Chaymi warmiqa nirqan:

—Taytitu, mananam ni pipis kanchu, nishpa.

Chaymi Jisusqa chay warmitaqa nirqan:

—Noqapismi mana sintinsyaykichu wanchishunallapaqa. Mayá, riyna. Kananmandaqa amanakish uchakuntaqa rurangichu, nishpa.„

Jisusqam suq michashina kay mundupiqa

¹²Chaymandaqam Jisusqa chaypi kaqkunata suq kutinda kayshina yach'achirirqan:

—(Kay mundupi tiyaqkunaqam Dyuspi mana yuyakushpaqa, tutayaqpishina kawsaykanllapa.) Noqaqam Taytanchiq Dyuspaq yach'achikushpa, suq michashina kani paykunapaqqa. Chaymi mayqan runa noqapi yuyakushpaqa, achikpishinana rin kawsaq, nishpa.

¹³Chaymi wakin *farisiyu duktrinayuqkunaqa Jisusta kayshina nirqan:

—Qamllam faburnikita rimaykangi. Chayraykum chay nishqaykiqa mana nimapaq balinchu, nishpa.

¹⁴Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Noqalla faburniyta rimaptiyismi, chay nishqaykunaqa mana llullachu. Chaqa noqaqam yach'aní: Maymandam shamushqa kani, maymanmi kutirishaq, nishpa. Piru qamkunaqam mana yach'angillapachu: Maymandam shamushqa Jisus, ni maymanmi kutirinqa, nishpaqa. ¹⁵Qamku-naqam suqkunata chapashpa, yuyaynikimandalla jusgashpa, ningillapa: “Kay laya runam payqa”, nishpa. Piru noqaqam mana pitapis chayshinaqa jusganichu. ¹⁶Jusgakushpaqam, kabalta jusgakuni. Chaqa manam sapalayqa jusgakunichu. Ashwanmi kach'amuwaq Taytaywan jusgakuniqa.

¹⁷Qamkunapa liynikipiqa kayshina nin: “Ishkay tistigu chay layatalla rimaptinqam, balinna chay rimashqanqa”, nishpa.

¹⁸Chayshinam noqapis noqa kikiypaq suq tistigu kani. Kach'amuwaq Taytaypismi noqapaq suq tistigu, nishpa.

¹⁹Chaymi paykunaqa tapurqanllapa:

—¿Maypitaq taytaykiqa? nishpa.

Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Noqata mana allita riqsiwashpa: Pim Jisukristu nishpaqam, Taytaytapis mana riqsingillapachu. Piru noqata allita riqsiwashpaqam, Taytaytapis riqsingimanllapa, nishpa.

²⁰Chayshinam Jisusqa rimarqan *Dyuspa adurana wasimbi chay ufrindapaq kaq kajungunapa ladumbi. Piru manam pipis prisurqanchu. Chaqa manaraqmí prisunallapa urasqa ch'ayamushqachu karqan.

Jisusmi nirqan: “Rinay kaqmanqam mana atingillapachu riya”, nishpa

²¹Jisusmi kayshina nirqan:

—Noqaqam rinina riq. Riptiyqam qamkunaqa ringillapa maskawaq. (Piru

mananam ringillapachu tariwaq.) May rishqaymanqam qamkunaqa mana atingillapachu riyta. Chaqa Tayta Dyusqam mana rinchu pirdunashuq uchaykikunataqa. Chaymi wañushpaqa, ringillapa chingaq, nishpa.

²²Chayshina Jisus niptinqam, chay mas kamachikuq *isrraylinukunaqa suqnin suqnin kayshina tapunkurqan: —¿Ima pay kikinllachu munashpa wanchikayta, niwanchiqllapa: “May rishqaymanqam mana atingillapachu riyta” nishpaqa?

²³Chaymi Jisusqa paykunata nirqan: —Qamkunaqam kay mundumanda kangi. Piru noqaqam mana kay mundumandachu kani. Ashwanmi anaq sylimanda kaniqa. ²⁴Chaymi noqapaq mana kriyishpa: Jisusqam Dyuspa Churin, nishpaqa, wañushpa ringillapa chingaq. Chaqa Taytanchiq Dyusqam mana rinchu pirdunashuqllapa uchaykikunamandaqa, nishpa.

²⁵Chaymi chayshina niptinqa, Jisusta tapurqanllapa:

—¿Pitaq qamqa kangi? nishpa.

Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Qallarishqay diyamandapacham chaytaqa nishushqallapa kani.

²⁶Noqaqam qamkunata jusgashushpa, chay ima laya kashqaykillatapa rini nishuq. Piru noqaqam chay kach'amuwaqta uyani. Chaymi pay nishqanshina allip kaqtalla yumbay runakunata, warmikunataqa nini.

²⁷Chayshina Jisus niptinqam, paykunaqa mana intyindirqanchu: Tayta Dyuspaqmi rimaykan, nishpaqa.

²⁸Chaymi Jisusqa yumbay chaypi kaqkunata nirqan:

—Noqa *Dyusmanda Shamuq Runata (klabawashpa, suq krusman) alsawashparaqmi, ringillapa yach'aq: Allibmi Jisusqa Dyusmanda shamushqa, nishpaqa. Chaypim ringillapa

yach'aqqpis: Manam pay munashqandaqa rurashqachu. Ashwan Taytan nishqandalam rimashqa, nishpa. ²⁹Taytay kach'amuwaqqam pullay. Manam sapalaytaqa dijawashqachu. Chaqa tukuy bidaypim pay munashqandalla runani.

³⁰Chayshina Jisus niptinqam, achka runakuna, warmikuna paypina kriyirqanllapa.

Jisuspi mayqan kriyiqqam manana dyablupa kriyadunchu

³¹Jisusqam paypi kriyiq *isrraylinukunataqa kayshina nirqan:

—Nishushqaykunata mana shaykuq kasuwashpaqach'i, allip yach'akuqniykuna kangimanllapa.

³²Chayshina kasuwashpaqach'i, tukuy nishushqaypaq yach'angimanllapa: Allibmi kashqa, nishpa. Chay allip nishushqayta kasushpaqach'i, manana *randishqa kriyadushinaqa kangimanllapachu. Ashwanch'i librina kangimanllapa, nishpa.

³³Chaymi paykunaqa nirqanllapa:

—*Abrajamba kastanguna kashpam, tukuy tyimpu libri kanillapa. Manam ni mayqamba randishqa kriyadunchu kashqallapa kani. Chayshinaqa cimaraykum niwangillapa: “Librinam kangimanllapa”, nishpaqa?

³⁴Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, yumbay runa uchata ruraqkunaqam *dyablupa kriyadunshina. ³⁵Kay kumparas yumbaq yuyashunllapa: Suq kriyaduqam mana tukuy tyimpupaqchu patrunnimba kriyadunqa rin kaq. Piru chay patrumba churinqam tukuy tyimpupaq taytamba churin rin kaq. ³⁶Chaymi noqa Dyuspa Churin washashuptiyqa, allipta uchaykikunanda librina ringillapa kaq. ³⁷Allitam yach'ani: Abrajamba kastanguna kangillapa, nishpa. Piru wakinnikiqam

yach'achishushqayta mana kriyiwashpa, munangillapa wanchiwayta.³⁸ Noqaqam rimani Taytay rikachiwashqanda. Piru qamkunaqam suq taytayki nishush-qanda rurangillapa.

³⁹Chayshina Jisus niptinmi, wakin *isrraylinukunaqa nirqanllapa:
—Noqaykunapa taytayqam chay unay Abrajan, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Chay Abrajanqam allita rurashpa kawsarqan. Chaymi qamkunaqa paypa kastan kashpaqa, payshina allita rurashpa kawsangimanllapa.⁴⁰ Piru qamkunaqam mana Abrajanshinachu kawsangillapa. Chaqa Tayta Dyus allip kaqta niwashqanda qamkunata nishuptiymi, munangillapa wanchiwayta. Piru Abrajanqam mana nunka chayshinaqa rurarqanchu.⁴¹ Qamku-naqam suq laya taytayuq kangillapa. Chaymi chay mana alli taytaykipa rurananda qamkuna ruraykangillapa.

Chayshina Jisus niptinmi, chay runakunaqa kayshina nirqanllapa:

—Noqaykunaqam mana tarikuchu kanillapa. Ashwanmi Taytanchiq Dyuslla taytayllapaqa, nishpa.

⁴²Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Qamkuna Tayta Dyuspa wambranguna allipta kashpaqach'i, noqataqa kuyawangimanllapa. Chaqa Tayta Dyus kach'amuwaptinmi, kay pachamanqa shamushqa kani. Manam noqapa yuyayniymandachu shamushqaqa kani.

⁴³Piru yach'achikuptiyqam, qamkunaqa mana munangillapachu uyawayta. Chaymi chay nishushqaytaqa mana atingillapachu intyindiwayta.⁴⁴ Chaqa qamkunapa taytaykiqam dyablu.

Chaymi dyablu munashqanda munangi-llapa rurayta. Chaqa dyabluqam qallarishqan tyimpumandapacha matansyiru, ancha llulla likidu kashqa. Chaymi llullakushpalla purin. Manam

nunka allip kaqtaqa rimanchu. Chaymi llullakuqkunaqa paypa wambranguna.⁴⁵ Chaymi noqa allip kaqta nishuptiyqa, qamkunaqa mana kriyiwangichu.⁴⁶ Noqa allitalla ruraptyqa, Ʉmayqan-nikim atingi niwayta: "Uchayuqmi kangi", nishpaqa? Noqa mana llullakushpa, allip kaqtalla nishuptiyqa Ʉimaraykutaq qamkunaqa mana kriyiwangichu?⁴⁷ Chaqa Tayta Dyuspa wambrangunaqam pay nishqanda kasunllapa. Piru qamkuna Tayta Dyuspa mana wambranguna kashpaqam, pay nishqandaqa mana munangillapachu kasuyta.

**Manaraq Abrajan kaptinmi,
Jisukristuqa karqanna**

⁴⁸Chayshina Jisus niptinmi, chay *isrraylinukunaqa nirqanllapa:

—Noqaykunaqam allip kaqta kayshina rimanillapa: "Qamqam *dyabluta kasuq *samaryanu kangi", nishpa.

⁴⁹Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqaqam mana dyablutaqa kasunichu. Ashwanmi Taytay munash-qanda rurashpa, payta alabani. Piru qamkunaqam mana nimatapis alabawangichu. Ashwanmi qamkunaqa disprisyawangi.⁵⁰ Noqaqam mana munanichu, qamkuna amalas alabawanaykiqa. Ashwanmi Taytay Dyus ancha munan, qamkuna alabawanayki. Chaqa paymi noqapa faburniy. Kanan paymi yumbaya rin jusgaq.⁵¹ Allip kaqtallam niykillapa, yumbay rimashqayta kasuqkunaqam mana nunka rinllapachu wañuq, nishpa.

⁵²⁻⁵³Chayshina Jisus niptinmi, chay ch'iqniq runakunaqa kayshina nirqanllapa:

—ɄImapaqmi ningi qamta kasushuqkunash mana nunka rinllapachu wañuq, nishpaqa? Kananqam allitana

yach'anillapa: Qamba kwirpuykipim dyablupa ispiritun tiyan, nishpa. Chaqa unay agwilunchiq *Abrajanqam wañushqa. *Dyuspaq yumbay rimaqkunapismi unay tyimpuna wañushqa. ɿIma qamqachu yuyangi: Mas balidum kani chay unay agwilunchiq Abrajanmanda, nishpa? Chayshinaqachu ɿyuyangi: Yumbay-mandam mas balidu kani, nishpa?

⁵⁴Chayshina niptinllapam, Jisusqa nirqan:

—Manam noqa kikiyllaqa alabakanichu. Noqa kikiylla alabakashpaqam, mana nimapaq baliymanchu. Taytaymi noqataqa alabawan. Kanan qamkunapismi Taytaypaq ningillapa: “Paymi Dyusniy”, nishpa. ⁵⁵Chayshina nishpapismi, paytaqa mana riqsingillapachu. Piru noqaqam paytaqa riqsini. Chaymi “Manam Dyustaqa riqsinichu”, nishpaqa, qamkunashina llullakuq kayman. Piru noqaqam Taytay Dyusta allipta riqshpa, pay nishqanda kasuni. ⁵⁶Chay unay agwilunchiq Abrajanqam ancha kushikurqan, yach'ashpa: *Dyus Akrashqan Washadurni rin shamuq, nishpa. Chaymandaqam chay Abrajanqa (wañushpa, sylipina kashpa) noqata rikawarqan sylumanda shamuqta. Chaymi ancha kushikurqan.

⁵⁷Chayshina Jisus niptinmi, chay ch'iñiqi runakunaqa kayshina nirqanllapa:

—Agwilunchiq Abrajanqam achka watakunana wañushqa. Piru qamqam manaraq ni 50 watayuqchu kangi. ɿImapaqtinqi: “Abrajanqamrikashqa kani”, nishpaqa?

⁵⁸Chaymi Jisusqa nirqan:

—Allita uyawayllapa. Manaraq Abrajan kaptinmi, noqaqa tukuy tyimpu kashqa kani, nishpa. [Nuta: Chayshinallam Tayta Dyuspis Muysista nishqa karqan. Éxodo 3.14.]

⁵⁹Chayshina Jisus niptinmi, chay runakunaqa ancha piñakushpa, rumiku-

nata piskarqanllapa, sitashpa wanchinanllapa. Chaymi Jisusqa chay achka runakunapa ukumbi pakakushpa, *Dyuspa adurana wasinmada lluqshishpa, suq lugarmanna rirqan.

Jisusmi suq sarku runata kach'akachirqan

9 ¹Suq lugarta pasaykashpam, Jisusqa suq sarku runata rikarqan. Chay runaqam sarkulla nasishqa karqan.

²Chaymi noqaykuna *yach'akuqningunaqa chay runapaq kayshina tapurqayllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, kay runa sarkulla nasinambaqa, ɿpitaq uchata rurarqan? ɿPaychu ichu taytanguna? nishpa. [Nuta: Chay *isrraylinukunam mana intyindishpa yuyarqanllapa: Yumbay qeshyaqkuna ichu pubrikuna uchata rurashqan-rayku padisinllapa, nishpa.]

³Chaymi Jisusqa noqaykunata niwarqan:

—Manam ni chay runa ni taytanguna uchata rurashqanraykuchu sarkuqa kashqa. Ashwanmi sarkuqa nasishqa, Dyus yanapanambaq, rikaqkuna yach'anallapa: Dyusmi ancha pudirniyuq, nishpa. ⁴Chaqi Dyusmi kach'amuwashqa, pay munashqanda ruranaypaq. Chaymi manaraq ushyakaptin tyimpuy, chayta ruraykani. Chaqa kay tyimpucam punchawshinaraq. Piru rimmi ch'ayamuq suq tyimpu, manana pipis nimata atinan rurayta. Chay tyimpucam tutapshina rin kaq. ⁵Piru kay mundupi kashpaqam, runakunapa, warmikunapa michanshina kani, nishpa.

⁶Chaymandaqam Jisusqa tuqayninwan allpata nuyuchishpa, chay sarku runapa ñawingunata implastarqan. ⁷Chayshina rurashpaqam, Jisusqa nirqan:

—Riy chay Siluwi pusuman mayllakuq, nishpa.

Chay Siluwiqam *ibriyu rimaypiqa munan niyta: "Kach'amushqa", nishpa. Chaymi chay sarku runaqa rishpa, chay pusupi mayllakushpa, rikakurqanna.

⁸Chay sarku runapa bisinunguna, suq runakunapismi payta rikashqallapa karqan limush'nata mañakuqkaqtta. Chaymi rikakuqtana rikashpaqa, nirqanllapa:

—¿Manachuraq chay runa tiyashpa limush'nata mañakuq? nishpa.

⁹Suqkunapismi nirqanllapa:

—Waqqar pay, nishpa.

Wakinntataqmi nirqanllapa:

—Waqqar chay runa limush'nata mañakuq laya. Piru manam paychu, nishpa.

Piru chay runa sarku kashqanqam nirqan:

—Noqam kani, nishpa.

¹⁰Chaymi tapurqanllapa:

—¿Imashinataq atingina rikakuytaqa? nishpa.

¹¹Chaymi payqa nirqan:

—Chay runa Jisus shutiqmi lluchkitakushpa, ñawiykunata implastashpa, kamachiwarqan: "Riy Siluwi pusuman mayllakuq", nishpa. Chaymi noqaqa rishpa, chay pusupi mayllakushpa, rikakurqayna, nishpa.

¹²Chaymi chay runakunaqa chay sarkutaqa tapurqanllapa:

—¿Maypinam chay Jisusqa? nishpa.

Payqam nirqan:

—Manam yach'anichu. Maypinach'iri, nishpa.

Farisiyukunam chay sarku runa kach'akashqata tapurqanllapa

^{13-14*}Samana diyapim chay sarku runataqa Jisusqa lluchkitata rurashpa, implastashpa kach'akashishqa karqan. Chaymi chay runata aparqanllapa

*farisiyukunaman. ¹⁵Paykunaman ch'ayaptinqam, tapurqanllapa:

—¿Imashinataq sarku kashqaykimandaqa kananqa atingina rikakuyta? nishpa.

Chaymi chay runaqa nirqan:

—Suq runam ñawiykunapa sawanda lluchkitawan implastarqan. Chaymandaqam noqa ñawiykunata mayllashpaqa, atirqayna rikakuyta, nishpa.

¹⁶Chayshina niptinqam, wakin farisiyukunaqa nirqan:

—Chay runa kach'akashishuqqam samana diyata mana rrispitanchu. Chaymi payqa mana Dyusmandachu shamushqa, nishpa.

Piru wakinntataqmi nirqan:

—Suq uchayuq runa kashpaqach'i, kay milagrukunataqa mana atinmanchu rurayta, nishpa.

Chayshinam paykunapura suq laya, suq layata parlarqanllapa. ¹⁷Chaymi chay runa sarku kashqandaqa tapurqanllapa:

—¿Mayá, ima ningitaq qamqa chay kach'akashishuq runapaqqqa? nishpa.

Chaymi chay runaqa nirqan:

—Noqaqam nini: Payqam *Dyuspaq suq rimaq, nishpa.

¹⁸Piru chay kamachikuq *isrraylinukunaqam mana kriyirqanllapachu: Chay runam sarku kashqanmanda rikakushqa, nishpaqa. Chaymi taytanda mamanda qayashpa, ¹⁹tapurqanllapa:

—¿Kaychu wambrayki? ¿Alliptachu sarku nasirqan? Kananqa ¿imashinataq atinna rikakuyta? nishpa.

²⁰Chaymi taytan mamanqa paykunata nirqan:

—Arí, wambraymi. Alliptam sarku nasirqan. ²¹Piru manam yach'anillapachu imashinam ichu pim kach'akashishqa, nishpaqa. Waqqar mayur runana. Paytar tapuyllapa, pay kikin nishunantllapa, imashinam rikakushqa, nishpa.

²²Taytanwan mamanqam chayshinaqa nirqanllapa, chay kamachikuqkunata

manchashpa. Chaqa chay kamachikuq-kunaqam tandakashpa parlashqallapa karqan: "Mayqan runa ichu warmi: 'Jisusmi *Dyus Akrashqan Washadur' niptinqa, *sinaguga wasimanda qatishun", nishpa.²³ Chaymi taytanwan mamanqa manchashpa: Qatiwashunch'i, nishpa, nirqanllapa: "Mayur runanam. Payta tapuyllapa", nishpa.

²⁴ Chaymi chay runataqa qayarishpa, nirqanllapa:

—Dyuspa ñawpambi juray:
¿Imashinam rikakushqa kangi? nishpa. Noqaykunaqam yach'anillapa: Chay Jisusqm uchayuq runa, nishpa.

²⁵ Chaymi chay runaqa nirqan:

—Manam noqaqa yach'anichu:
Uchayuqchu Jisusqa ichu mana, nishpa. Piru kaytallam yach'ani: Sarku kashqay-mandam rikakunina, nishpa.

²⁶ Chaymandaqam mushuqmanda tapurirqanllapa:

—¿Imatam rurashurqan rikakunay-kiqa? nishpa.

²⁷ Chaymi paykunataqa nirqan:

—Nishurqaqlapanam, piru qamku-naqam mana munangillapachu uyawayta. Chayshinaqa ¿imapaqnimir munangillapa mushuqmanda nirishu-nayqa? ¿Qamkunapischu munangillapa yach'akuqninguna kayta? nishpa.

²⁸ Chayshina niptinqam, chay kamachikuqkunaqa chay runataqa ancha musyashpa nirqanllapa:

—Qamqam kangi chay Jisuspa yach'akuqniñ. Piru noqaykunaqam chay unay *Muysipa librungunamanda yach'akunillapa.²⁹ Chaymi yach'anillapa: Dyusmi parlachirqan Muysista, nishpa. Piru chay mana baliq Jisuspaqqam mana yach'anillapachu ni maymandach'i shamushqa, nishpa.

³⁰ Chaymi chay runaqa paykunata nirqan:

—¿Chayshinaqam mana nunka uyashqachu kani! Qamkunaqam mana

yach'angillapachu: ¿Maymandam shamushqa chay runa? nishpa. Piru noqataqam yanapawashqa rikakunayaq. ³¹ Kanan noqanchiq-kunam yach'anchiq: Dyusqm ucha ruraqkunataqa mana yanapanchu. Piru payta aduraqkunata, munashqanda ruraqkunataqam Dyusqa yanapan.

³² Manakish nunka uyashqachu kanchiq: Suq sarku nasiqtam suq runa kach'akachishqa, nishpaqa. ³³ Chaymi niykillapa, chay yanapawaq runa, Dyusmunda mana shamushpaqach'i, mana nima milagruta atinandachu rurayta, nishpa.

³⁴ Chayshina niptinqam, chay kamachikuq runakunaqa nirqanllapa:

—¿Ima qam ucha likidu nasiqchu noqaykunata munangi yach'achiwayta? nishpa.

Chayshina nishpam, chay runataqa *sinaguga wasimanda qatirqanllapa.

Wakin runakunaqam sarkushina

³⁵ Jisusmi yach'arqan chay runata *sinaguga wasimanda qatishqanllapata. Chaymi chay runata tingushpaqa, kayshina tapurqan:

—¿Qamqachu Dyuspa Churimbi kriyingi? nishpa.

³⁶ Chaymi payqa nirqan:

—Taytitu, ¿pimir payqa? Mayá niwayri, paypi kriyinaypaq, nishpa.

³⁷ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Rikawashqam kangi. Noqam kani. Kayqar parlachiykayki, nishpa.

³⁸ Chaymi chay runaqa nirqan:

—Arí, Taytitu. Qambim kriyini, nishpa.

Chayshina nishpaqam, Jisuspa ñawpambi qonqorikurqan. ³⁹ Chaymandaqam Jisusqa nirqan:

—Noqaqam kay mundumanqa shamushqa kani, Dyuspaq mana intyindiqta yach'achinaypaq, paypaq

allita yach'an ananllapa. Piru chay yach'aq tukuqkunata jusgashpam, rini akraq chay yach'aq kunamanda, sarkukuna-shina kashpa, mana nimatapis intyindi-nambaq, nishpa.

⁴⁰Wakin *farisiyukunaqam chaypi karqan. Chaymi chayshina Jisus niptin uyashpaqa, kayshina tapurqanllapa:

—¿Qamchu niwangillapa: “Sarkukunashinam kangillapa”, nishpa? Manam sarkukunashinachu kanillapaqa, nishpa.

⁴¹Chaymi Jisusqa chay farisiyukunata nirqan:

—Yuyaynikipi sarkukunashina kashpaqach'i, mana yaqqa uchayuqchu kangimanllapa. Piru qamkuna kikikim ningillapa: “Allitam Dyuspaq yach'an illapa”, nishpa. Chaymi mas uchayuqna kangillapa.

**Jisusmi suq kumparasyunda rurarqan
wisha kurralnimbi kaqwan**

10 ¹Alliptam niykillapa, suq runa wishakunata kurralninan chay pungunda mana yaykushpa, ashwan sawanda yaykuqqam suq ladrun ichu suq saltiyadur. ²Piru kurralpa pungunda yaykuqqam wishakunata michidurnin. ³Chaymi kurralpa pungunda kwidaqqa kich'an, chay michidur yaykunambaq. Yaykuptinqam, chay wishangunaqa michidurnimba busninda riqsin. Kanan paypismi wishangunata riqsishpa, kadunuta shutimbi qayashpa, surqon. ⁴Chaymadaqam chay wishangunata ñawpanda rin. Wishangunapismi chay michidurnimba busninda riqsishpa, ikinda rinllapa. ⁵Piru mana michidurnin kaqtaqam mana siginllapachu. Ashwanmi busninda mana riqsishpachu, manchashpa mitikanllapa.

⁶Jisus chay kumparasyunda ruraptinqam, chay *isrraylinukunaqa mana intyindirqanllapachu: imam munan niyta, nishpa.

Jisusmi allin michidurshina

⁷Jisusmi paykunata nirirqan:

—Alliptam niykillapa, noqaqam wishakunata yaykunan pungushina kani. ⁸Piru yumbay chay puntata shamuq pandachikuq yach'achikuqqam ladrunshina, saltiyadurshina kashqallapa. Chaymi wishayshina kaqkunaqa paykunataqa mana kasurqanchu. ⁹Noqam syilupa yaykuna pungunshina kani. Chaymi mayqan noqapi yuyakuqqa washadu kashpa, syiluman rin yaykuq. Payqam suq wisha qewata tariqshina rin kaq.

¹⁰Suq ladrunqam shamun suwakuq, wanchikuq, chingachikuq. Piru noqaqam shamushqa kani, runakunata, warmikunata tukuy tyimpu ancha shumaqta kawsachinapaq, tukuy bidambi ancha kushikunanllapa.

¹¹Noqaqam ancha allin michidurshina kani. Chaymi rini wañuq, runakunata, warmikunata washanapaq. Chaqa paykunataqam wishaykuna. ¹²Piru paguta ch'askiq michikuqqam mana lijitim dwiñuchu. Chaymi chay atun kita animal *lubu shamuqa rikashpaqa, wishakunata dijaspa, das mitikan. Chaymi chay lubuqa wishakunata rishpa piskaq mikunambaqqa, waqta kayta shikwan. ¹³Chaqa chay michikuq pagu ch'askiqqam paguraykulla wishakunataqa michin. Chaymi mitikan, mana nimatapis llakishpachu, ¿chay wishakunachu chingan ichu mana? nishpa.

¹⁴⁻¹⁵Piru noqaqam ancha allin michidurshina kani. Taytay noqata riqsiwashqanshinam noqapis paytaqa riqsini. Chayshinallam runakunata, warmikunata ancha allita riqsini, wishaykuna kaptin. Achka runa, warmipismi noqata riqsiwan. Chaymi rini wañuq, paykunata washanapaq.

¹⁶Kanan suq *nasyungunapipismi wambraykuna kan. Paykunapismi rinllapa kasuwaq. Chaymi paykunatapis rini apamuq, yumbay wishaykuna suq trupa tandadulla kananllapa, noqalla michidurnin kanaypaq.

¹⁷Wishaykunapaqmi rini wañuq. Chaymi Taytayqa ancha kuyawan. Kanan wañushpaqam, mushuqmanda rini kawsamuq. ¹⁸Piru manam pipis amalasqa rinchu wanchiwaq. Ashwan noqa kikiy munashpam, rini dijakaq wanchiwananllapa. Chaqa dirichuyuqmi kani wañushpa, kawsamunaypaq. Taytanchiq Dyusqam kach'amuwashqa, chayshina ruranaypaq.

¹⁹Chayshina Jisu niptinmi, wakin *isrraylinukunaqa paykunapura suq layata, suq layata rimarqanllapa.

²⁰Chaymi paykunamanda achka runakuna Jisuspaqqa nirqanllapa:

—Payqam luku. Uku shunqombim *dyablupa ispiritun. Chayri ama uyayllapachu paytaqa, nishpa.

²¹Piru wakinnataqmi nirqanllapa:
—Kay runapa shunqombi dyablupa *ispiritun kaptinqach'i, kay ancha shumaqkunataqa mana rimanmanchu. Kanan chay dyabluqam sarkukunata mana atinmanchu chapachiyta, nishpa.

Achka isrraylinukunam Jisusta kuntrarqanllapa

²²Jirusalin llaqtapim unay tyimpuku-napi *Dyuspa adurana wasinda allichashqallapa karqan. Chayman-daqam Tayta Dyustana intrigashqallapa karqan. Chaymi watan watan, chayta yuyashpa, chiri tyimpupi suq fyistata rurarqanllapa. ²³Dyuspa adurana wasinmi achka kurridurniyuq karqan. Suq kurridurninmi *Salumun kurridur shutiq. Chay fyistapi Jisukristu chay Salumun kurridurpi puriykaptinmi, ²⁴wakin *isrraylinukuna paypa

rridurnimbi shayashpa, kayshina tapurqanllapa:

—¿Ima tyimpukamanmi mana ringichu niwaqllapa: “*Dyus Akrashqan Washadurmí kani” ichu mana, nishpaqa? Chayri Dyuspa chay Akrashqan Washadur kashpaqa, klaruta niwayllapa, nishpa.

²⁵Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Nishushqallapanam kani. Piru manam munangillapachu kriyiwaytaqa. Noqaqam Taytay niwashqanda rurani. Chayta rikashpam, atingillapa yach'ayta: Jisu mi Dyusmanda shamushqa, nishpa. ²⁶Piru qamkunaqam mana wishaykunachu kangillapa.

Chaymi noqataqa mana kriywangi-pachu. ²⁷Piru wishaykunaqam busniya riqsishpa, sigiwanllapa. Noqapismi chay wishaykunataqa riqsini. ²⁸Chaymi noqaqa paykunata kawsachini, suq bidapi tukuy tyimpu kawsashpa, ama nunka chingananllapa. Chayshina paykunata washaptiyqam, mana pipis noqataqa rinchu qoch'iwaq. ²⁹Chaya Taytayqam yumbaymanda mas pudirniyuq. Paymi wishaykunataqa qowashqa. Chaymi mana pipis atinchu qoch'iyya chay wishaykunataqa Taytaypa makinmandaqa. ³⁰Noqaqam Taytaywanqa suqla kanillapa, nishpa.

³¹Chayshina nishqambaqmi, chay isrraylinukunaqa rumikunata piskarqanllapa, Jisusta sitashpa, wanchinambaqllapa. ³²Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Taytay yanapawaptinmi, qamku-napa ñawpaykipi ancha achka runata, warmita yanapashqa kani. ¿Mayqan chay yanapashqaypaqmi ringillapa wanchiwaqqa? nishpa.

³³Chaymi chay isrraylinukunaqa Jisusta nirqanllapa:

—Manam rinillapachu wanchishuq chay allikunata rurashqaykiraykuqa. Ashwanmi rinillapa wanchishuqqa

Taytanchiq Dyusta burlashqaykirayku. Chaqa qamqam suq runalla kashpa, "Dyusmi kani" ningi, nishpa.

³⁴⁻³⁵Chaymi Jisusqa paykunata nirqan: —Tayta Dyus kikinmi *Santu Librumbi payta uyaqkunata nirqan: "Dyuskunam kangillapa", nishpa, ¿manachu?^e Chaymi chayshina Dyuspa Santu Librun nishqandaqa mana atingillapachu ñigayta. ³⁶Kanan Tayta Dyusmi noqata akrawashpa, kay munduman kach'amuwashqa. Chaymi nini: "Dyuspa Churinmi kani", nishpa. Chayshina niptiyqa, ciimarakutaaq niwangillapa: "Dyustam burlaykangi", nishpaqa? ³⁷Taytay munashqanda mana ruraptiyqa, ama kriyiwayllapachu.

³⁸Piru noqaqam pay munashqanda rurani. Chayri mana nimata noqata kriyiwashpapis, chay milagrunkunata rurashqayrayku kriyiwayllapa: Dyusmi Jisuswan; Jisuspismi paywan, nishpa.

³⁹Chayshina Jisus niptinmi, mushuq-manda munarqanllapa prisushpa apayta. Piru manam atirqanllapachu piskaytaqa.

⁴⁰Chaymadaqam Jisusqa kutirqanna rriyu Jurdamba chay suq chibmanman. Chayman ch'ayashpaqam, chaypina kidarqan. Chay lugarqam karqan chay *Jwan shutichikushqan lugar. ⁴¹Kanan achka runakuna, warmikuna payman rishpam, kayshina nirqanllapa:

—Allibraq chay Jwan Shutichikuqqa mana nima milagruta rurarqanchu. Piru kay runapaq tukuy ima nishqanqam allip kashqa, nishpa.

⁴²Chaymi chay lugarpipa achka runakuna, warmikuna Jisuspi kriyirqanllapa.

Suq runa Lasarum wañurqan

11 ¹Suq runa Lasaru shutiqmi ancha qeshyaq karqan. Paymi panin *Maryawan, panin Martawan

Bitanilla (Bitaniya) kasiriyupi tiyarqan. ²Chay Lasarupa panin Maryam Jisuspa ch'akingunata *mishki mutkinawan pasashqa karqan. Chaymadaqam aqchanwan chakichishqa karqan. ³Chay warmikunam suq kach'akuta kach'arqanllapa, Jisusta kayshina ninambaq:

—Taytitu, kuyashqayki Lasarum qeshyaq, nishpa.

⁴Chaymi chayshina niptinllapaqa, Jisusqa nirqan:

—Chay nanaywanqam mana rinchu wañuq tukuy tyimpupaqqqa. Ashwanmi chay nanayqa piskashqa, yumbay runa, warmi yach'anambaq: Jisuspa Taytanmi ancha pudirniyuq. Churin Jisuspismi ancha pudirniyuq, nishpa.

⁵Kanan Jisusqam ancha kuyarqan Martata, masan Maryata, turin Lasarutapis. ⁶Piru chayshina kuyashpa, yach'ashpa: Lasarum ancha qeshyaq, nishpapismi, Jisusqa mana daschu rirqan paymanqa. Ashwanmi kidarqan ishkay diya masta chay kaykashqan lugarpilla. ⁷Chaymadaqam noqaykuna yach'akuqninda niwarqanllapa:

—Akullapa kutiriq *prubinsya Judiyaman, nishpa.

⁸Chaymi noqaykunaqa Jisusta nirqayllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, amar rishunllapachu. Chaqa chayraqmi waq prubinsya Judiyamandaqa shamushqallapa kanchiq. Manchu waqpipa chay *isrraylinu masinchikunaqa munashqallapa sitashushpa wanchishuyta. ¿Chaychu munangi waqman kutiriyta? nishpa.

⁹Chaymi Jisusqa niwarqanllapa:

—Punchawqam dusi urasniyuq, achikpi imatapis rurananchiqqa, ¿manachu? Chaymi punchawpi

purishpaqa, mana rinchiqchu trumpisaq. Chaqa achikyaptinmi, atinchiq rikakuyta.¹⁰ Piru tutayaqpi puriqqam trumpisan, bidambi mana micha kashqanrayku.

¹¹ Chaymandaqam Jisusqa niwarqanllapa:

—Kuyashqanchiq Lasaruqam puñuykanna. Piru noqam rini rikch'achiq, nishpa.

¹² Chaymi Jisustaqna nirqayllapa:

—Taytitu, chayshina puñushpaqam, pay kikinlla atinqa kach'akayta, nishpa.

¹³ Piru Jisusqam chayshinaqa nirqan, Lasaru wañushqana kaptin. Piru noqaykunaqam yuyarqayllapa: Payqam puñuypaq rimaykan, nishpa.¹⁴ Chaymi Jisusqa ancha klaruta niwarqanllapa:

—Lasaruqam wañushqana.¹⁵ Piru ancham kushikuni waqpi mana kashqayrayku. Chaqa kananqam qamku-naqa mastana noqapi ringillapa yuyakuq. Mayá, akullapanra rikaq, nishpa.

¹⁶ Chayshina Jisus niptinmi, Tumas "Millisu" shutiq, yach'akuq masingunata niwarqanllapa:

—Aku noqanchikunapis, Jisuspa pullan wanchiwananchiqlapa, nishpa.

Jisukristullam atin kawsachiwayninchiqta

¹⁷ Jisus Lasaruman rishpaqam, ch'usku diya pambahashqambina ch'ayarqan.

¹⁸ Kanan chay Lasarupa kasiriyun Bitanillaqam (Bitaniyaqam) Jirusalimba ladumbi ishkay kilumitrus y midyupi kidan.¹⁹ Chaymanmi achka isrraylinukuna rishqallapa karqan, Martata, *Maryata kunswilaq turin Lasaru wañuqpqaq.

²⁰ Chaymandaqam Marta yach'ashpa: Jisus shamuykan, nishpaqa, wasinmanda lluqshishpa, rirqan tinguq. Piru Maryaqam wasimbilla kidarqan.²¹ Chaymi Marta Jisusta tingushpaqa, nirqan:

—Taytitu, kaypi kaptikiqach'i, turisituy Lasaruqa mana wañunan-dachu.²² Piru noqaqam yach'ani: Tayta Dyusqam tukuy ima mañashqaykita rin qoshuq, nishpa.

²³ Chayshina niptinqam, Jisusqa nirqan:

—Turiki Lasaruqam rin kawsamuq, nishpa.

²⁴ Chaymi Martaqa nirqan:

—Arí, chaytaqam yach'ani: Wañuq-kuna chay ultimu diyapi kawsamup-tinmi, turisituyqa rin kawsamuq, nishpa.

²⁵ Chaymi Jisusqa Martataqa kayshina nirqan:

—Noqam wañuqkunataqa kawsachi-muni, tukuy tyimpu kawsanambaq.

Chaymi noqapi kriyishpa wañuptinqa, rini kawsachimuq.²⁶ Kanan noqapi allipta kriyishpa kawsaqqam manana tukuy tyimpupaqchu rin wañuq. ¿Kriyingichu kay nishushqaytaqa? nishpa.

²⁷ Chaymi Martaqa nirqan:

—Arí, Taytitu, noqam kriyini: Qami Dyuspa Churin, *Dyus Akrashqan Washadurqa kangi, nishpa. Chaqa unay tyimpupim Dyusqa qambaq nirqan: "Churiymi rin shamuq kay munduman", nishpa.

Jisusmi pantyumbi Lasarupaq waqarqan

²⁸ Chayshina nishpaqam, Martaqa rirqan masan *Maryata apamuq.

Chaymi uyaraplla (uyaralla) nirqan:

—Siñurninchiq Jisusmi nin: Akush, nishpa.

²⁹ Chaymi Maryaqa das atarishpa, utqaymaya Jisusman rirqan.³⁰ Jisusqam chay Bitanilla (Bitaniya) yaykunapilla kidashqa karqan. Chay lugarpim Martaqa payta tingushqa karqan.

³¹ Chaymi chay kunswilaq *isrraylinuku-naqa Maryata das lluqshiqta rikashpaqa,

yuyarqanllapa: Turin Lasaru pambahashqanmanmi rin waqaq, nishpa.

Chaymi ikinllapata rirqanllapa kunswilaq.

³²Piru Maryaqam Jisus kaykash-qanman ch'ayashpa, paypa ñawpambi qonqorikushpa, nirqan:

—Taytitu, kaypi kaptikiqach'i, turiy Lasaruqa mana wañunandachu, nishpa.

³³Chaymi Jisus, rikashpa Maryata yumbay chay isrraylinu waqaykaqkuntaqa, ancha llakishpa, malaganayarqan.

³⁴Chaymi kayshina tapurqan:

—¿Maypitaq Lasarutaqa pambashqa-llapa kangi? nishpa.

Chayshina tapuptinqam, paykunaqa nirqan:

—Taytitu, aku rikaq, nishpa.

³⁵Jisusqam waqarqan. ³⁶Chayshina waqaptinmi, chay isrraylinukunaqa parlarqanllapa:

—Rikay, Jisusqam Lasarutaqa ancha kuyashqa, nishpa.

³⁷Piru wakinqam nirqanllapa:

—Kay runaqam chay sarku runakunata atishqa chapachiyya. ¿Ima manachu atishqa Lasarutapis kach'akachiyya, ama wañunambaqq? nishpa.

Jisusmi Lasaruta kawsachirqan

³⁸Jisusmi suq kutinda ancha llakirishpa, qemikarqan chay pambahashqan *mach'ayshina sipulturaman. Yaykunandam suq atun rumiwan kirpashqallapa karqan.

³⁹Chaymi Jisusqa nirqan:

—Chay runita ashuchiyllapa, nishpa.

Chaymi chay almapa panin Martaqa kayshina nirqan:

—Taytitu, millanayapaqnach'i ash'naykan. Chaqa kanan diyawanqam ch'usku diyana wañushqanqa, nishpa.

⁴⁰Piru Jisusqam Martataqa nirqan:

—Manchu nishurqay, “Kriyishpaqam ringi yach'aq: Dyusmi ancha pudirniyuq”, nishpa.

⁴¹Chaymi chaypi kaqkunaqa chay atun rumitaqa ashuchirqan. Chaymadaqam Jisusqa syiluman chapakushpa, nirqan:

—Taytitu, kay mañashushqayta uyawashpam ringi ruraq. Chaymi pagikuyki. ⁴²Noqaqam yach'ani: Qamqam yumbay mañashushqayta rurangi, nishpa. Piru kayshinaqam pagikuyki, kay uyawaqkuna yach'ananillapa: Tayta Dyusmi Jisusta kach'amushqa, nishpa.

⁴³Chayta nishpaqam, ancha jwirtita alma Lasaruta kayshina qayarqan:

—iLasaru, chay ukumanda lluqshimuy! nishpa.

⁴⁴Chaymi chay alma Lasaruqa tukuy kwirpun wangushqa trapuwan, qaqlan suq tukawan tukukushqa chay sipulturama manda lluqshimurqan. Chaymadaqam Jisusqa nirqan:

—Chay wangushqanda paskayllapa purinambaq, nishpa.

Parlarqanllapa Jisusta wanchinanllapa

(Mt. 26.1-5; Mk. 14.1-2; Lk. 22.1-2)

⁴⁵Jisukristu Lasaruta chayshina kawsachimuptinmi, chay *isrraylinukuna *Maryapa ikinda shamuqkunamanda achka chay milagruta rikashpa, Jisuspina kriyirqanllapa. ⁴⁶Piru wakinqanqam rishpa, *farisiyu duktrinayuqkunata manyaqlla parlachirqan:

—Kay milagrutam Jisusqa rurashqa, nishpa.

⁴⁷Chaymi chay kamachikuq *isrraylinukuna chay farisiyukunawan, chay *Mas Kamachikuq Juyiskunawan tandanakushpa, kayshina parlarqanllapa:

—Mayá, ¿imatam atinchiqllapa rurayta? Chaqa chay runaqam ancha

achka milagrukunata ruraykan.⁴⁸ Dijap-tinchillapa chayshina ruranambaq, yumbay llaqta masinchiq isrraylinukuna paypi kriyishpaqam, manana rinllapachu kasuq *rrumanukunataqa. Chaymi ancha achka rrumanukuna kay *nasyunninchiqman shamushpa, noqanchiq isrraylinukunata wanchiwaq-ninchiq, Dyuspa kay santu adurana wasinda limpu rinllapa chingachiq, nishpa.

⁴⁹Chay watam chay isrraylinu kurakunamanda suqnin *mas kamachikuq kura karqan. Payqam Kayfas shutirqan. Chaymi chay Kayfasqa chay farisiyukunata, chay suq kamachikuqkunata nirqan:

—Qamkunaqam mana nimatapis yach'angillapachu.⁵⁰ Chaqa noqanchiq-paqqam mas alli suq runalla wañunambaq, yumbayninchiqta washawananchiq, ama nasyunninchiq chinganambaq. ¿Chaytaqachu mana intyindingillapa? nishpa.

⁵¹Piru chay Kayfas chayshina rimash-paqam, mana kikin yuyaynindallachu rimaykarqanqa. Ashwanmi chay watapi mas kamachikuq kura kashpa, Dyus munashqanda rimaykarqanqa. Chaymi nirqan: "Jisukristum rin wañuq nasyunninchiqpi tiyaqkunata washawananchiq", nishpa.⁵² Piru manam chay *Isrrayil nasyunda washanambaqlachu wañurqanqa. Ashwanmi wañurqanqa, yumbay nasyunmanda Dyuspa wambrangunata tandanambaq, suq ayllulla kananchiqllapa.⁵³ Chay diyamandapacham chay isrraylinu awturidarkunaqa kunanakurqan, Jisusta wanchinambaqlapa.

⁵⁴Chaymi Jisusqa chay ch'iqniq awturidarkunapa ñawpambiqa manana puriqchu. Ashwanmi chay *prubinsya Judiyamandaqa rirqanna Ifrayin shutiq llaqtamanna. Waq Ifrayinqam suq

chuncha lugarpa ladumbi kidan. Waqpim noqaykuna *yach'akuqningunawan kidarqan.⁵⁵ Chaypi kaykaptiyllapam, ch'ayamuykarqanna isrraylinukunapa *Paskwa fyistan. Chaymi achka runakuna, warmikuna tukuy ladumanda rirqanllapa Jirusalin llaqtaman. Waqpi *mayllakunan kustumbringunata rurarqanllapa, amana uchayuq kashpa, Dyusta adurananllapa.⁵⁶ Waq Jirusalin-biqam chay isrraylinukunaqa Jisusta maskashpa, puriykarqanllapa. Chaymi *Dyuspa adurana wasimbi kashpaqa, suqnin suqnin tapunakurqan:

—¿Imatam yuyangillapa? ¿Shamun-qachuraq fyistaman Jisusqa, ichuraq mana? nishpa.

⁵⁷Chay kamachikuq *isrraylinu kurakuna, chay *farisiyukunawanqam yumbay llaqta masin isrraylinukunata kamachirqanllapa, maypipis Jisusta rikashpa, abisananllapa, chay uras rinanllapa prisuq.

Suq warmim mishki mutkinawan Jisuspa ch'akingunata pasarqan
(Mt. 26.6-13; Mk. 14.3-9)

12 ¹Sayis diyas *Paskwa fyista faltaptinraqmi, Jisusqa shamurqan chay Bitanilla (Bitaniya) llaqtaman. Chaypim tiyarqan chay kawsachishqan Lasaru. ²Chaypim Jisuspaq mikunata rurarqanllapa. Kanan Lasaruqam Jisuswan mesapi kaqkunawan tiyaykarqanllapa. Panin Martaqam sirbiykarqan. ³Chayshina sirbiyaptinmi, *Maryaqa shamurqan ancha ch'aniyuq *mishki mutkinata midyu litrutach'i apamushpa. Chay mishki mutkinaqam *nardu puru plantamanda karqan. Chaywanmi Maryaqa Jisuspa ch'akingunata pasarqan. Chaymandaqam aqchangunawan chakichirqan. Kanan chay

wasipiqam chay mishki mutkinata ancha mishkita mutkirqayllapa.

⁴Chaypim karqan Simumba churin

*Judas Iskaryutipis. Paymi Jisuspa

*apustulnин kashpapis, Jisusta kuntraq-kunaman intrigakunanna karqan. Chay Judasmi nirqan:

⁵—¿Imaraykutaq chay mishki mutkinata mana randikushqachu kanchiq, chay qellaywan pubrikunata yanapananchiq? Chaqa chayqam ancha ch'aniyuq. 300 *dinaryu qellaymi balin, nishpa.

⁶Piru Judasqam mana alliptaq pubrikunapiqa yuyarqanchu. Ashwanmi ladrun kashpa, chayshinaqa nirqan. Chaqa paymi ufrindakunataqa tandaq. Paypa makimbim ufrindata tandanan taligaqa karqan. Chaymi payqa ufrindakunamanda qellayta piskaq.

⁷Chaymi Jisusqa Judasta nirqan:

—Ama Maryataqa piñachiychu.

Payqam chay mishki mutkinata waqaychashqa noqapaq. Kananqam ancha balin allichawanambaq, wañuptiy, pambawananallapa. ⁸Pubrikunaqam qamkunawan tukuy tyimpurinllapa kaq, paykunata yanapanaykilapa. Piru noqaqam manana tukuy tyimpupaqchu qamkunawanqa rini kaq, nishpa.

Parlarqanllapam Lasaruta wanchinanllapa

⁹Achka *isrraylinukunam yach'arqanllapa: Jisusmi chay Bitanillapi (Bitaniyapi), nishpa. Chaymi paymanna shamurqanllapa, payta chay kawsamuq Lasarutapis rikananllapa. ¹⁰⁻¹¹Chaymi Lasaruta kawsaqtana rikashpaqa, ancha achka isrraylinukuna Jisuspi kriyishpa, chay kamachikuq *isrraylinu kurakunamanda akrakarqan-

llapa. Chaymi chay kamachikuq kurakunaqa kunanakurqan, Lasarutapis wanchinanllapa.

Jisusmi Jirusalinman yaykurqan

(Mt. 21.1-11; Mk. 11.1-11; Lk. 19.28-40)

¹²Ancha achka *isrraylinukunam

Jirusalin llaqtaman rirqanllapa chay

*Paskwa fyistaman. Paykunam

yach'arqanllapa: Jisusqash qayandin rin

ch'ayamuq kay Jirusalinman, nishpa.

¹³Chaymi palmirakunapa raprangunata kuchushpa, chaykunata apashpa, rirqanllapa Jisusta tinguq. Chayshina tingushpaqam, ancha jwirtita alabarqanllapa:

—iBiba Tayta Dyus! iAlabashunllapa Dyuspa rrimplasun shamuqta! iAlabashunllapa kay *Isrrayilpa gubyirnunchiqa! nishpa.^f

¹⁴Jisusqam suq burrituta apachi-mushpa, chay burrituta muntakushpa, Jirusalinman ch'ayarqan. Chayshina rurashpam, kumplirqan *Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqanda:

¹⁵*Siyun llaqtapi tiyaqkuna, ama manchayllapachu. Kaypim washashuq gubyirnuykiqa suq burrituta muntakushpa, shamuykan, nishpa.^g

¹⁶Piru noqaykuna

*yach'akuqningunaqam chay tyimpipiqa manaraq intyindirqayllapachu chay pasashqambaqq. Piru Jisus kawsamushpa, syluman riptinraqmi, yuyarqayllapa: *Dyuspaq rimakunam Santu Librumbi iskibrishqana karqan yumbar chay pasashqambaq, nishpa.

¹⁷Achka runam Jisusta rikashqallapa karqan, Lasaruta *mach'ayshina sipulturamanda qayashpa kawsachimuptin. Chay rikaqkunaqam suqkunata kayshina ancha parlachishqa karqan:

f 12.13 [Salmo 118.25-26] g 12.15 [Zacarías 9.9]

—Kaytam Jisusqa rurashqa, nishpa.

¹⁸Chaymi ancha achka runakuna, warmikuna lluqshirqanllapa tinguq. Chaqa yach'arqanllapanam chay milagruta rurashqambaq. ¹⁹Chaymi *farisiyu duktrinayuqkunaqa suqnin suqnin kayshina parlarqanllapa:

—Qamkuna rikashqaykishinam, kananqa manana nimatapis atinchiqchu rurayta. Chaqa rikay, yumbaymi payta sigishpa, rinllapa, nishpa.

Grisya nasyunmanda kaqkunam Jisusta maskarqanllapa

²⁰Jirusalin fyistaman riqkunawanmi wakin *grisyanukunapis chay fyistaman rishqallapa karqan. ²¹Chay grisyanukunaqam Filipiman qemikarqanllapa. Chay Filipiqa *prubinsya Galiliyapa Bitsayda llaqtanmanda karqan. Chay grisyanukunam Filipita rrugashpa, nirqanllapa:

—Taytitu, munanillapam Jisuswan parlayta, nishpa.

²²Chaymi Filipiqa rishpa, chay grisyanukuna nishqambaq Andrista willarqan. Chaymi ishkandin rishpa, Jisusta chaypaq parlachirqanllapa.

²³Chayshina niptimmi, Jisusqa paykunata nirqan:

—Rinnam ch'ayamuq uras wañunaypaq. Chaymandaqam Taytay Dyusqa ancha rin yanapawaq, yumbay yach'anambaq: Jisukristu *Dyusmanda Shamuq Runa kashpam, ancha pudirniyuq, nishpa. ²⁴Chaqa alliptam niykillapa, noqaqam suq trigushina kani. Chay trigu allpaman mana ishkishpa, mana pambahashpaqam, sapalan trigulla kidan. Piru pambahashpaqam wiñan. Chayshina wiñashpa, yurakushpa, puqoshpaqam, achkayan. ²⁵Chayshinallam suq runa noqata kuyawananmanda paypa bidanda masta kuyaqqa rin chingaq. Piru mayqan runa

noqapi kriyishqanrayku kay mundupi bidanda pyirdiptinmi, paytaqa rini washaq, suq bidapi tukuy tyimpu kawsanambaq. ²⁶Chayri mayqan kasuwaqqqa allita sigiwanqa. Chaqa chay kasuwaqqam chay may kashqaypi pullay rin kaq. Paytaqam Taytay Dyus rin alabaq, allita kasuwashqanrayku, nishpa.

Jisusmi nirqan: "Rinllapam wanchiwaq"

²⁷(Jisusqam wañunan diya ch'ayamuykaptin, nirqambis:)

—Kananqam ancha llakiwan kani. Piru manam atinichu Taytanchiq Dyusta niyta: "Taytitu washaway, ama ñakashpa wañunaypaq", nishpaqa. Chaqa chayshina wañunaypaqmi shamushqaqa kani. ²⁸Ashwanri nishaq: "Taytitu, qam munashqaykita ruray, qamtalla alabashunanllapa", nishpa.

Chaymi chay uras Tayta Dyus syilumanda qayakushpa, nirqan:

—Munashqayta ruraykani alabawanllapa. Mastapis rini ruraq, masta alabawanllapa, nishpa.

²⁹Chaypi kaqkunaqam chay qayakuta uyashpaqa, nirqanllapa:

—Siyilupim lanyakuykan, nishpa. Wakinnataqmi nirqanllapa:

—Dyuspa suq anjilninmi Jisusta parlachishqa, nishpa.

³⁰Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Chay qayakuqam mana noqapaq-llachu. Ashwanmi uyashqallapaqa kanchiq, qamkuna yach'anayki: Tayta Dyusmi Jisusta parlachiykan, nishpa.

³¹Ch'ayamushqanam diya, Tayta Dyus paypi mana kriyiqkunata uchangunarayku kastiganambaq. Kananqam Dyusqa chay *dyablutaqa binsishpa, rin qatiq, amana kay mundupi kamachikunambaq.

³²Noqata kay allpamanda alsawaptinlla-paqaq, yumbay runakunata rini kumbidaq, noqapi yuyakunanllapa.

³³Chaykunata nishpaqam, Jisukris-tuqa paykunata kayshina intyindi-chirqan: Suq kruspim rinllapa alsawaq, nishpa. ³⁴Chayshina niptinqam, chay runakunaqa Jisusta nirqanllapa:

—*Dyuspa Santu Librumbim niwanchiqllapa: “*Dyus Akrashqan Washadurqash tukuy tyimpu rin kawsaq”, nishpa. Chayshina Santu Libru niptinqa, ñimayraykutaq qamqa niwangi-llapa: “*Dyusmanda Shamuq Runatam rinllapa wanchiq”, nishpaqa? Ñitaq chay shamuq runaqa? nishpa.

³⁵Chaymi Jisusqa paykunata nirqan: —Noqa Dyuspa michanqam suq tyimpupaqlana pullaykillapaqa rini kaq. Chayri achikchashupti, allita rurashpa kawsayllapa, ama tutayaqpishina purinaykillapa. Chaqa tutayaqpishina puriqqam mana yach'anchu: Maytam riykani, nishpaqa. ³⁶Chayri noqa pullaykillaparaq kaptiy, noqapi yuyakuyllapa, qamkunapis michapishina kawsanaykillapa, nishpa.

Jisusqam chayshina nishpaqa, suq ladumanna rirqan, amana chay runakunawan kanambaq.

Achka isrraylinukunaqam Jisuspiqa mana kriyirqanllapachu

³⁷Chaqa paykunapa ñawpambi achka milagrunkunata ruraptimbismi, mana munarqanllapachu paypiqa yuyakuya.

³⁸Chayshina mana kriyiptinllapaqam, kumplirqanna *Dyuspaq chay rimaq *Isayiyas Jisuspaq kayshina iskibrishqan:

Taytitu, qambaq yach'achikuptiymi, mana pipis kriyiwashqachu.
Manam ni pipis intyindishqachu:
Qam ancha pudirniyuq kangi, nishpaqa.^h

³⁹Chaymi chay *isrraylinukunaqa mana atirqanllapachu Jisuspi yuyakuyaqa.

Chaqa Isayiyasqam chay mana munaq kriyiqkunapaq kayshinapis iskibrishqa karqan:

⁴⁰Dyusqam paykunataqa qonqachishqa, angu shunqoyuq kanambaqlapa. Chaymi ima milagruta rikashpapis, noqapiqa mana yuyakunllapachu, paykunata washanaypaq, nishpaqa.ⁱ

⁴¹Chaqa Dyuspa chay rimaq Isayiyasmi Jisusta ancha kamachikuqta, llipyay-kaqta rikashqa karqan. Chaymi chayshina paypaq iskibrishqa karqan.

⁴²Achka isrraylinukuna mana kriyiptimbismi, wakin isrraylinukuna awturidarnindin Jisuspi kriyirqanllapa. Piru mancharqanllapam: Chay farisiyukunach'i *sinaguga wasimanda qatiwashunllapa, nishpa. Chaymi mana rimarqanllapachu: “Jisuspim kriyini”, nishpaqa. ⁴³Chaqa mastam munarqanllapa, runakuna paykunata alabanambaq maski Dyusmunda.

Jisus nishqanda mana kasuqkunaqam kastigadu rinllapa kaq

⁴⁴Jisusmi jwirtita rimashpa, nirqan:

—Noqapi kriyiqqam mana noqapi-llachu kriyikanqa. Ashwanmi Taytay Dyuspis kriyikanqa. Chaqa paymi kach'amuwashqa. ⁴⁵Chaymi mayqan noqata rikawaqqqa chay kach'amuwaqtapis rikaykan. ⁴⁶Chaqa noqaqam kay mundupaqqqa achikchakuq michanshina kani. Chaymi kay mundumanqa shamushqa kani, noqapi yuyakuqkuna tutayaqpishina ama chinganambaq. ⁴⁷Piru nishqayta mana kasuwaqtqaqam noqqaq mana sintinsy-nichu, kastigadu kanambaqqa. Chaqa manam shamushqachu kani, kay mundupi tiyaqkunata kastiganayqa. Ashwanmi shamushqaqa kani,

^h 12.38 [Isaías 53.1] ⁱ 12.40 [Isaías 6.10]

paykunata washanaypaq.⁴⁸ Piru chay jwisyu diya ch'ayamuptinmi, nishqayta yach'ashpa mana kasuqtaqa Taytay Dyus rin kastigaq, chay nishqayta mana kasuwashqanrayku.⁴⁹ Chaqa noqaqam mana yuyashqaytachu yach'achikuniqa. Ashwanmi Tayta Dyus kach'amuwashqa, pay nishqandalla yach'achikunayqa.⁵⁰ Allitam kayshina yach'aní: Taytay Dyus kamachikush-qanda kasuqkunam suq bidapi tukuy tyimpu rinllapa kawsaq, nishpa. Chaymi Taytay Dyus niwashqandalla yach'achikuniqa.

**Jesusmi yach'akuqningunapa
ch'akingunata mayllarqan**

13 ^{1*}Paskwa fyista ch'ayamuykaptinnam, Jesusqa yach'arqan: Ch'ayamunnam wañunay diya, kay mundumanda Tayta Dyusman kutirinaypaq, nishpa. Kay mundupi Jisuspi kriyiqkunataqam payqa tukuy tyimpu ancha kuyarqan.

²Piru *dyabluqam Simumba churin *Judas Iskaryutita yuyachishqa karqan, Jisusta intrigakunambaq kuntraqkunaman.³ Jisusqam yach'arqan: Taytay Dyusmi noqata ancha pudirniyuqta rurawashqa. Paymanda shamushpam, paymanna rini kutiriq, nishpa. ⁴Chaymi noqaykunawan mikuykashpa, mesapi tiyaykashqanmanda atarissha, kapanda llushtikushpa, suq chakichikuq traputa sinturakurqan. ⁵Chaymandaqam suq taksha pilankuman yakuta basyashpa, ch'akiyllapata mayllarqan. Mayllash-paqam, chay sinturakushqan trapuwan ch'akiyllapata chakichirqan.

⁶Chaymandaqam Simun Pidrupa ch'akindana rirqan mayllaq. Chaymi Simun Pidruqa nirqan:

—Taytitu, ¿qamchu ch'akiykunata ringi mayllaq? nishpa.

⁷Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqa rurashqaytaqam manaraq atingichu intyindiyta. Chaymandaraqmi ringi intyindiqqa, nishpa.

⁸Chaymi Pidruqa Jisusta nirqan:

—Taytitu, maychikapismi mana nunka balinmanchu, qam ch'akiykunata mayllanaykiqa, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqa mana ch'akikita mayllatiyqam, mana yach'akuqniychu ringi kaq, nishpa.

⁹Chayshina niptinraqmi, Simun Pidruqa nirqan:

—Taytitu, amar ch'akiytallachu mayllayqa. Ashwanri makiykunata, umaytapis mayllayqa, nishpa.

¹⁰Chaymi Jisusqa kayshina nirqan:

—Chayraq mayllakuqmi mana nisitanchu, tukuy kwirpunda mayllananqa. Chaqa tukuy kwirpunmi limpyu. Ch'akingunatallam balin mayllanambaqqa. Qamkunaqam yaqqa yumbayniki limpyu kangillapa; piru manam yumbaynikichu, nishpa.

¹¹Chayshinaqam Jisusqa nirqan, yach'ashpa: Pim rin intrigakuwaq kuntrawaqkunaman, nishpa. Chaymi nirqan “Manam yumbaynikichu limpyuqa kangillapa”, nishpa.

¹²Chayshina ch'akiyllapata mayllash-paqam, chay kapanda rurakurishpa, tiyarishpa mesaman, kayshina tapuwar-qanllapa:

—¿Intyindingillapachu: Imapaqraqa Jisukristu ch'akiyllapata mayllashqa, nishpaqa?¹³Qamkunaqam niwangillapa: “Yach'achikuqniy” ichu “Kamachikuqniy”, nishpa. Chaytaqam allipta niwangillapa. Chaqa allibmi qamkunapa yach'achikuqniki, kamachi-kuqniki kani. ¹⁴Piru chayshina kashpapismi, ch'akikillapata mayllashqa kani. Chayshinar qamkunapis suqniki suqniki ch'akikillapata mayllachinakuy.

¹⁵Chaqa noqaqam allita rurashpa,

kawsashqa kani. Chayri chay kawsash-qayshina, qamkunapis shumaqta kawsayllapa.¹⁶ Alliptam niykillapa, suq kriyaduqam mana atinchu kayta mas kamachikuq patrunninmandaqa. Suq kach'adupismi mana mas kamachi-kuqchu patrunninmandaqa.¹⁷ Kay nishushqayllapata intyindiwashpa, chayshina rurashpaqam, kushikushpa ringillapa kawsaq.

¹⁸Chaytaqam mana yumbaynikipaqchu niykillapaqa. Chaqa qamkunata akrashushpaqam, allita riqsiykillapa. Piru rinmi kumpliq *Dyuspa Santo Librumbi kayshina nishqan: "Noqawan pulla mikuqmi kuntraypaq tikrakashqa", nishpa.¹⁹ Chay nishushqayllapaqam manaraq kashqachu. Piru noqa kikiymi chaykunapaq niykillapa, chay nishush-qayta rikashpa, kriyinaykillapa: Jisusmi *Dyus Akrashqan Washadur, nishpa.²⁰ Alliptam niykillapa, kach'ashqayta mayqan ch'ayachiqqam noqatashina ch'ayachiyan. Noqata ch'ayachiwaqqam kach'amuwaqtapis ch'ayachiyan, nishpa.

**Jisusmi nirqan: "Judasmi rin
intrigakuwaq", nishpa**

(Mt. 26.20-25; Mk. 14.17-21; Lk. 22.21-23)

²¹ Chayshina nishpaqam Jisusqa ancha llakishpa, kayshina niwarqanllapa:
—Alliptam niykillapa, qamkuna-manda suqnikim ringi intrigakuwaq kuntrawaqkunaman, nishpa.

²² Chaymi noqaykuna *yach'akuqningunaqa chapanakurqay-llapa. Chaqa manam yach'arqayllapachu: ¿Mayqanniyipaqmi chayshinaqa niykan? nishpaqa.²³ Kanan Jisusqam noqata ancha kuyawarqan. Chaymi laditumbi isqandashpa, mikuykarqay.²⁴ Chaypi kaykaptiymi,

Simun Pidruqa siñiyawarqan, Jisusta tapunaypaq: ¿Pish chay intrigakuqqa? nishpa.²⁵ Chaymi noqaqa Jisusman isqandashpa, uyaritaplla tapurqay:
—Taytitu, ¿pitaq chay intrigaku-shuqqa? nishpa.

²⁶ Chaymi Jisusqa niwarqan:

—Noqam suq pidasu kachangata nuyuchishpa, chay intrigakuwaqtaqa rini qoq, nishpa.

Chayshina niwashpaqam, suq pidasu kachangata mikunapi nuyuchishpa, Simumba churin *Judas Iskaryutita qorqan.²⁷ Chay pidasu kachangata Jisus qoptinqam, Judasqa ch'askirqan. Piru chay urasmi *dyabluqa Judaspa shunqonman yakkurqan. Chaymi Jisusqa paytaqa kayshina nirqan:

—Chay ruranayki kaqtaqar utqana ruray, nishpa.

²⁸ Piru mesapi kaqkunaqam mana ni mayqanniyipis intyindirqayllapachu: ¿Imapaqraq kayshinaqa nin? nishpaqa.

²⁹ Wakinniyqam yuyarqayllapa: Judaspa makimbim chay taliga qellayqa. Chaych'i Jisusqa kach'aykan, kay fyistapaq imata randinambaq, ichuraq pubrikunata imata qonambaq, nishpa.³⁰ Chaymadaqam chay Judasqa chay pidasu kachangata mikushpaqa, chay kaykashqanmanda atarishpa, lluqshir-qanna sawaman. Chay urasqam tutana karqan.

Jisusmi kay mushuq liyta kamachikurqan

³¹ Chayshina *Judas sawaman lluqshiptinqam, Jisusqa nirqan:

—Kay diyakunam Tayta Dyus noqapaq yumbaya rin yach'achiq: Noqamanda Shamuq Runam ancha allin, ancha pudirniyuq, nishpa.³² Chaqa noqa ancha allita rurashqayraykum, Taytay Dyusqa ancha alabadu rin kaq. Kanan Dyus

kikinmi das yumbaya rin intyindichiq: Noqamanda Shamuq Runam ancha allin, ancha pudirniyuq, nishpa.³³ Kuyashqay wambraykuna, mananam qamkunawanqa unaytachu rini kaq. Chayraykum ringillapa maskawaq. Piru *isrraylinukunata nishqayshinam, qamkunatapis niykillapa, may rishqaymanqam mana atingillapachu riya, nishpa.³⁴ Chaymi kay mushuq kamachikushqayta niykillapa: Noqaqam ancha kuyaykillapa. Chayshinallar qamkunapis suqniki suqniwián kuyanakuyllapa, nishpa.³⁵ Chayshina qamkuna shumaqta kuyanakuptiqam, chay rikashuqkunaqa rinllapa yach'aq: Alliptam paykunaqa Jisuspa yach'akuqninguna, nishpa.

Jesusmi Pidruta nirqan:

“Ringim ñigawaq”

(Mt. 26.31-35; Mk. 14.27-31; Lk. 22.31-34)

³⁶ Simun Pidrum Jisusta tapurqan:
—Taytitu, ñmaymanmi ringi riq? nishpa.
Chaymi Jisusqa nirqan:
—May rishqaymanqam mana ringichu atiq ikiyta riyaqa. Chaymandaraqmí ringi sigiwaqqá, nishpa.

³⁷ Chayshina Jisus niptinqam, Pidruqa nirqan:

—Taytitu, ñimaraykutaq kananqa mana atinichu sigishuytaqa? Chaqa listum kani, qambi kriyishqayrayku wañunaypaq, nishpa.

³⁸ Chaymi Jisusqa nirqan:
—¿Alliptachu qamqa listu kangi noqapi kriyishqaykirayku wañunaykiqa? Piru alliptam niyki, gallu manaraq kantaptinmi, kimsa kutinda ringi ñigawaq: “Manam riqsinchu Jisustaqá”, nishpa.

Jesusmi ñanninchiqshina

Tayta Dyusman ch'ayananchiqqa

14 ¹Amar llakiyllapachu ni manchayllapachu. Ashwanri Tayta Dyuspi yuyakushpaqa, noqapipis yuyakuyllapa. ²Taytay tiyashqambiqam

kan ancha achka wasikuna. Mana kaptinqach'i, nishunayllapata. Noqam rishpa, mas wasikunata rurashaq qamkunapaq. ³Chaymandaqam syilipi qamkunapaq chay lugarta allichashpa, rini kutimuq apashunayllapa, chay kashqaypi qamkunapis pullay kanaykilapa. ⁴Qamkunaqam noqapaq yach'angillapaná: Jisukristum waqmanmi rin, nishpa. Chaqa ñandapismi riqsingillapaná.

⁵ Chayshina Jisus niptinqam, Tumasqa nirqan:

—Taytitu, manam yach'anillapachu: Maymanmi ringi, nishpaqa. Chayshinaqa ñimashinataq atinillapa yach'ayta: Mayqan ñandam rishaqllapa chay rishqaykimanaq? nishpa.

⁶ Chaymi Jisusqa kayshina nirqan:

—Dyusman riq ñanmi kani. Allip kaqmi kani. Kawsachikuqpismi noqa kani. Chaqa manam pipis pay kikinllaqa atinchu ch'ayayta Tayta Dyusmanqa. Noqaraykullam atingillapa ch'ayaytaqa. ⁷ Chaymi noqata riqsiwashpaqa, Taytaytapis riqsingillapa. Chaqa noqata rikawashpaqam, alabis paytapisrikaykangillapaná, nishpa.

⁸ Chaymi Filipiqa nirqan:

—Taytitu, rikachiwayllapar Taytaykita, payta rikashpa, noqaykuna kushikunaypaq, nishpa.

⁹ Chayshina tapuptimmi, Jisusqa Filipita nirqan:

—iFilipi, unaynam qamkunawanqa kani! ñIma, kanangamanchu manaraq riqsiwashqa kangi? Noqata rikawaqqam Taytaytapis rikashqana. Chayshinaqa ñimaraykutaq niwangi: “Rikachiwayri Taytaykita”, nishpaqa? ¹⁰ ñIma, manachu kriyingsi: Jisusmi Taytanwan suqla; Tayta Dyusmi Jisuswan suqla, nishpaqa? Chaqa tukuy ima nishushqayqam mana noqapa yuyayniyllachu. Ashwanmi Taytay noqawan kashpa,

yumbay chay rurashqaykunata pay kikin rurashqa.¹¹ Chayri kriyiwayllapa, Taytaywanmi suqla kani. Paypismi noqawan suqla. Piru mana munashpa kriyiwaytaqa, chay rurashqaykunata rikashpa, kriyiwayllapa.¹² Chaqa alliptam niykillapa, noqapi kriyikunaqam rurashqay layakunata rinllapa ruraq. Noqa Taytayman riptyimi, mas ispantaypaq milagrukunata rinllapa ruraq.¹³ Chaymi shutiyipi tukuy ima mañawashqaykita rini ruraq. Chayshina ruraptiyqam, ancha achka runa, warmi Tayta Dyusta rinllapa alabaq.

¹⁴Mushuqmada niriypillapa: Noqapa shutiyipi tukuy ima mañawashqaykitam rini ruraq, nishpa.

Jesusmi ufrisikurqan Santu Ispiritunda kach'amunambaq

¹⁵Qamkuna noqata allipta kuyawashpaqar, kamachikushqayta rurayllapa.¹⁶ Kanan noqaqam Taytaya rini mañaq, suq kunswilashuqta kach'amunambaq, qamkunapa pullayki tukuy tyimpu kanambaq.¹⁷ Payqam Dyuspa *Santu Ispiritun. Payqam allip kaqtalla qamkunata rin yach'achishuq. Piru noqapi mana kriyikunaqam paytaqa mana atinlapachu ch'askiyta shunqombiqa. Chaqa paytaqam mana rikanllapachu, ni riqsinllapachu. Piru qamkunaqam Santo Ispiritutaqa riqsingillapa, qamkunawan kashqanrayku. Kanan payqam qamkunapi tukuy tyimpu rin kawsaq.

¹⁸Manam rinichu dijashuqllapa wakchashinaqa. Ashwan qamkunamanmi rini kutimuq.¹⁹ Ashla tyimpumandaqam runakunaqa manana rinllapachu rikawaq. Piru qamkunaqam ringillapa rikariwaq. Chaqa noqa kawsamushqay-raykum qamkunapis tukuy tyimpu ringillapa kawsaq.²⁰ Chay kawsamushqay diyapim qamkunaqa ringillapa yach'aq Taytaywan

kashqayta, noqawan kashqaykillapata, noqapa ispirituy qamkunapa shunqoy-kipli kashqanda.²¹ Kamachikushqayta kasuqqam allipta kuyawan. Chay kuyawaqtaqam Taytayqa kuyan. Noqapismi paytaqa kuyashpa, payman rini shamuq riqsowanambaq.

²²Chaymi suq *Judas (mana chay Judas Iskaryutichu), nirqan:

—Taytitu, ēimashinam noqaykunallaqa rinillapa rikashuqqa? ēImaray-kutaq chay mana kriyikunapis mana rinllapachu rikashuqqa? nishpa.

²³Chayshina tapuptinmi, Jisusqa chay allin Judasta nirqan:

—Qamkuna kuyawashpaqam, nishqayta ringillapa kasuwaq. Kanan Taytayqam qamkunata rin kuyashuq. Chaymi noqaqa Taytaywan rini shamuq, qamkunawan pulla kawsanaypaq.²⁴ Kay nishushqayqam mana noqapa yuyayniyllachu. Ashwan chay kach'amuwaq Taytay niwashqandallam noqaqa niykillapa. Piru mana kuyawaqqam chay nishqaytaqa mana kasunchu.

²⁵Yumbay kaykunamat pullaykillapa kashparaq, noqa kikiy niykillapa.²⁶ Piru Taytaymi rinna kach'amuq Santo Ispiritunda noqapa rrimplasuy, qamkunata yanapashushpa kunswilashunana. Chay Santo Ispiritunmi tukuy imata rin yach'achishuqllapa. Tukuy ima nishushqaytapi mi rin yuyachishuqllapa.

²⁷Dyuspi mana kriyikunaqam mana noqashinaqa atinlapachu yanapashuya, kushikushpa shumaqta kawsanaykillapa. Piru noqaqam rini yanapashuqllapa, kushikushpa kawsanaykillapa. Chaymi dispidikashpa niykillapa, ama nimata manchayllapachu ni llakiyllapachu.²⁸ Chaqa uyawashqam kangillapa, kayshina nishushqayta: “Rishpaqam rini kutimuq qamkunaman”, nishpa. Noqamandaqam Taytay mas kamachikuqqa. Chaymi

qamkuna allipta kuyawashpaqa, Tayta Dyusman riptyiqa, dijuru kushikungi-manllapa.²⁹ Kaykunataqam nishushqallapa kani, manaraq nimapis pasaptin, kay nishushqayta rikashpa, noqapi yuyakunaykillapa.

³⁰Qamkunawanqam manana achkataqa rinichu parlaq. Chaqa kay mundupa kamachikuqnin *dyabluqam shamuykanna. Piru payqam mana nima pudirniyuqchu, noqata kamachiwananqa.³¹Ashwanmi Tayta Dyusta kasushpa, noqaqa rini wañiuq, yumbay runakuna, warmikuna yach'ananollapa: Jisukristum Tayta Dyusta kuyashpa, kamachishqanda ruran, nishpa.

Chaymandaqam nirqambis:
—Atariyllapa. Akullapana, nishpa.

**Jesusqam noqanchikunawanqa
suq yura ubasshina**

15¹Jesusqam kayshinapis
yach'achikurqan:
—Noqaqam suq yura *ubasshina kani. Taytayqam chay yura ubasta kwidaqshina.²Noqapi yuyakuqkunaqam chay yurapa allin rikrangunashina. Piru Taytayqam chay yurapa mana puqoq rikrangunataqa kuchun. Piru chay puqoq rikrangunataqam tirapashpa qoraykanshina. Chaqa paykunapa bidanmanda tukuy ima mana baliqkunata wichukuykan, mas shumaqta payta kasunanllapa.³Chaymi Dyus nishqanda yach'achishuptiyqa, qamkunaqa qoradushina kangillapa.⁴Noqaqam qamkunata tukuy imapi rini yanapashuq. Chayri noqapi tukuy shunqo yuyakushpa, kawsayllapa. Chaqa suq yura ubaspa rikran pitikashpaqam, manana atinchu puqoyta. Chayshinallam qamkunapis noqapi mana yuyakushpaqa, mana atingillapachu Dyus munashqanda rurashpa kawsaytaqa.

⁵Noqaqam chay yurashina kani. Qamkunaqam chay yurapa rikranguna-

shina kangillapa. Chaymi noqapi yuyakup-tikiqa, rini yanapashuq, allita rurashpa kawsanaykillapa, ancha puqoq yurashina kanaykillapa. Piru noqapi mana yuyakushpaqam, mana atingillapachu shumaqta kawsaytaqa.⁶Chaqa noqapi mana yuyakuqqamwichukushqa rin kaq. Tukuy jwirsandam limpu rin pyirdiq, suq yurapa rikran pitikashpa chakiqshina. Chay rikrandaqam ninapi rupachinllapa.

⁷Piru qamkuna noqapi yuyakushpa, nishushqayta kasuwaptikiqam, tukuy ima mañashqaykita Taytayqa rin qoshuqlapa.

⁸Kanan qamkuna allita rurashpa kawsaptikiqam, chay rikashuqkunaqa Dyusta rinllapa alabaq. Chaqa chayshina kawsashpa, ancha puqoq yurashina kashpaqam, allip yach'akuqniykuna ringillapa kaq.⁹Taytaymi noqata ancha kuyawan. Chayshinallam noqapis qamkunataqa ancha kuyayki. Chayshina kuyashuptiyqar, noqamandaqa ama akrakayllapachu.¹⁰Chaqa noqaqam Taytay Dyus niwashqanda kasuni. Chaymi paymandaqa mana akrakanichu. Chayshinallam qamkunapis kasuwashpaqa, mana nunka noqamandaqa ringillapachu akrakaq.

¹¹Chaykunataqam niykillapa, noqawan tukuy shunqo kushikunaykillapa.

¹²Chaymi kayshina kamachiyyillapa: Noqa kuyashushqayshinar, suqniki suqniqwan kuyanakuyllapa.¹³Suq runa yanasungu-nata (yanasangunata) ancha kuyashpaqam, wañunman washanambaq. Chay laya wañuqmi yumbay runamanda mas kuyakuqqa.¹⁴Nishushqayta kasushpaqam, yanasuykuna (yanasaykuna) kangillapa.

¹⁵Mananam kriyadushinachu kangillapa. Chaqa suq kriyaduqam mana yach'anchu: Patrunnimi kay imata rin ruraq, nishpaqa. Piru noqaqam Taytay tukuy ima niwashqanda qamkunata nishushqa kani. Chaymi yanasuykunana (yanasaykunana) kangillapa.¹⁶Piru manam qamkunachu

noqataqa akrawashqa kangi. Ashwanmi noqa qamkunata akrashushpa, numbra-shushqa kani, rinaykillapa noqapa *shumaq nutisyayta yach'achikuq, achka runa, warmi tukuy tyimpu noqapi yuyakanllapa. Chayshina ancha puqoq yurashina kaptikillapaqaq, noqapa shutiypi tukuy ima mañakushqaykita Tayta Dyusqa rin qoshuqlapa.¹⁷Chaymi niriypillapa, suqwan suqwan kuyanaku-nayki.

**Jisusta ch'iqniqkunam noqanchiqtapis
rinllapa ch'iqniwaqninchiq**

¹⁸Noqapi mana kriyiqkunam ancha ch'iqniwanllapa. Chaymi qamkunatapis ch'iqnishungillapa. ¹⁹Chaqa unaynam noqapi mana kriyiqkunamanda akrashushqallapa kani. Chaymi paykunashina manana ruraptikillapaqa, ch'iqnishungillapa. Piru qamkuna mana allita ruraptikiqach'i, paykunaqa kuyashungimanllapa uchayuq masingu-natashina. ²⁰⁻²¹Chaqa qamkunata nishushqayshinam: "Suq kriyadutaga mana rrispitanllapachu maski patrunninmandaqa." Chayshinallam qamkunatapis mana rinllapachu rrispitashuq maski noqamandaqa. Chaymi chay mana kriyiqkunaqa noqata quesachawashpa, qamkunatapis rinllapa quesachashuq. Chaqa noqapi mana kriyiqkunaqaq kach'lamuwaq Dyustapis mana riqsinllapachu yuyaynimbipa. Chaymi qamkuna noqapi yuyakuptikiqa, qamkunatapis rinllapa quesachashuq. Piru kasuwaqkunaqam qamkunatapis rinllapa kasushuq.

²²Noqa mana shamuptiy yach'achikuqqach'i, chay quesachakuq-kunaqa mana uchayuqchu kananda. Piru kananqam uchangunapaq yach'achiptyqa, manana atinllapachu

nitya: "Manam yach'arqaychu: Uchayuqmi kani, nishpaqa".²³Chaymi noqata ch'iqniwaqkunaqa Taytaytapis ch'iqniykanllapa. ²⁴Kanan ispanataypaq milagrunkunata paykunapa ñawpambi mana ruraptiyqach'i, mana uchayuqchu kanandallapa. Piru paykunaqam chay milagrunkunata rikashpapis, noqata, Taytayta ch'iqniwanllapa.²⁵Piru chayshinaqam passashqa, kumplinambaq *Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqan: "Mana nima uchayuq kaptipismi, ch'iqniwarqanllapa", nishpa.^k

²⁶Piru noqaqam Tayta Dyusman rishpaqa, rini kach'amuq chay kunswilakuq *Santu Ispiritunda. Paymi Dyusmanda shamushpa, allip kaqtalla rimashpa, noqapaq rin yach'achishuqlapa. ²⁷Qamkunapismi noqapaq ringillapa yach'achikuq. Chaqa qallarishqay diyamandapacham qamku-naqa pullay kashqallapa kangi.

16 ¹Jisusqam nirqambis:
—Chaykunataqam nirqaqllapa, qamkuna padisishpapis, ama disanima-kanayki. ²Chaqa rinllapam qatishuq *sinaguga wasikunamanda. Rinmi ch'ayamuq tyimpu, wanchishuqkuna kayshina yuyanan: Chay mana baliq Jisuspi kriyiqkunata wanchishpaqam, Taytanchiq Dyusta kasuykanchiq, nishpa. ³Chaqa paykunaqam noqapi Taytaypi mana nunka yuyakushpa, chayshinaqa rinllapa wanchishuq. ⁴Kayshinaqam niykillapa, chay quesacha-shunana uras ch'ayamuptin, yuyanayki-llapa kay nishushqayta, nishpa.

**Dyuspa Santu Ispiritunmi
yanapawanchiqllapa**

Jisusqam kayshinapis noqaykunataqa yach'achiwarqan:

—Qamkunawan kayakashpam, manaraq yumbaytachu nishurqaqlapa.
⁵Kanan rininam kutiriq Taytay kach'amuwaqman. Piru qamkunaqam mana tapuwangichu: “¿Maymanmi ringi?” nishpaqa. ⁶Ashwanmi kaykunata nishuptiyllapaqa, ancha llakingillapa.
⁷Piru ama llakiy়lapachu. Allip kaqtam niykillapa. Qamkunapaqqam mas alli, kay mundumanda rinaypaq. Mana riptyqam, chay kunswilashuq *Santu Ispirituqa mana rinchu shamuq qamkunamanqa. Piru noqa rishpam, rini kach'amuq, qamkunaman shamunambaq. ⁸Chaymi chay Santu Ispiritu shamushpaqa, kay mundupi uchayuqkunata rin yuyachiq: Ay, uchayuqmi kani, ninambaqlapa. Rinmi yuyachiqpis: Dyusmi ancha allin. Paymi rin jusgawaqninchiq, ninambaqlapa,
⁹yach'anambaqllapa: Jisuspi mana kriyishqayraykum, uchayuqna kani, nishpa. ¹⁰Chayshina Taytay kashqanman kutiptyqam, manana ringillapachu rikawaq. Piru ringillapam yach'aq: Jisukristum ñanninchiqshina, Dyusman rinanchiqllapaqa, nishpa.
¹¹Ringillapapismi yach'aq: Tayta Dyusmi, ancha allita jusgashpa, kay mundupa kamachikuqnin *dyabluta sintisyashqana, kastigadu kanambaq, nishpa.

¹²Jisusqam kayshinapis nirqan:
 —Kanmi masta qamkunata nishunayaqaq. Piru kananqam mana ringillapachu atiq intyndiya. ¹³Piru Dyuspa Santu Ispiritun shamushpam, tukuy ima allip kaqta rin yach'achishuqlapa. Manam rinchu yach'achishuq pay yuyashqandaqa. Ashwanmi yumbay uyashqanda qamkunataqa rin intyindichishuq: Kaykunam rin pasaq, nishpa. ¹⁴Chay Santu Ispiritum noqataqa rin alabawaq. Kanan noqamanda uyashqandam rin

yach'achishuqlapa. ¹⁵Taytay Dyus tukuy ima yuyashqandam noqapis yach'ani. Chaymi chay yach'ashqayta Santu Ispiritupis rin yach'achishuqlapa, nishpa.

Jisuspa yach'akuqninguna puntata llakishpam, rinllapa kushikuq

¹⁶Jisusqam kayshinapis nirqan:
 —Ashla diyamandaqam manana ringillapachu rikawaq. Chaqa Taytay-mannam rini kutiriq. Piru ashla diyamandaqam mushuqmanda ringillapa rikariwaq, nishpa.

¹⁷Chaymi wakin noqaykuna *yach'akuqningunaqa suqniy suqniy kayshina parlarqayllapa:

—¿Imapaqmi kay layataqa niwanchiq? ¿Imam munan niyta: “Ashla diyamandaqam manana ringillapachu rikawaq. Chaqa Taytaymanmi rini kutiriq. Piru ashla diyamandaqam mushuqmanda ringillapa rikariwaq”, nishpa? ¹⁸¿Imam munan niyta, “Ashla diyamanda”, nishpaqa? Manam intyindinichu chay nishqandaqa, nishpa.

¹⁹Piru Jisusqam yach'arqanna noqaykuna parlashqaypaq. Chaymi niwarqanllapa:

—Noqam nishushqallapa kani: “Ashla diyamandaqam manana ringillapachu rikawaq. Piru ashla diyamandaqam mushuqmanda ringillapa rikariwaq” nishpa. ¿Ima, kaypaqchu qamkunaqa tapunakuykangi? ²⁰Alliptam niykillapa, qamkunaqa ancha llakishpa, ringillapa waqaq. Piru noqata kuntrawaqkunaqam rinllapa kushikuq. Piru chayshina qamkuna ancha llakishpapismi, ringillapa kushikuq. ²¹Suq warmi qeshyanan uras ch'ayamuptinqam, nanaywan ancha padisin. Piru wawitanda qeshyashpaqam, qonqanna nanashqandaqa. Chaqa kay mundupi

wawitan nasiptinqam, anchana kushikun.²²Chayshinam qamkunapis kananqa ancha llakingillapa. Piru kutimushpam, rini watukushuqllapa. Chay diyapiqam tukuy shunqo ancha ringillapa kushikuq. Mananam ni pipis atinqachu llakichishuytaqa.

²³Kanan chay diyapiqam manana nimatapis ringillapachu tapuwaq. Ashwanmi allipta niykillapa, shutiywan Taytay Dyusman ringillapa mañakuq. Chaymi payqa rin qoshuqllapa.²⁴Kanangamanmi mana nimatapis shutiywanqa Taytaymanqa mañakush-qallapachu kangi. Paymanri mañakuyllapa, ch'askishpa, ancha kushikunaykilapa.

**Jisusmi kay mundupi yumbay
kuntraqkunata rin binsiq**

²⁵Kanangamanmi achka kumpara-syunwan qamkunata yach'achishushqa kani. Piru suq tyimpupiqam manana chay kumparasyungunawanqa rinichu yach'achishuqllapa. Ashwanmi ancha klaruta rini yach'achishuqllapa Taytay-paqqa.²⁶Chay tyimpupiqam Taytay-manqa ringillapa mañakuq noqapa shutiypi. Mananam nisisaryuchu rin kaq, noqalla qamkunapaq mañakunay-paqqa.²⁷Chaqa qamkunaqam noqata kuyawashpa, yuyakungillapa: Jisukristum Tayta Dyusmanda shamushqa, nishpa. Chaymi Taytay Dyus ancha kuyashungillapa.²⁸Tayta Dyusmandam kay munduman shamurqay. Piru kananqam kay munduta dijashpa, paymanna rini kutiriq, nishpa.

²⁹Chaymi noqaykuna *yach'akuqningunaqa nirqayllapa:
—Kananqam manana kumparasyun-wanchu noqaykunataqa yach'achiwaykangi. Ashwanmi ancha klarutana niwaykangillapa.³⁰Kananqam

noqaykunaqa intyindinina: Qami tukuy imata yach'angi, nishpa. (Chaqa manaraq tapushuptiyllapam, qamqa yach'angina: Kayshinam rinllapa tapuwaq, nishpa.) Chaymi mana ni nisisaryuchu noqaykuna tapushunayqa. Chayraykum yach'anillapa: Dyusmi qamtaqa kach'amushushqa, nishpa.

³¹Chaymi Jisusqa kayshina niwarqan-llapa:

—¿Kananqachu allipta noqapi yuyakungillapa?³²Kanalitanmi chay urasqa rinna ch'ayamuq. Chay uraspillam qamkunaqa waqta kayta ringillapa shikwakaq. Noqataqam sapalitayta ringillapa dijawaq. Piru manam sapalitayllachu rini kaq. Chaqa Taytaymi noqapa pullay.³³Chaymi kaykunata nishushqallapa kani, noqapi allita yuyakushpa, ama nimata manchanaykillapa. Kay mundupi ringillapa padisiq. Piru noqapi yuyakushpa, animakayllapa. Chaqa noqaqam kay mundupi yumbay kuntrawaqkunata binsishqa kani.

**Jisusmi paypi yumbay kriyiqkunapaq
Dyusman mañakurqan**

17¹Chaykunata nishpaqam, Jisusqa syiluman chapakushpa, kayshina mañakurqan:

—Taytitu, chay wañunay urasqam ch'ayamuykanna. Chayri runakunata noqa Churikipaq intyindichiy: Jisukristum ancha allin ancha kamachikuq, nishpa. Chayshina willaptikiqam, noqapis paykunata atishaq yach'achiyya: Tayta Dyusmi ancha allin kamachikuq, nishpa.²Qami numbrawashqa kangi, yumbaya kamachinaypaq, noqapi yumbay yuyakuqkunata tukuy tyimpupaq kawsachinaypaq. Chaqa paykunamat animachishqa kangi, noqapi yuyakunayllapa.³Kanan qamllam allip Dyusqa

kangi. Qam kikikim kach'amuwashqa kangi kay munduman. Chaymi qambi, noqapi yuyakuqkunaqa suq bidapi tukuy tiyimpupaq rinllapa kawsaq.

⁴Yumbay niwashqaykitam rurash-qana kani, kay mundupi yumbay tiyaqkuna yach'anallapa: Tayta Dyusmi ancha allin kamachikuq, nishpa. ⁵Taytitu, unayqam manaraq kay mundu kaptin, ancha baliq llipyaq kamachikuq kashpa, qamwan kawsarqay. Kanambisri ruray, chay unayshina karinaypaq.

⁶Kay mundupi kawsaqkunamandam qam wakingunata akrashqa kangi, yach'akuqniykuna kanambaq. Chaymi paykunata qambaq yach'achishqa kani. Kanan paykunaqam qam nishqaykita kasushqallapa. ⁷Chaymi kananqa paykunaqa yach'anllapa: Jisukristum tukuy imata ruran, yach'achikun, Tayta Dyus yanapaptin, nishpa. ⁸Chaq qam niwashqaykitallam paykunataqa yach'achishqa kani. Chaymi noqapi allita yuyakushpa, kananqa yach'anllapana: Allibmi Tayta Dyus Churin Jisukristuta kach'amushqa, nishpa.

⁹Chaymi qamba kaqkunapaq ancha rrugayki. Chaqa paykunataqam noqapi qowashqa kangi. Piru chay kuntrashuq-kunapaqqam mana rrugaykichu. ¹⁰Chaqo noqapa yumbay yach'akuqniykunaqam qambapis. Chayshinallam qamanda yumbay yach'akuqkunapis noqapa. Chayshina noqapa kashpam, paykunapis suqkunata intyindichinllapa: Jisukristum ancha allin kamachikuq, nishpa.

¹¹Noqaqam kay mundumandaqa qamanna rini shamuq. Piru yumbay *yach'akuqniyqam kay mundupilla rinllapa kidaq. Chaymi ancha allin Taytitu, qamta rrugayki noqapi yuyakuqkunata allita kwidanayki, suq ayllushina kuyanakushpa kawsanan-

llapa, qam noqawan kawsashqanchiq-shina. ¹²Chaqo kay mundupi paykunapa pullanllapa kashpaqam, noqaqa chay qowashqayki yach'akuqniykunata kwidashqa kani, qam yanapawaptiki. Chaymi yumbay paykunamanda chay chinganambaq kaqla rin chingaq, *dyabluta kasushqanrayku. Chayshina chingaptinmi, qamba *Santu Libruykipi nishqanqa rin kumpliq.

¹³Kananqam qam kashqaykimanna rini kutimuq. Piru kay mundupiraq kashpaqam, kay yach'akuqniykunata yach'achini, noqa kushikushqayshina, paykunapis ancha kushikunambaq.

¹⁴Chaymi noqqaqa yach'achiwashqaykita paykunataqa yach'achishqana kani. Chayraykum chay mana munaq kriyikunaqa paykunataqa ancha ch'iqnillapa. Chaqa noqapi kriyikunapismi noqashinana yuyanllapa. Mananam yuyanllapachu chay mana kriyikunashinaqa. ¹⁵Piru manam rrugaykichu, paykunata kay mundumanda surqonaykipaqqqa.

Ashwanmi rrugaykiqa dyabrumanda washanaykipaqq. ¹⁶Noqaqam mana kay mundumanda kaqkunashinachu yuyani. Chayshinallam noqapi kriyikunapis manana kay mundumanda kaqkunashinachu rinllapa yuyaq. ¹⁷Yush'ayku paykunata akrashpa yach'achiy, qamtalla kasushunallapa. Chaqa chay yach'achikushqaykiqam mana llullachu.

Ashwanmi allip kaqla. ¹⁸Taytitu, qamqam kay munduman kach'amuwashqa kangi.

Chayshinallam noqapis kay yach'akuqniykunata kay mundupi tiyaqkunaman kach'ashqa kani, noqapaq yach'achikunallapa. ¹⁹Chaqo paykunata washanaypaqmi noqa kikiy intrigakan wañunaypaq, paykunapis allip kaqpi kriyishpa, tukuy shunqo qaman intrigakanllapa.

²⁰Paykuna noqapaq yach'achikuptinmi, suqkunapis noqapi

rinllapa yuyakuq. Chaymi mana kay kriyikunapaqlachu rrugaykiqa. Ashwanmi rruqaykiqa noqapi manaraq kriyikunapaqpis,²¹ yumbaynin qambi, noqapi kriyishpa, suq ayllushina kanambaqlapa, qam noqawan suq ayllushina kashqanchiqshina. Chayshina kuyanakushpa kawsaptinllapam, suqkuna paykunata rikashpa, rinllapa kriyiq: Taytanchiq Dyusmi Jisusta kach'amushqa, nishpa.²² Chaqa qam numbrawashqa kangi, ancha yach'ayniyuq kamachikuq kanaypaq. Chayshinallam noqapis kay yach'akuqniykunata numbrushqa kani, ancha yach'ayniyuq kamachikuqkuna kashpa, kuyanakushpa, suq kwirpushinalla kananllapa, qam noqawan kashqanchiqshina.²³ Kanan qamqam noqawan kashpa, ancha yanapawangi. Chayshinallam noqapis paykunawan kashpa, ancha yanapani, suqwan suqwan kuyanakushpa kawsananllapa. Chayshina shumaqta kawsaptinllapam, chay mana kriyikunapis yach'anqallapa: Alliptam Tayta Dyusqa Jisusta kay munduman kach'amushqa, nishpa. Yach'anqallapapismi: Tayta Dyusmi paypi kriyikunata ancha kuyan, Churin Jisusta kuyashqanshina, nishpa.

²⁴Taytitu, ancham rruqaykipis, kay qowashqayki yach'akuqniykuna may kashqaypi, pullay kanambaqllapa. Rrugaykipismi yach'anambaqllapa: Tayta Dyusmi Churin Jisusta ancha kuyashpa, ancha alaban, nishpa. Chaqa kay munduta manaraq rurashpam, noqata ancha kuyawashqa kangi.

²⁵Ancha allin Taytitu, qamta kuntrashuqkunaqam mana riqsishungichu. Piru noqaqam riqsiyki. Kanan yumbay kay yach'akuqniypismi yach'an: Taytanchiq Dyusmi Churin Jisusta kay munduman kach'amushqa, nishpa.

²⁶Taytitu, noqam paykunataqa yanapashqa kani, qamta riqsishunbaq shunqonllapapi. Chayshinallam paykunata masta rini intyindichiq, suqkunata kuyanambaqlapa, noqata kuyawashqaykishina. Chaqa chayta paykuna intyindiptinqam, noqapa ispirituyqa paykunapa shunqombi rin kaq, nishpa.

Jisusta prisurqanllapa

(Mt. 26.47-56; Mk. 14.43-50; Lk. 22.47-53)

18 ¹Chayshina Tayta Dyusman mañakushpaqam, Jisusqa noqaykuna *yach'akuqningunawan rirqayllapa chay kibrada Sidrumba chimba ladunman. Chaypim karqan suq wirta. Chay wirtamanmi yaykurqayllapa. ²Chay *Judas Jisusta intrigakuq-pismi riqsirqan chay wirtataqa. Chaqa Jisusqam achka bwiltasta noqaykunawan chaypiqa tandakashqa karqan. ³Chaypi kaykaptiyllapam, kamachikuq *isrraylinu kurakuna, *farisiyukunapis *Dyuspa adurana wasinmanda suldadukunata kach'amurqan. Achka *rrumanu suldadukunapismi paykunawanqa shamurqan. Yumbaymi shamurqanllapa lamparakunawan michakunawan, querukunata, *atun kuchillukunata piskakushpa. Chay runakunapa ñawpan-daqam Judas Iskaryuti shamurqan.

⁴Piru Jisusqam yach'arqanna: Kayshinam rin pasawaq, nishpa. Chaymi das ñawpaman rishpa, yumbaya tapurqan:

—¿Pitam maskaykangillapa? nishpa.

⁵Paykunaqam nirqan:

—Jisus Nasaritmanda kaqtam maskaykanillapa, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqam kani Jisus Nasaritmanda kaqqa, nishpa.

Kanan chay suldadukunapa pullanmi chay intrigakuq Judasqa karqan. ⁶Chay

uras Jisus “Noqam kani” niptinmi, chay runakunaqa ikip ikip rishpa, pachaman waqtakarqanllapa. ⁷Chaymandaqam Jisusqa tapurirqan:

—¿Pitam maskaykangillapa? nishpa.

Chaymi paykunaqa nirirqanllapa:

—Jisus Nasaritmanda kaqtam

maskaykanillapa, nishpa.

⁸Chaymi Jisusqa paykunata nirirqan:

—Nishushqallapanam kani: “Noqam kani”, nishpa. Noqata maskawashpaqa, kay suq runakunataqa dijayllapa rinambaq, nishpa.

⁹Chayshina niptinmi, kumplirqan pay kikin kayshina nishqan: “Taytitu, chay qowashqayki sigiwaqkunamandaqam mana ni suqta dijashqachu kani chinganambaq”, nishpa.

¹⁰Simun Pidruqam atun kuchilluyuq karqan. Chaymi payqa chay sintura-kushqan kuchillunda baynanmanda surqoshpa, chay *mas kamachikuq isrraylinu kurapa kriyadun Malku shutiqa machitiyashpa, allin ladu rinrinda pitirqan. ¹¹Chaytarikashpaqam, Jisusqa Pidruta nirqan:

—Chay atun kuchilluykitaqa chay baynambina waqaychay. Taytaymi niwashqa, ancha ñakanaypaq. Chay ñakaykunaqam noqapaaqqa upyanaypaq ancha ayaq yakushina. ¿Akasuchu mana rini ñakaq? nishpa.

Jisustam dimandarqanllapa mas kamachikuq isrraylinu kurakunapi
(Mt. 26.57-58; Mk. 14.53-54; Lk. 22.54)

¹²Chay *rrumanu suldadukunam kamachikuqniwan tukuy *isrraylinukunapa suldadungunawan Jisusta piskashpa, makingunata ch'aqnarqanllapa. ¹³Chaymandaqam aparqanllapa Anaspa wasinman. Chaqa Anasqam Kayfaspa swigrun karqan.

Kayfasqam chay tyimpupiqa *mas kamachikuq isrraylinu kura karqan.

¹⁴Chay Kayfasmi chay mas kamachikuq isrraylinukunata nishqa karqan: “Noqanchiqkunapaqqam mas alli, suq runa wañunambaq, yumbay llaqta masinchiqkuna ama wañunanllapa”, nishpa.^l

Pidrum Jisusta ñigarqan

(Mt. 26.69-70; Mk. 14.66-68; Lk. 22.55-57)

¹⁵Simun Pidrum suq yach'akuq masinwan Jisuspa ikinda rirqanllapa. Chay suq yach'akuqqam chay *mas kamachikuq isrraylinu kurapa riqsishqan karqan. Chaymi payqa chay kurapa wasimba patyunman Jisuswan yaykurqan. ¹⁶Pidruqam sawa pungupilla kidarqan. Chaymi chay suq yach'akuq masinqa punguman shamushpa, purtira chinata rrugashpa, ukukaman Pidrataqa aparqan. ¹⁷Chaymi chay purtira chinaqa Pidrataqa kayshina tapurqan:

—¿Manachu qambis Jisuspa suq *yach'akuqnin kangi? nishpa.

Chaymi Pidruqa nirqan:

—Manám, nishpa.

¹⁸Kanan ancha chiru kaptinmi, chay kamachikuq kurapa kriyadunguna, wakin suldadukunawan shayashpa, ninapi mashakuykarqanllapa. Chaymi Pidrupis paykunapa pullan shayashpa, mashakuykarqan.

Mas kamachikuq isrraylinu kurakunam Jisusta tapurqanllapa
(Mt. 26.59-66; Mk. 14.55-64; Lk. 22.66-71)

¹⁹Chay *mas kamachikuq isrraylinu kuraqam Jisusta tapurqan:

—¿Pikunam *yach'akuqnikiqa?

¿Imatam yach'achikushqa kangi?

²⁰Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqaqam yumbaya ñawpambi rimashqa kani. Kutin kutinmi *sinaguga

wasikunapi, *Dyuspa adurana
wasimbipis yach'achikushqa kani.
Chaqa yumbay llaqta masinchiq isrrayli-
nukunam chaykunapi tandakanllapa.
Manam nimatapis pakakushpaqa,
yach'achikushqachu kani.²¹ Chayshi-
naqa ɔimarakutaaq tapuwangi
noqataqa? Chay uyawaqkunata tapuyqa.
Paykunam nishunqallapa chay
yach'achikushqaytaqa, nishpa.

²² Chayshina Jisus niptinmi, suq
sulduadu chaypi kaqqa suq laputa Jisusta
qoshpa, tapurqan:

—¿Ima, chayshinachu mas
kamachikuq kuranchiqa kuntistangi?
nishpa.

²³ Chayshina niptinmi, Jisusqa nirqan:
—Mana allita rimashqa kaptiyqa,
niway ima malutam rimashqa kani,
nishpa. Piru allip kaqta rimashqa
kaptiyqa, ɔimapaqtaq maqawangiqa?
nishpa.

²⁴ Chaymadaqam Anasqa Jisusta
ch'aqnashqatalla kach'arqan chay mas
kamachikuq kura Kayfasman.

Pidrum Jisusta ñigarirqan

(Mt. 26.71-75; Mk. 14.69-72; Lk. 22.58-62)

²⁵ Pidru chaypilla shayashpa masha-
kuykaptinmi, kayshina tapurqanllapa:
—¿Manachu qamqa chay runapa suq
*yach'akuqnin kangi? nishpa.

Chaymi Pidruqa nirqan:
—Manam noqaqa yach'akuqchinchu
kani, nishpa.

²⁶ Chay kamachikuq kurapa suq
kriyadunmi, chay kriyadupa rirrinda
pitishqamba ayllun karqan. Payqam
Pindruta tapurqan:

—¿Akaschu mana rikashushqa kani
chay Jisuswan pulla kaptiki chay
wirtapi? nishpa.

²⁷ Piru Pidruqam chayshina
tapuptinqa, suq kutinda ñigarirqan.
Chay urasllam suq gallu kantarqan.

Jisustam gubyirnu Pilatupi dimandarqanllapa

(Mt. 27.1-2, 11-14; Mk. 15.1-5; Lk. 23.1-5)

²⁸ [Nutta: Chay tyimpukunapim *Rruma
llaqtamanda kaqkuna achka *nasyungunapi,
*Isrrayilpipis kamachikurqanllapa. Isrrayilpa
rrumanu gubyirnunqam Pilatu shutirqan.]

Achikaykaptinnam Kayfaspa
wasinmanda Jisusta aparqanllapa
rrumanu gubyirnu Pilatupa
dispachunman. Piru manam yaykurqan-
llapachu chay dispachunmanqa. Chaqa
kriyirqanllapa: Chay furastiru rrumanu-
kunawan kashpa, mapa shunqoyuq
rinchiq kidaq. Chayshina kidashpaqam,
manana atinchiqmanchu mikuya chay
*Paskwa fyistapi mikunataqa, nishpa.

²⁹ Chaymi chay gubyirnu Pilatuqa
dispachunmada lluqshishpa,
paykunata tapurqan:

—¿Ima malutam rurashqa kay runaqa,
qamkuna payta kuntranaykiqa? nishpa.

³⁰ Chaymi paykunaqa nirqanllapa:

—Kay runa mana maluta rurashqa
kaptinqach'i, noqaykunaqa mana
apamunaytachu, nishpa.

³¹ Chaymi Pilatuqa paykunataqa
nirqan:

—Qamkuna chay runata apashpa,
liyniki nishqanshina justisyata
rurayllapa, nishpa.

Chayshina niptinqam, chay isrraylinu-
kunaqa nirqan:

—Qamkuna rrumanukunam mana
dijawangillapachu wanchinayllapa,
nishpa.

³² Chayshinam kumplirqan Jisus
nishqanqa: “Kruspim rini wañuq”,
nishpa. (Chaqa rrumanukunallam kruspi
klabashpa wanchirqanllapa.) ³³ Chaymi
Pilatuqa yaykushpa dispachunman,
Jisusta qayashpa, tapurqan:

—¿Qamchu isrraylinukunapa gubyir-
nunqa kangi? nishpa.

³⁴Chaymi Jisusqa tapurqan:
—¿Kikin yuyaynikimandachu kayshinaqa tapuwangi, ichu suykuna parlachi-shushqa kaptin? nishpa.

³⁵Chaymi Pilatuqa nirqan:
—Manam noqaqa isrraylinuchu kani, qambaq yach'anaypaqqa. Ashwan llaqta masiki isrraylinukuna, chay kamachikuq kurakunapismi qamtaqa intrigawashqa-llapa, kayshina tapushunaypaq: ¿Ima malutam rurashqa kangi? nishpa.

³⁶Chaymi Jisusqa Pilatuta nirqan:
—Suq lugarpim gubyirnuqa kani.
Manam kay mundupichu. Kay mundupa gubyirnun kaptiyqach'i, kasuwaqkunaqa pilyanandallapa, ama intrigakuwanan chay llaqta masiy isrraylinukunaman. Lukismi mana kay mundupa kamachikuqninchu kani, nishpa.

³⁷Chayshina niptinqam, Pilatuqa tapurqan:
—¿Chayshinaqachu gubyirnu kangi qamqa? nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:
—Arí, qam nishqaykishinam gubyirnu kani. Noqaqam kay munduman shamushpa, nasishqa kani, allip kaqta yach'achikunaypaq. Chaymi chay allip kaqta kasuqkunaqa noqa nishqayta kasunllapa, nishpa.

³⁸Chayshina niptinmi, Pilatuqa tapurqan:
—¿Imam chay allip kaqqa? nishpa.

Pilatum Jisusta sintinsyarqan wanchinambaqlapa

(Mt. 27.15-31; Mk. 15.6-20; Lk. 23.13-25)

Chayshina tapushpaqam, chay Pilatuqa lluqshishpa sawaman, chay *isrraylinukunata kayshina nirqan:
—Manam nima dilituta paypiqa tarinichu. ³⁹Piru qamkunaqam kustumbriyuq kangillapa, *Paskwa fyistapi suq prisuta kach'anaypaq. ¿Munangillapachu kay gubyirnuykita kach'anaypaq? nishpa.

⁴⁰Chayshina niptinqam, yumbay sh'uqyarqanllapa:
—iKay runataqa ama kach'aychu!
iAshwan Barrabasta kach'ayqa! nishpa.

Chay Barrabasqam suq ladrun saltiyadur karqan.

19 ¹Chaymandaqam chay gubyirnu Pilatuqa kamachikurqan, Jisusta ancha fiyuta asutinanllapa. ²Kanan chay *rrumanu suldadukunaqam suq *kuruna kasha likiduta rurashpa, Jisusta umachachirqanllapa. Kanan kapachir-qanllapam suq *granati kapata.

³Chaymandaqam ñawpanman qemikashpa, yanqa burlashpa, niqllapa:
—iBiba, *isrraylinukunapa gubyirnun! nishpa.

Chayshina nishpaqam, qaqlambi maqaqllapa.

⁴Chaymandaqam Pilatuqa dispachun-manda lluqshirishpa, isrraylinukunata nirqan:

—Rikayllapa, kay sawamanmi apamuni, qamkuna yach'anaykillapa: Gubyirnu Pilatuqam mana nima dilituta tarinchu paypiqa, nishpa.

⁵Chaymi Jisusqa sawaman lluqshirqan, chay kasha likidu kurunayuq, chay granati kapayuqna. Chaymandaqam Pilatuqa paykunata nirqan:

—iMayá, kaypinam kay runaqa! nishpa.

⁶Chaymandaqam chay kamachikuq *isrraylinu kurakunaqa *Dyuspa adurana wasinda kwidaq suldaduku-nawan Jisusta rikashpaqa, ancha jwirtita kayshina sh'uqyarqanllapa.

—iKruspi klabay, kruspi klabay! nishpa.
Chaymi Pilatuqa nirqan:

—Qamkuna apashpa, kruspi klabay-llapa. Piru noqaqam paypiqa mana nima dilituta tarinichu, nishpa.

⁷Chaymi chay kamachikuq isrraylinu-kunaqa Pilatutaqa nirqanllapa:

—Noqaykunapaqam kan suq liy, Dyustaqa ama burlananchiqllapa. Piru kay runaqam “Dyuspa Churinmi kani”, nishqa. Chayri chay liy nishqanshina wañunqa, nishpa.

⁸Chayshina “Dyuspa Churinmi kani”, nishqanda uyashpaqam, Pilatuqa mastana mancharqan. ⁹Chaymi payqa uku dispachunman Jisusta aparishpa, tapurirqan:

—¿Maymandataq qamqa kangi? nishpa.

Chayshina tapuptinqam, Jisusqa mana nimatapis nishpachu, uyararqanlla.

¹⁰Chaymi Pilatuqa tapurqan:

—¿Ima manachu nimatapis niwangi? ¿Manachu yach'angi, noqa Pilatum ancha kamachikuq kashpa, atini kruspi klabashuya, ichu kach'ashuya, nishpaqa?

¹¹Chaymi Jisusqa nirqan:

—Tayta Dyus mana dijashuptinmi, mana nimatapis noqataqa atingimanchu rurawayta. Kaytapis yach'ay: Chay qaman intrigakuwaqmi mas uchayuqqa kidan qamandaqa, nishpa.

¹²Chayshina niptinqam, Pilatuqa ancha munarqan kach'ayta, librina kanambaq. Piru chay isrraylinukunaqam nirqanllapa:

—iKay runata kach'ashpaqam, mana gubyirnunchiq ^{*Sesarpa yanasantu} (yanasanchu) kangi! iChaq mayqan runa “gubyirnu kani” niqqam chay mas kamachikuq gubyirnu Sesarta kuntraykan! nishpa.

¹³Chaymi Pilatuqa chay runakuna nishqanda uyashpaqa kamachikurqan, Jisusta sawaman surqonambaq. Chaymadaqam Pilatuqa ^{*trunumbi} tiyarqan, justisyata ruranambaq. Pilatupa chay trununqam karqan suq pamba Gabata shutiqpi. Chay Gabataqam ^{*ibriyu} rimaypiqa munan niya: “Rumikunawan allichadu

pamba”, nishpa. ¹⁴Yaqqana qallariptin chay *Paskwa fyista diya, larrdusinach'i karqan. Chay urasmi Pilatuqa chay isrraylinukunata (piñachinambaq) nirqan:

—iRikayllapa, kaypim gubyirnuqkiqa! nishpa.

¹⁵Piru paykunaqam ancha jwirtita kayshina sh'uqyarqanllapa:

—iWañunqa, wañunqa! iKruspi klabay! nishpa.

Chayshina niptinllapaqam, Pilatuqa yumbayta tapurqan:

—¿Qamkunapa gubyirnuqkitachu kruspi klabachishaq? nishpa.

Chaymi chay kamachikuq kurakunaqa nirqanllapa:

—iSesarllam gubyirnuyllapaqa! iManam masqa kanchu! nishpa.

¹⁶Chaymi Pilatuqa paykunatana intrigarqan, kruspi klabananllapa. Chayraykum paykunaqa aparqanllapano Jisustaqa.

Jisustam kruspi klabarqanllapa

(Mt. 27. 32-44; Mk. 15.21-32; Lk. 23.26-43)

¹⁷Jisusqam krusta umbrukushpa, Jirusalinmanda rirqan Kalabira shutiq lugarman. Chay lugarqam ^{*ibriyu} rimaypiqa shutirqan Gulguta. ¹⁸Chay lugarpinam Jisustaqa kruspi klabarqanllapa. Kanan ishkay runakunatapismi pullan klabarqanllapa, suqta ichuq ladumbi, suqta allin ladumbi. ¹⁹Kanan Pilatuqam suq litriruta rurashpa, kach'arqan kruspa puntambi ruranambaq. Chay litrirupiqam kayshina nirqan: “Jisus Nasaritminda kaqmi isrraylinukunapa Gubyirnun”, nishpa. ²⁰Chay Kalabira lugarqam Jirusalin llaqtapa ladumbilla kidan. Chaymi achka ^{*isrraylinukuna} chay litrirutaqa liyirqanllapa. Chaqay chay litrirutaqaqam rurashqallapa karqan ^{*ibriyu} rimaypi, ^{*grigu} rimaypi, ^{*latin}

rimaypipis.²¹Chaypaqmi chay isrraylinukunapa kamachikuq kurangunaqa Pilatuta nirqanllapa:

—Ama iskibriychu: “Isrraylinukunapa Gubyirnunmi”, nishpaqa. Ashwan iskibriyqa: “Payqam nirqan: ‘Noqam kani isrraylinukunapa Gubyirnun’”, nishpa.

²²Chaymi Pilatuqa nirqan:

—Iskibrishqayqam chayshinana kidanqa, nishpa.

²³Chaymandaqam chay suldadukunaqa Jisuropa trapunda ch'uskundin partinakurqanllapa. Kushmambaqqam suqnin, suqmin kayshina ninakurqan: “Kaytaqam noqa piskani, kaytaqam noqa piskani”, nishpa. Chaqa chayqam mana nima kusturayuqchu karqan. Suq awayllam karqan, anaq kunganmanda ura puntanganaman. ²⁴Chaymi chay kushmapaqqa chay suldadukunaqa kayshinana parlarqanllapa:

—Ama llikishpachu, swirtita rurashun, mayqanninchiqshi apanchiq, nishpa.

Chayshina ruraptinllapaqaqam, kumplirqanna *Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqan: “Paykunaparam mudanaykunata partinakurqanllapa. Kushmaypaqqam swirtiyarqanllapa”, nishpa.^m

²⁵Chay kruspa ladumbim Jisuropa mamitanqa karqan. Chay mamitamba masambismi chaypi karqan. Kliyufaspa warmin *Maryapis, chay suq *Marya Magdalamanda kaqpismi chaypi karqan. ²⁶Chaymi Jisuqa mamitamba ladumbi kuyashqan yach'akuqninda rikawashpa, kayshina nirqan:

—Mamita, chay laduykipi shayay-kaqmi wawaykiqa kanqa, nishpa.

²⁷Chaymandaqam noqa yach'akuqnindapis kayshina niwarqan:

—Chay mamaymi mamaykiqa kanqa, nishpa.

Chaymi chay urasmandapacha mamataypaqna riqsishpa, wasiyimanna aparqay.

Jisuymi wañurqan

(Mt. 27.45-56; Mk. 15.33-41; Lk. 23.44-49)

²⁸Chaymandaqam Jisuqa yach'ashpa: Tukuy imatanam kumpliykani, nishpaqa, *Dyuspa Santu Librumbi nishqanda kumplinambaq kayshina nirqan:

—Yakunanim, nishpa.

²⁹Chaypim puchqo *binu suq puyñu unda karqan chay suldadukuna upyanambaq. Chaymi paykunaqa suq *ish'uputa chay puchqo binipi tuyuchishpa, suq barillapa puntambi rurashpa, shiminman qemirqanllapa.

³⁰Chay puchqo binuta chupashpaqaqam, Jisuqa nirqan:

—Tukuy imatam kumplishqana kani, nishpa.

Chaymandaqam kumurashpa, *ispiritunda Dyusman mingashpa, wañurqanna.

Suq rrumanu suldadum Jisusta kustillambi tukshirqan

³¹Chay diyaqam karqan allichakanallapa *Paskwa fyistapaqna. Chaymi *isrraylinukunaqa mana munarqanchu *samana diyapi kruskunapi wañushqakuna kidanambaqqqa. Chaqa chay Paskwa fyistapi kaq samana diyaqam ancha santu diya karqan. Chaymi paykunaqa Pilatuta rrugarqanllapa, kamachikunan, chay kruspi kaqkunapa ch'angangunata pakinambaq, mas das wañuptinllapa, ashuchinanllapa.

³²Chaymi chay *rrumanu suldadukuna shamushpa, Jisuropa ladumbi chay

kruspi kaq runakunapa ch'anganganata pakirqanllapa.³³Chaymandaqam Jisuspa kwirpunman rishpa, wañushqata na rikashpa, ch'angandaqa manana pakirqanllapachu.³⁴Piru suq suldaduqam suq *garruchawanshina Jisusta kustillambi tukshirqan. Chayshina tukshiptinqam, chay kustillanmada yawar, yaku lluqshirqan.³⁵⁻³⁷Chayshinam pasarqan, kumplinambaq Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqan: "Paypa tullundaqam mana rinllapachu pakiq", nishpa.ⁿ Chay Santu Librupim suq partipipis nin: "Chay tukshishqandam rinllapa rikaq", nishpa.^o Jisusta chayshina ruraptinllapam, noqa kikiy rikarqay. Chaymi tistigu kashpa, allita yach'ashpa, allip kaqtalla iskibrini, qamkunapis Jisukristupi kriyinaykillapa.

Jisustam pambarqanllapa

(Mt. 27.57-61; Mk. 15.42-47; Lk. 23.50-56)

³⁸Chaymandaqam suq runa *Jusi shutiq rirqan gubyirnu Pilatuman. Chay Jisiqam Arimatiya llaqtamanda karqan. Jisuspa yach'akuqnin karqan. Piru chay kamachikuq *isrraylinukunata manchashpam, uyaritaplla Jisuspi kriyishqa karqan. Paymi Jisuspa kwirpunda mañarqan, apanambaq pambaq. Pilatuqam nirqan: "Mayá, apay", nishpa. Chaymi chay Jisiqa Jisuspa kwirpundaqa aparqanna pambaq.

³⁹Nikudimupismi Jusiwan rirqan. Chay Nikudimuqam Jisusman tutap rishqa karqan parlaq. Payqam aparqan 30 kilustach'i *mishki mutkina pulbuta *mirramanda, *aluwismanda kaqta.⁴⁰Chayshina Jisuspa kwirpunda apashpaqam, chay mirrawan chay aluwisan mushuq traputa pasashpa,

Jisuspa kwirpunda wangurqanllapa. Chaqa noqaykuna isrraylinukunam wañuqkunataqa chayshina pambanillapa.⁴¹ Jisusta chay wanchishqan lugarpa ladumbillam suq wirta karqan. Chay wirtapiqam suq mushuq *mach'ayshina sipultura karqan. Chaypiqam manaraq pitapis pambah-qallapachu karqan.⁴²Kanan noqaykuna isrraylinukunapa *samana diyaylla-paqam yaqqana qallariykarqan. Chaymi mana munashpa samana diyapi trabajaytaqa, chay sirkapillana das pambarqanllapa Jisuspa kwirpundaqa.

Jisusmi wañushqanmanda kawsamurqan
(Mt. 28.1-10; Mk. 16.1-8; Lk. 24.1-12)

20 ¹Simanapa qallarinan diya dumingum *Marya Magdalamaña kaq ancha madrugadu salqa salqalla rirqan Jisus pambahashqanman. Ch'ayashpaqam, chay *mach'ayshina sipulturataqa manana kirpadutachu tarirqan. Ashwanmi tarirqanqa chay rumitaqa isqandaykaqtana.²Chaymi chayshina chay sipultura kich'aduna kaptinqa, chay Maryaqa kallpamurqan abisawaqllapa. Chaymi ch'ayamushpaqa, Pidruta, noqata niwarqanllapa:

—iJisuspa kwirpundaqam chay sipulturamandaqa surqoshqallapan! Manam yach'anillapachu maypinam rurashqallapa, nishpa.

³Chayshina niwaptinllapaqam, Simun Pidruwan noqa kallpaylla, rirqayllapa chay sipulturaman chapakuq.⁴Kallpashpaqam, Pidruta binsishpa, noqa mas puntata ch'ayarqay chay sipulturamanqa.⁵Ch'ayashpaqam, noqaqa yaykunanman kumurashpa, ukuman chapakushpa, rikarqay chay trapu Jisuspa kwirpunda liyashqandallana. Piru noqaqam

n 19.35 [Éxodo 12.46; Salmo 34.20] **o** 19.35 [Zacarías 12.10]

ukumanqa mana yaykurqaychu.
 *Chayshina chapaykaptiyqam, Simun Pidruqa ch'ayamurqanna ikiyta. Paymi ukuman das yaykurqan rikaq. Chaymi paypis rikarqan chay trapu Jisuspa kwirpunda liyashqandallana. ⁷Chaymandaqam rikarqbambis Jisuspa umanda wangushqan traputapis, suq ladupina rurashqata. Chaqa mananam pullachu karqan chay trapu kwirpunda liyashqanwanqa. ⁸Chayshina Pidru yaykuptinqam, noqapis chay sipulturamanqa yaykurqanina. Yaykushpaqam, noqapis chay trapukunata rikarqay, suq ladupi suq ladupina kaqta. Chayta rikashparaqmi, noqaqa kriyirqay. ⁹Piru noqaykunaqam manaraq intyindirqaychu *Dyuspa Santu Librumbi kay nishqandaqa: *Dyus Akrashqan Washadurmi wañushqanmanda rin kawsamuq, nishpa.

¹⁰Chaykunata rikashpaqam, kutirqayllapana pusadayllapaman.

Jesusmi rikakurqan
Marya Magdalamañda kaqman
(Mk. 16.9-11)

¹¹Noqaykuna pusadayllapaman kutiptyillapaqam, Magdalamañda kaq *Maryaqa waqashpa, chay *mach'ayshina sipulturapa sawa yaykunambi kidarqan. Chaypish kumurashpa, ukuman chapakurqan.
¹²Chayshina chapakushpaqash, rikarqan ishkay ancha yuraq mudanayuq anjilkunata. Suqqash tiyaykarqan Jisuspa uman rurashqan ladupi; suqqash ch'akin kashqan ladupi. ¹³Chayshi chay anjilkunaqa Maryata tapurqan:

—Warmisita, cimapaqmi anchaca waqaykangi? nishpa.
 Chayshi Maryaqa nirqan:
 —Siñurniypa kwirpundam apashqallapana. Manam yach'anichu, maypinam rurashqallapa, nishpa.

¹⁴Chayshina nishpaqash, Maryaqa ikiman chapakushpa, Jisusta rikarqan. Piru manash

riqsirqanchu: Paymi Jisukristu, nishpaqa.
¹⁵Chaymandaqash Jisukristu tapurqan:
 —Warmisita, cimapaqmi anchaca waqaykangi? Pitam maskaykangi? nishpa.
 Chayshina tapuptinshi, Maryaqa nirqan:
 —Taytitu, Kamachikuqniyapa kwirpunda qam apashqa kashpaqa, cimaypitaq rurashqa kangi? Yush'ayku niway, rinaypaq apamuq.

Chaqa Maryaqaqash yuyarqan: Kay runaqam kay wirtata kwidaq, nishpa.

¹⁶Chayshi Jisusqa nirqan:
 —iMarya! nishpa.
 Chayshina shutimbi niptinraqshi, Maryaqa Jisusta riqshpa, payman tikrakashpa, nirqan:
 —iRrabuniqam!

Chay palabro “Rrabuniqam” *ibriyu rimaypiqa munan niyta: “Yach'achikuq Taytitu”, nishpa. ¹⁷(Chayshina nishpaqash, Maryaqa Jisuspa ñawpambi qonqorikushpa, ch'akingunapi piskakurqan.) Chayshi Jisusqa nirqan:

—Ama piskawaychu. Chaqa manaraqmi Taytay Dyusmanqa rishqachu kani. Ashwan riy yach'akuqniykunata abisaq: “Jisukristum riyan Taytanman. Paypa Taytanqam noqanchiqkunapa Taytanchiqpis. Paypa Dyusminqam noqanchiqkunapa Tayta Dyusminchiqpis”, nishpa.

¹⁸Chaymi Marya Magdalamañda kaqqa shamushpa, niwarqanllapa:
 —Siñurniñchiq Jisustam rikashqa kani. Pay kikinmi niwashqa, shamunaypaq abisashuqllapa, nishpa.

Jesus kawsamushpam,
yach'akuqningunaman rikakurqan
(Mt. 28.16-20; Mk. 16.14-18; Lk. 24.36-49)

¹⁹Chay dumingullam noqaykunaqa tutap suq wasipi tandakarqayllapa. Chaymi kamachikuq *isrraylinukunata manchashpa, chay wasipa pungunda alli kirpashpa, trankashqallapa karqay. Piru Jisusqam shamushpa, qonqaylla rikakurqan noqayku-

napa ch'awpiyllapapi. Chayshina rikakush-paqam, noqaykunata napaykuwarqan:

—Bwinas nuchis. Dyus yanapashunqallapa, nishpa.

²⁰Chaymandaqam rikachiwarqanllapa makinda, kustillanda chay chuqrishqangunata. Chayshina Jisusta rikashpaqam, ancha kushikurqayllapa. ²¹Chaymandaqam Jisusqa noqaykunata kayshina niriwarqan:

—Dyus qamkunata yanapashunqa. Chaqa payqam kay pachaman kach'amuwashqanshina, noqapis kach'aykillapa, *shumaq nutisyayta qamkunapis yach'achikunayki.

²²Chayshina niwashpallapaqam, Jisusqa yumbay noqaykunata pukawashpa, niwarzanllapa:

—Dyuspa *Santu Ispiritunda ch'askiyllapa. ²³Chay Santu Ispiritu qamkunata

yanapashuptinmi, wakin uchayuqkunata ringillapa niq: "Taytanchiq Dyusmi uchayikunata pirdunashushqqa", nishpa. Chayshina niptikillapaqam, paykunaqa uchangunamanda pirdunadu rin kaq. Piru suq uchayuqkunata niptikillapa: "Tayta Dyusqam mana pirdunashushqachu", nishpaqa, mana pirdunaduchu rin kidaq.

Tumasmi Jisusta kawsamushqata rikarqan

²⁴Jisus noqaykunaman rikakushqan urasqam chay yach'akuq masiyllapa Tumas Millisuqa mana noqaykunawanchu karqan. ²⁵Chaymi pay ch'ayamuptinqa, nirqayllapa:

—Siñurninchiq Jisustam rikashqallapa kani, nishpa.

Piru Tumasqam niwarzanllapa:

—Manam kriiykillapachu. Noqaqam makinda klubu ush'kushqanda rikashpa, diduywan llamkashpa, kustillambi makiyan llamkashparaq, chay niwashqaykitaka qriyishaq. Manaqa manám, nishpa.

²⁶Chaymandaqam 8 diyasmanda tutapina noqaykuna chay wasipina

tandakashqa karirqayllapa. Chay bwiltaqam Tumaspis pullayllapa karqan. Punguta alli kirpashpam, trankashqa karqayllapa. Piru Jisusqam ch'awpiyllapaman yaykushpa, kayshina noqaykunata napaykuriwarqan:

—Bwinas nuchis. Dyus yanapashunqallapa, nishpa.

²⁷Chaymandaqam Tumasta nirqan:

—Tumas, diduykita kay makiy klubu ush'kushqanman ruray. Kay ush'kushqa kustillaymambis makikita ruray kriyinayki: Alliptam kawsamushqana, nishpa. Ama mana kriiy runaqa kaychu. Ashwan noqapi allipta kriiy, nishpa.

²⁸Chayshina Jisus niptinmi, Tumasqa paytaqa nirqan:

—iQamir Kamachikuqniy, Dyusniy kangi! nishpa.

²⁹Chaymi Jisusqa Tumasta nirqan:

—Qamqam rikawashparaq kriyingi. Piru chay mana rikawashpa kriyikuntaqam Dyusqa masta rin yanapaq, kushikunanllapa, nishpa.

Kayraykum San *Jwan kay librutaza iskibrirqan

³⁰Jisusmi noqaykunapa ñawpaypi suq laya ancha achka milagrulkunatapis rurarqan. Piru yumbay chay milagru rurashqambaqqam mana iskibrishqachu kani kay librupiqa. ³¹Piru wakin milagrunkunapaqmi iskibrishqa kani, kriyinaykilapa: Jisusqam *Dyus Akrashqan Washadurninchiq. Payllam Dyuspa Churimbis, nishpa, chayshina kriyishpa, tukuy tyimpu Dyuswan kawsanaykillapa.

Jisusmi rikakurqan syiti yach'akuqningunaman

21

¹²Chaymandaqam noqaykuna Jisuspa *yach'akuqningunaqa tandakarqayllapa chay Tibiryas *atun och'apa manyambi. [Nuta: Chay och'allam Galiliya och'a, Jinisarit och'apis shutin.]

Chaypim karqayllapa: Simun; payllam Pidrupis shutiq; Tumas Millisu, Natanayil. Payqam *prubinsya Galiliyapa Kaná llaqtanmanda karqan. Noqaykuna Sibidiyupa ishkay churingunapismi chaypi karqayllapa. Ishkay mas apustul masiyku-napismi chaypi karqan. Chayshina chay qoch'apa manyambi kaykaptiyllapam, Jisukristu noqaykunaman rikakumurirqan.

³Piru manaraq rikakumuptinmi, Simun Pidruqa niwashqallapa karqan:
—Noqam rishaq piskadukunata piskaq, nishpa.

Chaymi nirqayllapa:
—Noqaykunapisri qamwan akullapa, nishpa.

Chayshina nishpaqam, lluqshishqallapa karqay *yakupi puriq suq barkuman. Chayshinam chay tuta rirqayllapa piskaduta piskaq. Piru chay tutaqam yuraqashtin mana ni suq piskaduta piskarqayllapachu.
⁴Chaymadaqam qayandin achikyaykap-tinqa, Jisusta chay qoch'apa manyambi rikarqayllapa. Piru manam paytaqa riqsirqayllapachu. ⁵Chaymadaqam Jisusqa kayshina tapuwarqanllapa:

—Ijitukuna, ¿manachu nimata piskashqallapa kangi? nishpa.

Chaymi noqaykunaqa nirqayllapa:
—Manam ni suqsitura piskashqalla-pachu kani, nishpa.

⁶Chaymadaqam Jisusqa niwarqanllapa:
—*Atarrayaykita barkupa allin ladunman wichukuyllapa, piskaduku-nata tarinaykillapa, nishpa.

Chay niwashqanshinam rurarqayllapa. Chaymi allipta manana atirqayllapachu atarrayataqa chutayta, ancha achka piskadukuna bulsachakaptin. ⁷Chaymi noqa Jisuspa ancha kuyashqan yach'akuqninqa Simun Pidruta nirqay:

—iWaq runaqam Siñurninchiq Jisus! nishpa.

Chayshina niptiyqam, Simun Pidruqa chay uraslla das mudananda rurakurqan.

Chaqa payqam piskaduta piskananqa trusanwanlla kaykarqan. Chaymadaqam Pidruqa barkumanda brinkashpa yakuman, nadashpa Jisusman rirqan. ⁸Chaymadaqam noqaykunapis barkupiqa chay qoch'apa manyaman ch'ayarqayllapa, atarrayata rrastrakushpa, unda piskadu kaptin. Chaqa chay barku kashqanman-daqam manyamanqa 100 mitrusch'i karqan. ⁹Chay barkumanda ishkishpaqam, chay manyapiqa tarirqayllapa puchu ninata. Chay ninapa sawambiqam suq piskadu karqan. Chaypa ladumbiqam tandapis karqan. ¹⁰Chaymadaqam Jisusqa niwarqanllapa:

—Chay piskadu piskashqaykita wakinda apamuyllapa, (kangashpa, mikunanchiq) nishpa.

¹¹Chaymi Jisusta uyashpaqam, Simun Pidruqa barkuman lluqshishpa, chay atarrayata rrastramurqan yakupa manyanganam. Chay atarrayapiqam karqan 153 atun piskadukuna. Piru achka piskaduyuq kashpapismi, chay atarrayaqa mana ni llikikarqanchu. ¹²Chaymadaqam Jisusqa qayawarqanllapa:

—Shamuylapana mikunanchiq, nishpa.

Chayshina niwaptinllapaqam, mana ni mayqanniyllapa tapurqayllapachu: “¿Pim kangi?” nishpaqa. Chaqa riqsirqayllapam: Payqam Siñurninchiq Jisukristu, nishpa.

¹³Chaymadaqam noqaykunaman qemikashpa, tandata piskashpa, qowarqanllapa. Chayshinam piskadutapis qowarqanllapa mikunayllapa.

¹⁴Kay bwiltawanqam noqaykunaqa kimsa kutindana Jisustaqa rikashqallapa karqay, chay kawsamushqan diyamanda.

Jesusmi Simun Pidruta kayshina tapurqan

¹⁵Ushyashpa mikuytaqam, Jisusqa Simun Pidruta kayshina tapurqan:

—Junaspa churin Simun, ¿kay wakinmadaqachu qamqa masta kuyawangi? nishpa.

Chaymi Pidruqa nirqan:
—Taytitu, qam yach'angi kuyashush-qayta, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:
—Noqapi chayraq kriyiqkunatar kwiday, suq michidur uñitangunata allita michiqshina, nishpa.

¹⁶Jisusqam Pidruta suq kutinda tapurirqan:

—Junaspa churin Simun, ɿalliptachu kuyawangi? nishpa.

Chayshina tapuriptinqam, Pidruqa nirirqan:

—Arí, Taytitu, qam yach'angi kuyashushqaytaqa, nishpa.

Jisusqam nirirqan:
—Noqapi kriyiqkunatar kwiday, suq michidur wishangunata allita michiqshina, nishpa.

¹⁷Jisusqam suq kutindapis kayshina tapurirqan:

—Junaspa churin Simun, ɿalliptachu kuyawangi? nishpa.

Chaymi kimsa kutinda chayshinalla tapuriptinqa, Pidruqa malaganayashpa, nirqan:

—Taytitu, qam ancha allita yach'angi noqa kuyashushqaytaqa, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirirqan:

—Noqapi kriyiqkunatar kwiday, suq michidur wishangunata ancha allita michiqshina. ¹⁸Alliptam niyki, chuluraq kashpaqam, qamqa mudakushpa, may munashqaykita riq kangi. Piru byijuyaptikiqam, rikraykikunata chutaptiki, suqna mudachishushpa, rin apashuq mana munashqayki lugarman, nishpa.

¹⁹Jisusqam chayshinaqa nirqan, yach'anayllapa: Kayshinam Pidruqa rin wañuq. Chayshina Dyusta ancha allita kasushpa wañuptinqam, suqunapis Dyusta rin alabaq, nishpa. Chaymandaqam Pidrutaqa kayshina nirqan:

—Shamuy, aku noqawan, nishpa.

Jisukristum Jwambaq Pidruta parlachirqan

²⁰Chayshina Jisus niptinmi, Pidruqa ikiman chapakushpa, noqa *Jwanda rikawarqan. Noqam Jisuspa ancha kuyashqan yach'akuqninqa karqani. Chaymi Jisus chay *Santa Mikunata noqaykunawan mikuptinqa, noqa ladumbi karqay. Chaypi kashpam, kayshina tapurqay: “Taytitu, ɿmayqan yach'akuqnikim rin intrigashuq kuntrashuqkunamanqa?” nishpa.

²¹Chaymi Pidru rikawashpaqa, Jisusta noqapaq tapurqan:

—Taytitu, ɿJwandaqa imataq rin pasaqa? nishpa.

²²Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqa munaptiyqach'i Jwan kawsanambaq kutimunay diyakamanqa, ɿima kwintayuqtaq qamqa kangiman? Qamqa sigiwaylla, nishpa.

²³Pidruta noqapaq chayshina niptinqam, chay parlataqa kriyiq masinchiqkunaqa das yach'arqan. Lukismi pandashpa yuyarqanllapa: Manash Jwanqa rinchu wañuq, nishpa. Piru Jisusqam mana noqapaqqqa nirqanchu: “Manam rinchu wañuq”, nishpaqa. Ashwan payqam nirqanqa: “Kutimunay diyakaman noqa munaptiyqach'i Jwan kawsanambaqqqa, ɿima kwintayuqtaq qamqa kangiman?” nishpa.

²⁴Chaymi Jisuspa yach'akuqniñ kashpa, allip kashqandalla iskibrishqa kani kay librupiqa.

²⁵Piru Jisusqam ancha achka layakunatapis rurarqan. Chaymi tukuy chay rurashqangunapaq manyaqlla iskibriptyqach'i, tukuy kay mundupiqa mana aypanmanchu yumbay librukunaqa.

Chaytallam iskibriykillapa. Chayshina kanqa.